

H. G. Wells

OMUL INVIZIBIL

H. G. Wells

OMUL INVIZIBIL

În românește de A. RALIAN și C. CLARUS
Postfața de I. HOBANA

Fantastic Club

Editura Albatros • 1971

Prototip colecție: GH. MARINESCU

THE INVISIBLE MAN By H. G. Wells

I. SOSIREA UNUI PERSONAJ STRANIU

Străinul își făcuse apariția cam pe la începutul lunii februarie, într-o zi geroasă, cu vînt șfichiuitor, și cu ninsoare deasă — de altfel ultima din anul acela. De la gara din Bramblehurst o luase pe jos, tăind drumul peste cîmp. Într-una din mîinile-i vîrîte în mănuși groase purta un geamantan mic. Era înfofolit din cap pînă în picioare, iar marginea pleoștită a pălăriei de fetru moale îi ascundea în întregime fața, lăsînd să se vadă numai vîrful lucios al nasului; zăpada se adunase grămadă pe umeri și pe piept și-i împodobeă geamantanul cu o creastă albă. Împleticindu-se, mai mult mort decît viu, dăduse buzna în sala hanului „La poștalionul cu cai” și-și azvîrlise geamantanul pe jos. „În numele omeniei, strigase el, îndurați-vă și lăsați-mă să mă încălzesc! O cameră și un foc bun!” Se scuturase de zăpadă în mijlocul sălii, izbind cu picioarele în podea, și apoi o urmase pe *mrs.*¹ Hall în odaia de oaspeți, ca să se înțeleagă cu ea asupra prețului. Cei doi galbeni aruncați pe masă îl ajutaseră să între în stăpînirea odăii, fără să lungească prea mult vorba.

După ce a aprins focul, *mrs.* Hall l-a lăsat singur și s-a dus să-i pregătească prînzul cu propriile ei mîini. Un mușteriu rătăcit prin Iping în toiul iernii însemna o plească picată din cer! Și, pe lîngă toate, omul nu părea de loc cîrpănos, așa încît hangița era hotărîtă să arate că știe să prețuiască norocul care dăduse peste ea.

¹ Prescurtare de la mistress (engl.), doamnă.

După cîteva clipe, slănina sîrîia în tigaie, iar cîteva cuvinte tari, alese cu dibăcie, o puseră în mişcare pe Millie, slujnica cea bolnăvicioasă. Încărcată cu farfurii, pahare şi cu o faţă de masă *mrs. Hall* s-a îndreptat spre odaia de oaspeţi, ca să pună masa cu *éclat*¹ de zile mari.

Dar cînd a dat cu ochii de muşteriu ei a rămas locului mirată la culme. În ciuda focului care duduia în cămin, călătorul nu-şi dezbrăcase paltonul, ba nici măcar pălăria nu şi-o scosese. Stătea cu faţa la fereastră, contemplînd zăpada care se aşternea în curte. Nemişcat, ţinîndu-şi la spate mîinile în mănuşate, părea furat de gînduri.

Băgînd de seamă că stropii de zăpadă topită picurau de pe umeri - drept pe covor, hangiţa l-a întrebat:

— Domnule, n-aţi vrea să-mi daţi pălăria şi paltonul ca să vi le usuc ca lumea, la bucătărie?

— Nu, a răspuns el, fără să se întoarcă.

Crezînd că a înşelat-o auzul, *mrs. Hall* era cît pe ce să repete întrebarea, dar străinul şi-a întors capul spre ea şi a privit-o intens.

Mrs. Hall a observat atunci că necunoscutul purta nişte ochelari mari, albaştri, cu apărătoare şi că mutra-i era ascunsă de nişte favoriţi stufoşi, care se revărsau peste gulerul ridicat al paltonului.

— Bine, domnule. Cum doriţi dumneavoastră îndată are să fie mai cald în cameră.

„Domnul” a rămas tăcut şi i-a întors iarăşi spatele.

Simţînd că încercările ei de a lega o conversaţie dăduseră greş, stăpîna hanului, a isprăvit în grabă aşezatul mesei, cu mişcări scurte şi repezite, şi a şters-o din cameră. Întorcîndu-se puţin mai tîrziu l-a găsit întocmai aşa cum îl lăsase. Gîrbovit, cu gulerul ridicat, sta nemişcat — parcă împietrise!

¹ Strălucire (fr.).

Marginile pălăriei, ude leoarcă, lăsate în jos, îi ascundeau urechile și toată fața. Cu gesturi bătoase, femeia a așezat pe masă ouăle, slănina și s-a adresat pe un ton răstit:

— Prânzul e servit, domnule.

— Mulțumesc! a replicat străinul, mai înainte ca ea să fi isprăvit.

Nu s-a urnit din loc pînă ce nu s-a închis ușa în urma ei. Dar o clipă mai tîrziu s-a răsucit pe călcie și s-a apropiat de masă, cu o anumită grabă.

Îndreptîndu-se spre bucătărie prin spatele localului, *mrs.* Hall auzi un fel de scrișnet, care se repeta la intervale regulate. Hîrș, hîrș, hîrș... era hîrșîitul unei linguri cu care cineva freca de zor muștarul într-un castron. „Of, ce ți-e și cu fata asta! izbucni ea. Poftim, mie mi-a ieșit cu totul din minte! Numai ea e-n stare să tîrăgănească atîta o treabă!” Se apucă să frece ea singură muștarul, fără să uite în același timp să-i tragă *Millie*-ei o săpuneală zdravănă, pentru încetineala ei exasperantă. „Am prăjit slănina și ouăle, am pus masa — ce mai vorbă, am făcut totul! — pe cînd dumneaei (halal ajutor!) a tot stat și a frecat muștarul!” Și doar aveau de-a face cu un client nou, care dorea, poate, să rămînă mai multă vreme!

Umplu borcănașul cu muștar și, punîndu-l solemn pe o tavă neagră cu margini aurite, îl purtă spre odaia de oaspeți.

Ciocăni în ușa și o deschise fără să mai aștepte răspuns.

Cum a văzut-o intrînd, străinul s-a aplecat iute, așa că *mrs.* Hall n-a mai zărit decît ceva alb, care dispărea înapoia mesei. Omul părea să caute ceva ce-i scăpase pe jos. Hangița trînti borcanul cu muștar pe masă. Atunci băgă de seamă că „domnul” își dezbrăcase paltonul și pălăria și le întinsese pe un scaun în dreptul căminului. O pereche de ghetе ude prevestea că grătarul de fier din fața căminului avea să ruginească. Se îndreptă hotărîtă într-acolo.

— N-am știut, domnule, că ... începu ea, dar se opri încurcată.

— Mulțumesc, făcu el sec, uitîndu-se mereu cînd la ea, cînd la ușa.

— Îndată or să fie complet uscate, domnule, îl asigură ea.

Luă hainele și ieși. Din prag mai aruncă o priviră spre capul acela înfășurat în alb, străjuit de ochelarii întunecați... dar fața necunoscutului rămînea ascunsă în dosul șervetului. Închizînd ușa, *mrs.* Hall simți că se zbîrlește părul; pe față se citeai uimirea cea mai adîncă. „Niciodată nu mi-aș fi putut închipui așa ceva! murmură ea. Doamne ferește!” Se îndreptă în tăcere spre bucătărie; era atît de îngîndurată, încît uită s-o mai întrebe pe Millie cu ce-și pierde vremea.

Străinul trase cu urechea la zgomotul pașilor care se îndepărtau. înainte de-a lăsa șervetul din mînă și de-a-și continua dejunul, se uită plin de îngrijorare înspre fereastră. Apoi luă o îmbucătură, aruncă din nou o privire bănuitoare spre geam, mai luă o îmbucătură... În cele din urmă se ridică și, cu șervetul în mînă, merse la fereastră și trase jaluzelele pînă în dreptul perdeluțelor de muselină albă, care acopereau partea de jos a geamurilor. Camera se cufundă în penumbră. Ușurat, se întoarse la masă și-și reluă prînzul.

„Săracu de el, o fi avut ceva, vreun accident sau vreo operație, sau mai știu eu ce... își spunea *mrs.* Hall. Să-mi vină rău, nu alta, cînd dădai cu ochii de grămada aia de bandaje!”

Înteți focul și luă un umerăș, pe care atîrnă la uscat paltonul călătorului. „Și sticlele alea de pe ochi! Parcă-i o căpățînă de scafandru, nu o mutră de om!” Li agăță și fularul de un capăt al umerășului. „Și batista aia, pe care și-o tot îndesa peste gură! Și vorbea prin ea!... Pesemne că-i lovit și la gură ... asta o fi.”

Își aminti dintr-o dată de ceva și se întoarse iute.

— Pentru Dumnezeu! exclamă ea, găsindu-și pricină ca să se descarce, n-ai mai isprăvit o dată cu cartofii ăia, Millie?

Cînd a revenit ca să strîngă masa, *mrs.* Hall și-a întărit convingerea că străinul fusese rănit la gură sau desfigurat de presupusul accident; într-adevăr, deși ținea în mînă o pipă aprinsă, el nu și-a îndepărtat fularul de mătase, pe care și-l înfășurase în jurul bărbiei, și n-a dus pipa la gură toată vremea cît a rămas ea în cameră. Și asta nu pentru c-ar fi fost distrat — doar îl văzuse ea cum se uita țintă la tutunul care ardea mocnit. Stătea într-un colț, cu spatele la fereastră. Acum, după ce mîncase pe săturate și băuse, acum, cînd simțea cum căldura se împrăștie prin vine, „domnul” vorbea mai puțin repezit ca înainte. Focul, reflectîndu-se în sticlele ochelarilor enormi, le împrumuta o sclipire vie, roșiatică, pe care n-o avuseseră pînă atunci.

— Mi-am lăsat o parte din bagaj în gara Bramblehurst, îi spuse el. Ce trebuie făcut ca să-mi parvină?

Ascultînd lămuririle hangîței, își înclină politicoș papul bandajat, în semn că-i acordă toată atenția.

— Abia mîine?! exclamă el. Nu există vreun mijloc mai rapid de expediere? Păru dezamăgit cînd ea răspunse că nu. Sînteți absolut sigură? Nu cumva merge vreun căruțaș într-acolo? Pornită pe vorbă *mrs.* Hall îi răspunse la întrebări, pi îndată se avîntă la taifas.

— Drumul pe. cîmp e plin de hîrtoape, domnule. Asta era răspunsul la întrebarea dacă s-ar putea păși vreo căruță.) Și, agățîndu-se de acest prilej, adăugă: S-a răsturnat o trăsură acolo, acu un an și mai bine. S-a prăpădit un domn, cu vizitiu cu tot. Accidentele se întîmplă așa, pe negîndite, nu, domnule?

Dar oaspetele nu se lăsa prea ușor tras de limbă.

— Cred că acuma aș putea să le pun la uscat,

nu-i așa? întrebă ea pe un ton care nu admitea contrazicere.

— Nu te atinge de pălărie! se răsti morocănosul musafir, cu o voce înăbușită.

Întorcându-se spre el, hangița văzu că-și ridicase capul și o privea.

Mută de uimire, rămase o clipă pironită locului, holbându-se la el.

Necunoscutul își acoperise partea de jos a feței cu o bucată de pânză albă — un șervet al lui —, care-i ascundea cu totul gura și maxilarele; din această pricină, vorbea înăbușit. Dar nu asta o lăsase pe *mrs.* Hall cu gura căscată, ci constatarea că pe deasupra ochelarilor albaștri, fruntea străinului era acoperită de un bandaj alb. Un alt bandaj îi învelea în întregime urechile și nu-i lăsa liberă nici o părticică din figură, afară de nasul ascuțit, de un roșu aprins, care lucea cu aceeași intensitate ca în clipa sosirii. Călătorul nostru purta o haină de catifea .cafenie, cu un guler înalt de pânză, negru vârgat, ridicat în jurul gâtului. Șuvițele de păr negru și des care izbuteau să se strecoare pe dedesubtul feselor sau printre bandajele aplicate cruciș apăreau ici și colo, ca niște cozi sau ca niște coarne ciudate, dându-i înfățișarea cea mai bizară pe care și-o poate închipui o minte omenească. Capul acesta înfășurat și bandajat oferea o priveliște atît de discordantă cu aceea la care s-ar fi așteptat *mrs.* Hall, încît nu-i de mirare că femeia rămăsese încremenită.

Străinul nu-și mișca șervetul de la gură, ci continua să-l țină — abia acum își dădu ea seama — cu mîna vîrită într-o mînușă cafenie. O privea într-una dindărătul lentilelor lui de nepătruns.

— Nu te atinge de pălărie, repetă el; cuvintele se strecurau nedeslușite prin pînza albă.

Hangița începea să-și recapete sîngele rece, după emoția pe care o încercase. Așeză din nou pălăria pe scaunul de lîngă cămin.

— Se întâmplă, bodogăni el prin grosimea fularului, privind-o liniștit dindărătul sticlelor întunecate.

— Și ține mult pîn' se face bine, e-adevărat? Iac-așa fuse și cu Tom, băiatu sori-mi. S-a tăiat la mînă cu o coasă, a căzut peste ea pe cînd cosea finul, și Doamne iartă-mă! a mers trei luni de zile legat, domnule. Să nu-ți vină să crezi! De-atunci ni-e și groază să mai văd o coasă, zău așa!

— E lesne de înțeles! făcu oaspetele.

— Într-o vreme se temea că o să trebuie să-și facă operație... Vai, tare frică i-a mai fost, domnule!

Deodată, omul rîse — un hohot care aducea a lătrat, un hohot pe care părea că vrea să-l înăbușe Bl gură, să-l înghită ...

— Nu zău, îi era tare frică?...

— Da, domnule. Și, credeți-mă, nu-i nimica de rîs aicea, cel puțin pentru ai de l-au îngrijit, cum făcui și eu, că soru-mea era, mă rog, ocupată toată vremea cu ăia mai mici... Toată ziua, domnule, îi tot făceam și-i desfăceam bandajele. Așa încît... dacă pot să-mi îngădui să vă spun...

— Vrei să-mi aduci niște chibrituri? o întrerupse brusc necunoscutul. Mi s-a stins pipa.

Luată prin surprindere, *mrs.* Hall tresări ca mușcată de șarpe. Era o grosolănie din partea Străinului, după atîtea confesiuni cîte-i făcuse ea. Simți o clipă că o înecă furia, dar, amintindu-și de cei doi galbeni primiți, se stăpîni și plecă să aducă chibriturile.

Luîndu-le din mîna ei, îi spuse scurt „mulțumesc”, apoi îi întoarse spatele și se apucă să privească pe fereastră. Era limpede că nu-i plăceau discuțiile despre operații și bandaje. Așa că, pînă la urmă, buna *mrs.* Hall „nu și-a putut îngădui să-i spună ...”

Era însă vădit că felul lui jignitor de a fi o întăritase (Millie avea să simtă asta pe propria-i Inele, în după-amiaza aceea).

Călătorul a rămas în camera de oaspeți pînă pe la patru, fără să-i ofere inimoasei femei un cit de mic prilej de a mai pătrunde înăuntru. Cea mai mare parte din timp, totul părea scufundat „într-o liniște desăvîrșită. Străinul fuma, la lumina focului, sau poate moțăia. S-ar fi zis că se înfășură în întunericul care se aduna în odaie din ce în ce mai dens.

Dacă însă ar fi tras cineva cu urechea, ar fi putut să-l audă mișcîndu-se. O dată sau de două ori a scormonit jăromatic și s-a plimbat prin odaie, vreme de cîteva minute. Părea că vorbește de unul singur. Apoi fotoliul a scîrțîit sub greutatea lui.

II. PRIMELE IMPRESII ALE LUI MR. TEDDY HENFREY

Pe la vreo patru se întunecase de-a binelea Tocmai cînd *mrs.* Hall își aduna curajul necesar ca să între la mușteriu ei și să-l întrebe dace dorește, un ceai, sosi la han Teddy Henfrey ceasornicarul.

— Pe legea mea, *mrs.* Hall, păcătoasă vreme pentru ăl de n-are încălțăminte zdravănă!

Într-adevăr, afară zăpada se așternea din belșug.

Hangița aprobă din cap. În clipa aceea observă că ceasornicarul avea la el geanta cu scule!

— Ia stai, domnu Teddy, dacă tot ești aici, te-aș ruga să vezi ce-i cu ceasornicu ăl vechi din odaia de oaspeți. Merge bine și bate orele, de-l auzi prin toată casă, numa că minutarul nu vrea cu nici un chip să se miște de la ora șase.

Îl conduse spre odaia de oaspeți, bătu în ușă și intră.

Îl văzu pe străin înfundat în fotoliul din fața căminului. Părea că moțăie; capul bandajat îi alunecase

pe umăr. Odaia era luminată doar de reflexele roșiatice ale flăcărilor. Cu puțin înainte, *mrs.* Hall aprinsese lampa din sala hanului și era încă orbită din pricina luminii; în fața ochilor îi jucau pete roșii, și totul în jur îi apărea învăluit în umbră, cu contururi nedeslușite. Totuși, o frîntură de secundă se păru că omul din fața ei avea o gură enormă, căscată, o gură monstruoasă, care-i înghițea toată jumătatea de jos a feței. Fieroasă vedenie: capul bandajat în alb, cu ochelarii aceia lugubri, sub care fee căsca o gaură neagră, imensă... în aceeași clipă, însă, străinul tresări, se îndreptă în fotoliu și-și duse pînă la față. Hangița deschise larg ușa, pentru ca lumina să pătrundă în cameră. Acum putea să-l vadă mai bine: în locul șervetului, își aplicase fularul peste obraz. Totul fusese doar o nălucire. *Mrs.* Hall” începea să-și revină din spaima prin care trecuse.

— Dacă nu vă supărați, domnule, omul ăsta vrea să vadă ce-i cu ceasul.

— Ha? Să vadă ce-i cu ceasul? îngăimă ciudatul călător, cu mîna la gură, privind buimăcit de jur împrejur; apoi dezmeticindu-se de-a binelea, adăugă: Da, poftim.

Mrs. Hall ieși să aducă o lampă. Străinul se ridică și-și întinse somnoros mădulele. Hangița se întoarse apoi cu lampa, iar *mr.* ¹ Teddy Henfrey, intrînd în cameră, se găsi față în față cu acest straniu personaj înfășurat în bandaje. După cum mărturisea singur mai tîrziu, „rămăsese cu gura căscată”.

— Bună seara, se adresă necunoscutul, privindu-l „ca pe un broscoi, după cum se exprima *mr.* Henfrey, pe care-l dăduseră gata ochelarii cei întunecați.

— S... sper că n... nu vă stingheresc... se bîlbîi *mr.* Henfrey.

¹ Prescurtare de la *mister* (engl.), domnule

— Cîtuși de puțin, răspunse celălalt. Deși, după cît am înțeles, urmă el, întorcîndu-se spre *mrs. Hall*, camera asta urmează să-mi aparțină mie, pentru propria mea folosință.

— Îmi spuneam, domnule, răspunse *mrs. Hall*, că poate și dumneavoastră ați prefera ca ceasornicul ...

— Desigur, îi tăie străinul vorba, sigur că da, dar în general îmi place să nu fiu stingherit. Se rezemă de cămin și-și duse mîinile la spate. Și pe urmă, adăugă el, cînd se va sfîrși cu reparația ceasornicului, aș dori un ceai. Dar nu mai înainte de-a isprăvi dumnealui.

Mrs. Hall voia tocmai să iasă din cameră — de astă dată nu mai încercase să lege o conversație, pentru că nu i-ar fi convenit să fie repezită de față cu *mr. Henfrey* — cînd călătorul o întrebă dacă a făcut ceva în chestiunea transportului bagajelor din Bramblehurst. Femeia îi răspunse că a vorbit cu poștașul și că le-ar putea aduce un cărăuș a doua zi.

— Ești convinsă că n-ar fi posibil să le capeți mai curînd? insistă el.

Cu o răceală tăioasă în glas, *mrs. Hall* declară că este convinsă de acest lucru.

— Aș dori să-ți aduc la cunoștință că mă ocup cu cercetări științifice, îi explică străinul. Nu ți-am spus asta de la început, pentru că eram prea înghețat și obosit.

— Adevărat, domnule? exclamă *mrs. Hall*, adînc impresionată.

— Mai trebuie să-ți spun că bagajul meu conține diferite aparate și instrumente...

— Lucruri foarte de folos, domnule, pricep.

— ... și că, bineînțeles, sînt nerăbdător să-mi continui cercetările...

— Desigur, domnule.

— Motivul care m-a adus la Iping... — urmă el, căutîndu-și cuvintele, a fost... dorința de singurătate. Nu vreau să mă tulbure nimeni în munca mea.

Și pentru că veni vorba de munca mea, țin să-ți mai spun că am suferit un accident...

„Am știut eu!” se bucură *mrs.* Hall în sinea ei.

— ... Așa că trebuie să duc o viață mai retrasă. Uneori vederea mi-e atît de slăbită și mă dor ochii atît de rău, încît simt nevoia să mă încui în odaie și să stau ceasuri întregi pe întuneric. Asta nu întotdeauna, numai din cînd în cînd. Și nu acum, bineînțeles. Cînd am asemenea momente, cel mai mic zgomot, de pildă dacă-mi intră o persoană străină în cameră, înseamnă pentru mine o tortură... E necesar ca lucrul acesta să fie limpede pentru dumneata.

— Desigur, domnule, răspunse *mrs.* Hall. Și dacă pot să-mi îngădui să vă întreb ...

— Cred că asta e tot ce-am avut de discutat, încheie străinul, cu tonul acela calm și hotărît pe care-l folosea ori de cîte ori găsea de cuviință.

Hangița își amîină întrebarea și compasiunea pentru un alt prilej.

După ce femeia ieși din cameră, oaspetele rămase în picioare, în fața focului, privind cum *mr.* Henfrey repara ceasul. Meșteșugarul lucra cu lampa alături. Razele de lumină cernute de abajurul verde cădeau pe mîinile lui și pe cadran, lăsînd restul încăperii în penumbră. Cînd își ridică privirea, în fața ochilor îi jucau scînteii multicolore. Curios din fire, se apucă să demonteze întregul mecanism al ceasornicului — treabă cu totul inutilă —, doar-doar să mai zăbovească pe acolo și poate, cine știe, să înnoade o convorbire cu ciudatul mușteriu. Dar străinul păstra o tăcere desăvîrșită. Era atît de tăcut, încît *mr.* Henfrey simțea că-i calcă pe nervi. La un moment dat se păru că e singur în cameră și ridică privirile încercînd să străpungă perdeaua de pete verzui care se așternuse peste ochi... dar acolo, învăluit în întunericul cenușiu, pîndea capul bandajat, cu lentilele acelea enorme, întunecate, care-l priveau fix ... înghețat de frică, Henfrey rămase vreme de un minut cu ochii pironiți asupra chipului din umbră.

Apoi își plecă din nou privirea peste ceasornicul! desfăcut. Tare neplăcută situație! Ar fi trebuit să vorbească ceva. Ce-ar fi să-i comunice că vremea-i prea friguroasă pentru data la care se aflau?

Își înălță capul, ca și cum ar fi vrut să prindă curaj în vederea acestei introduceri.

— Vremea... începu el.

— De ce nu isprăvești și nu pleci odată? izbucni arătarea aceea țeapănă, în al cărei glas clocotea o furie cu greu înăbușită. N-ai altceva de făcut decît să. fixezi minutarul pe axa lui. Ceea ce faci dumneata e curată înșelătorie!

— Îndată, îndată, domnule, într-un minut sînt gata. L-am examinat.

Și *mr. Henfrey* și-a terminat treaba și a plecat. Dar a plecat plin de indignare. „Ei, fir-ar să fie! protestă el în gînd, luptîndu-se cu nămeții, un om trebuie să mai demonteze din cînd în cînd un ceasornic, nu-i așa?” Și apoi: „Ce adică, n-are voie omul să se uite la tine? Urîtule!” Și iarăși: „Se vede treaba că nu. Urmărit de poliție dac-ai fi, și tot nu te-ai bandaja și înfolfi mai tare!”

În colț, la Gleeson, îl zări în trăsură lui pe *mr. Hall*, care devenise de curînd soțul stăpînei „Poștalionului cu cai”. Oricînd era nevoie, *mr. Hall* făcea transporturi cu trăsură din Iping spre Sidderbridge Junction; de acolo se întorcea el acum. Și, judecînd după felul cum mîna caii, era limpede că făcuse „un mic popas” la Sidderbridge.

— Bună, Teddy! strigă el, trecînd înainte.

— Te așteaptă acasă o sperietoare! îl preveni Henfrey.

Pornit pe taifas, Hall frînă caii.

— Ce tot îndrugi acolo?

— Un mușteriu foarte suspect, care a tras la „Poștalionul cu cai”, îl lămuri. Pe cinstea mea! Și se porni să-i schițeze lui Hall un portret foarte viu al fiorosului musafir de la han. Asta cam miroase a deghizare, hai, ce zici? Eu, unu, n-aș primi în

casa mea pe cineva pînă nu l-aș vedea la mutră, L insinuă Henfrey. Dar femeile sînt așa de încrezătoare cînd e vorba de străini!... S-a băgat într-o odaie de-a ta și nu și-a zis nici măcar numele, îți place?

— Nu mai spune! se minună Hall, care era cam greoi la minte.

— Da, da! A închiriat odaia cu săptămîna. Oi - ce-o fi, mai devreme de-o săptămînă nu poți să-i faci vînt. Și are o grămadă de bagaje, care-i sosesc mîine, așa zice ei. Vezi numai să n-aibă lăzi umplute cu pietre!

Și-i povesti cum fusese escrocată mătușa lui din Hastings de către un străin, care venise cu niște valize goale. Într-un cuvînt, îi strecură bietului om în suflet sămînța îndoielii.

— Dă-i drumu, bătrîno! își îndemnă Hall iapa. Am să văd eu cum stau lucrurile.

„Cu inima ușurată, *mr. Henfrey* o porni mai departe.

Dar *mr. Hall* n-a mai apucat „să vadă cum stau lucrurile”. N-a pus bine piciorul în prag, că l-a și luat în primire nevastă-sa: de ce, mă rog, întîrziase ! atîta la *Sidderbridge*? Și, la întrebările lui timide, hangîta i-a răspuns acru de tot fără să-i spună ce dorea el să știe. Dar sămînța îndoielii aruncate de *mr. Henfrey* încolți în mintea lui *mr. Hall*, în ciuda bruftuielilor primite.

— Voi, femeile, nu le știți chiar pe toate, declară el sentențios.

Era hotărît să afle cît mai multe despre originalul oaspete, și asta cît mai curînd cu putință. Și, cînd călătorul se duse la culcare, adică pe la nouă și jumătate, *mr. Hall* intră foarte îmbufnat în camera de oaspeți, examinează cu multă atenție mobila nevastă-sa, ca să arate că el, și nu străinul, era stăpîn acolo și, cu o umbră de dispreț, cercetă un petic de hîrtie mîzgălit cu cîteva calcule, pe care-l lăsase străinul. Înainte de-a merge la culcare, o povățui

pe soția dumisale ca a doua zi să examineze cu multă atenție bagajele mușterului.

— Vezi-ți tu de treaba ta, Hall, îl repezi hangița, că de-a mea am eu singură grijă.

Simțea cu atât mai mult nevoia să-și verse focul pe consortul ei, cu cât își dădea seama că străinul acesta era, fără îndoială, un soi cu totul aparte și cu cât se simțea și ea cuprinsă de neliniște. Se deșteptă în toiul nopții, din pricina unui coșmar: vedea niște capete mari, albe, ca niște napi, cu ochi întunecați, care se căscau la ea... - și capetele astea atârnavă de niște gâturi nesfârșit de lungi, care se întindeau după ea... *Mrs. Hall* era însă o femeie cu capul pe umeri: își înfrînse spaima, se întoarse pe partea cealaltă și adormi la loc.

III.CELE O MIE ȘI UNA DE STICLE

Cam așa s-au petrecut lucrurile în ziua aceea de 9 februarie, pe la începutul dezghețului de primăvară, când acest personaj neobișnuit a aterizat din infinit tocmai în satul Iping. A doua zi, pe un noroi cumplit, îi sosiră și bagajele. Putem spune că erau niște bagaje care-ți atrăgeau de îndată luarea-aminte. Mai întâi, două geamantane, așa cum. sînt geamantanele oricărui cetățean obișnuit; pe urmă, însă, venea și o ladă cu cărți, niște cărți mari, groase, dintre care unele scrise ¹de mină, cu o. caligrafie greu de descifrat, și, în sfîrșit, o mulțime de coșuri, cutii și lădițe, care conțineau niște obiecte împachetate în paie. „Sticle”, își dădu cu părerea bărbatul hangitei, scormonind printre paie, plin de curiozitate.

Încotoșmănat cu pălărie, palton, mănuși și șal la gît, ciudatul călător apărură deodată în ușă, nerăbdător

să-și vadă bagajele, pe care le adusese *mr.* Fearenside cu căruța. Tot pregătindu-se să ajute la cărat, Hall se cam întinsese la vorbă. Străinul ieși în capul scării,, fără să observe clinele lui Fearenside, care adulmeca picioarele lui *mr.* Hall cu un aer *dilettante*¹.

— Haideți odată cu lăzile alea! strigă el. Am așteptat destul!

Coborî treptele și se îndreptă spre spatele căruței, vrînd pesemne să ia un coș mai mic. Și atunci...

Din clipa în care îl zărise, cîinele lui Fearenside își zbîrlise părul și începuse să urle ca turbat. Cînd necunoscutul coborî în goană treptele, cîinele făcu un salt și se repezi să-l apuce de mînă.

— Hop! strigă Hall, sărind înapoi (nu prea strălucea de bravură cînd avea de-a face cu cîinii).

— Culcat! zbieră Fearenside, apucînd biciul.

Colții cîinelui au slobozit iute mîna înmănușată.

O lovitură, și cîinele a sărit în lături, pentru ca o clipă mai tîrziu să pună stăpînire pe piciorul străinului. S-a auzit cum pîrîie stofa pantalonului. În momentul acela, însă, cîinele a simțit șfichiuirea biciului lui Fearenside și s-a retras sub căruță, chelălăind descurajat. Totul se petrecuse cu iuțeala fulgerului. Nimeni nu scotea o vorbă limpede, toată lumea țipa. Străinul se uită la mînușa sfîșiată și la pantalonul rupt, făcu un gest ca și cum s-ar fi aplecat să-și examineze piciorul, să răsuci pe călcîie, urcă treptele în fugă și intră în han. Pașii săi răsunară de-a lungul coridorului, apoi pe treptele fără covor, care duceau spre odaia lui.

— Sălbăticiune ce ești! răcni Fearenside, dîndu-se jos din căruță cu biciul în mînă. Cîinele îl privea cu nevinovăție printre spițele roții. Fă-te-ncoa! țipă căruțașul, că de nu ...

Mr. Hall rămăsese cu gura căscată ... „L-a mușcat?”

¹ Plin de încîntare (it.).

trase el concluzia... „Mă duc, mai bine, să văd ce face”.

În coridor o întâlni pe nevastă-sa.

— Javra căruțașului l-a mușcat, o lămuri el.

Se duse de-a dreptul sus și, găsind întredeschisă ușa odăii, o împinse și dădu sa între, fără nici un ceremonial (un om săritor din fire n-are nevoie de formalități).

Storul fusese coborât, și odaia era cufundată în umbră. O clipă, Hall avu în fața ochilor o .privești tare ciudată: ceva care semăna cu un braț ciung se mișca în direcția lui, iar pe un fond alb, cam la înălțimea capului, apăreau trei pete imense, fără formă precisă. În aceeași clipă, însă, o lovitură zdravănă în piept îl azvîrli afară, ușa îi fu trîntită în nas iar cheia se răsuci în broască. Totul se petrecuse cu atîta iuțeală, încît omul nostru nu avusese vreme să privească mai cu luare-aminte. Doar unduirea unor forme nedeslușite, un brînci, o izbitură, atît. Acum stătea în micul coridor întunecos și-și spărgea capul să-nțeleagă ce putea să însemne arătarea aceea bizară.

După cîteva minute se urni de acolo și ieși în ușa hanului.

Între timp, în fața „Poștalionului cu cai” se și adunase o mică gloată. Se aflau acolo *mr.* Fearenside, care reluase toată povestea de la capăt, *mrs.* Hall, care pretindea că javra lui n-are nici un drept să-i muște pe clienții ei, Huxter, negustorul de peste drum, care-i dădea zor cu întrebările, și Sandy Wadgers, fierarul, care-și dădea silința să împartă dreptate; pe lângă aceste persoane, se mai strînseseră cîteva femei și o droaie de copii, care, pălăvrăgeau:

— Nu m-ar mușca el pe mine, n-ai grijă!

— Cîini de soiul ăsta n-ar trebui ținuți!

— Da' de ce l-o fi mușcat?

Și așa mai departe.

Privindu-i și ascultîndu-i de pe treptele Hanului, *mrs.* Hall se gîndea că nu era cu putință să fi

văzut el aievea arătarea aceea sinistră. De altfel, vocabularul lui era prea limitat ca să-i permită să-și comunice impresiile.

— Zice că n-are nevoie de ajutor, răspuse el la întrebarea nevستی-si. Mai bine să-i cărăm bagajul înăuntru.

— Ar fi trebuit să-și dezinfecteze rana la moment, interveni domnul Huxter. Mai ales dacă i s-a umflat...

— Eu i-aș împușca pe toți, asta aș face cu cîinii ăștia, se pronunță o cucoană din grup.

Deodată, cîinele prinse iarăși să urle.

— Hai, dați-i drumul odată, răsună din ușă un glas iritat: era străinul, la fel de înfofolit, cu gulerul ridicat și cu marginea pălăriei lăsată în jos. Cu cît o să-mi aduceți mai repede calabalîcul ăsta, cu atît am să fiu mai încîntat.

Deținem de la un martor anonim declarația că străinul își schimbase pantalonii și mănușile.

— Sînteți rănit, domnule? se interesă Fearenside. Îmi pare grozav de rău, cîinele ...

— Nu sînt de loc rănit. Nici măcar zgîriat. Dați-i mai iute cu coșurile astea!

Apoi înjură în șoaptă, după cum ne afirmă *mr.* Hall.

Îndată ce, conform indicațiilor sale, primul coș a fost cărat în camera de oaspeți, ciudatul călător s-a repezit asupra lui ca un apucat și a început să despacheteze, împrăștiind paiele pe jos cu o totală nepăsare față de covorul doamnei Hall. Din ladă ieșeau la iveală o sumedenie de sticle: borcane pîntecoase conținînd diverse pulberi, sticlute pline cu tot felul de lichide colorate sau incolore, sticle albastre pe care scria „otravă”, baloane cu gît lung, butelii mari, verzi și albe, flacoane cu dop de sticlă și cu etichete încrustate, sticle cu dop din plută fină, flaconașe picătoare, sticle astupate cu capsule de lemn, sticle de vin, sticle de untdelemn... străinul le înșira pe dulap, pe cămin, pe masa de lîngă fereastră, pe jos, pe

raftul de cărți, pretutindenți. Farmacia din Bramblehurst nu se putea lăuda nici cu jumătate din sticlăria expusă acolo. Era un spectacol cît se poate de interesant. Coș după coș se ușura de încărcătura lui, pînă ce toate fură golite. Masa din mijlocul odăii dispăruse sub un morman de paie. Afară de sticle, singurele obiecte care s-au mai ivit din coșuri au fost o serie de eprubete și o balanță împachetată cu grijă. Și, culmea!, de îndată ce-a isprăvit cu despachetatul, străinul s-a dus la fereastră și s-a apucat să lucreze, fără să se sinchisească de muntele de paie, de focul care se stinsese, de lada cu cărți rămasă afară de restul bagajului, care fusese cărat sus.

Cînd *mrs.* Hall i-a adus prînzul în odaie, necunoscutul era atît de adîncit în munca lui — turna niște picături într-o eprubetă — încît nici n-a auzit-o intrînd. Abia cînd dumneaei — de bună seamă înfuriată de halul în care arăta dușumeaua — a dat la o parte claia de paie și a trîntit aproape ostentativ tava pe masă, străinul a întors capul — nu mai mult de o clipă. Hangița a avut totuși timpul să observe că-și scosese ochelarii, care se găseau lingă el, pe masă; ciudat lucru, orbitele ochilor lui păreau nespuse de adînci. Omul își puse ochelarii, se ridică și se întoarse cu fața spre ea. *Mrs.* Hall se pregătea tocmai să se plîngă de paiele de pe jos, dar el i-o luă înainte.

— As dori să nu mai intri niciodată în cameră fără să bați la ușă, o repezi el, cu tonul acela de exasperare fără margini, care părea să-l caracterizeze.

— Am bătut, da' se vede că...

— Poate că ai bătut. Dar în cercetările mele, în cercetările mele atît de urgente și de necesare, cea mai mică tulburare, scîrțîitul unei uși... Vreau să te rog...

— Desigur, domnule. Știți ceva? Dacă vă trebuie atîta liniște, puteți să încuiați ușa, orișicînd vreți.

— E o idee foarte bună.

— Dar paiele astea, domnule ... Pot să-mi îngădui să observ ...

— Nu. Dacă te supără paiele, trece-mi-le la socoteală.

Și mai bombăni ceva, care aducea foarte mult a înjurătură.

Arăta atît de fioros, așa cum stătea acolo, cuprins de mînie — gata-gata să izbucnească —, cu sticla într-o mînă, și eprubeta în cealaltă, încît *mrs. Hall* simți că iar o apucă spaimele. Dar nu se lăsa ea cu una, cu două.

— În cazul acesta, domnule, aș vrea să știu cît socotiți că face ...

— Un șiling. Pune un șiling. Cred că atîta ajunge, nu?

— Fie și așa, încuviință *mrs. Hall*, așternînd fața de masă. Dacă vă face plăcere, desigur

Musafirul îi întoarse spatele și se așeză, oferindu-și privirii doar gulerul ridicat al paltonului,.

Conform mărturiei hangîței, străinul a lucrat toată după-amiaza aceea cu ușa încuiată și — cea mai mare parte din timp — în liniște deplină. Doar o singură dată a răsunit o lovitură puternică, urmată de un zăngănit de sticle sparte, de parcă cineva ar fi izbit în masă; s-au auzit apoi zgomot de cioburi, aruncate cu furie pe jos, și un pas nervos străbătînd camera în lung și-n lat. Temîndu-se să nu se fi în- tîmplat ceva, *mrs. Hall* veni fuga sus și-și lipi urechea de ușă, fără să facă cel mai mic zgomot.

— Nu mai pot continua, bodogănea străinul, ca ieșit din minți, nu mai pot merge înainte! Trei sute de mii, patru sute de mii! Imensitatea asta fără de sfîrșit! M-am înșelat! Poate să dureze toată viața! ... Răbdare! Răbdare, da, sigur! ... Ești nebun! Nebunule!

În clipa aceea, însă, tropăitul unor bocanci potcoviți, care călcau greoi pardoseala de cărămidă din local, o smulse pe *mrs. Hall* de la postul ei.

Vrînd-nevrînd, fu nevoită să renunțe la audierea monologului. Cînd se întoarse, odaia era din nou cufundată în liniște; nu se auzeau decît scîrțîitul ușor al scaunului și, din cînd în cînd, clinchetul vreunei sticle. Furtuna se potolise; cercetătorul își reluase lucrul. Cînd i-a adus ceaiul, *mrs. Hall* a zărit sub oglinda concavă din colțul odăii niște cioburi și o pată aurie, care fusese ștersă de mîntuială. Imediat a atras atenția asupra acestor stricăciuni.

— Trece-mi-le la socoteală, i-a tăiat el vorba. Pentru Dumnezeu, nu mă scoate din sărite! Dacă-ți fac vreo pagubă, trece-mi-o la socoteală, și gata!

Fără să se întoarcă, străinul continua să bifeze o listă în caietul pe care-l avea în față.

.....

— Am să-ți spun una bună! șopti Fearenside, pe un ton misterios.

Se găseau în mica berărie din Iping Hanger.

— Ei, hai, zi odată! îl zori Teddy Henfrey.

— Tipu ăsta de care vorbești, adică ăl de-l mușcă potaia mea, ei bine, e negru! Cel puțin așa-i pe picioare. Văzui prin ruptura de la pantaloni. Te așteptai să dai de culoarea aia roză a pielii, nu? Ei bine, nu s-a văzut nimic! Numa negreală. Ascultă ce-ți zic eu, e negru ca pălăria mea!

— Nemaiauzit! se minună Henfrey. Oricum, e un caz curios. Cum se face atunci că are un nas roșu, de parc-ar fi vopsit?

— Mă rog, admise Fearenside. Știu asta. Da' uite, am să-ți zic ce cred eu. Omu ăsta e bălțat, Teddy! Ici negru, colo alb, e numa pete! Și de-aia se rușinează. Pesemne că-i un soi corcit. Că știi ce se în- tîmplă la d-alde ăstia? Cîteodată culorile, în loc să se amestece între ele, ies peștițe. Am mai auzit eu dintr-astea. Așa e și la cai, toată lumea știe...

IV. MR. CUSS ÎI PUNE STRĂINULUI CÎTEVA ÎNTREBĂRI

Am înfățișat, cu oarecare lux de amănunte, împrejurările în care sosise necunoscutul la Iping, pentru ca cititorul să poată înțelege impresia extraordinară pe care o stîrnise apariția lui. Însă, afară de două întîmplări ciudate, nu s-a petrecut mare lucru în timpul șederii lui la „Poștalionul cu cai”, pînă în ziua de pomină a serbării clubului. Au mai avut loc o serie de ciocniri cu *mrs.* Hall, în chestiuni de disciplină domestică, dar de fiecare dată — pînă către sfîrșitul lui aprilie, cînd s-au ivit primele simptome de sărăcie — morocănosul locatar îi închidea gura prin simpla mijlocire a unui supliment de plată. *mr.* Hall nu-l prea avea la inimă pe străin și, ori de cîte ori îndrăznea, își exprima părerea că ar fi mult mai înțelept să se facă vînt; nu-și manifesta însă antipatia prea fățiș, ci și-o reținea în mod demn și-l evita pe musafir atît cît îi era posibil.

— Așteaptă pînă la vară, îl povățuia *mrs.* Hall, pînă încep să vină artiștii. După aia om vedea noi! O fi el cam mofturos, nu zic ba, da' banii rămîn bani, orice-ai vrea tu să zici!

Singuraticul mușteriu nu se ducea la biserică și nu făcea nici o deosebire între duminici și zilele obișnuite (nici măcar nu-și schimba costumul!). „Lucrează cu toane”, așa gîndea *mrs.* Hall. Uneori se scula devreme și muncea fără răgaz. Alteori, însă, se trezea tîrziu, se plimba ore întregi în lung și-n lat prin odaie, frămîntîndu-se fără încetare, apoi se apuca să fumeze sau adormea în fotoliul de lîngă sobă. Nu avea nici un fel de legătură cu lumea din afară. Felul lui de-a se purta continua să fie inegal: comportarea lui era veșnic aceea a unui om întăritat la culme de cineva; în vreo două rînduri îl auziră trîntind, rupînd, izbind sau sfărîmîndu-și lucrurile, în prada unor accese de furie turbată. Obiceiul de a

vorbi de unul singur, cu voce joasă, punea din ce în ce mai mult stăpînire pe el. Dar, cu toate că asculta cu conștiinciozitate la ușă, *mrs. Hall* nu izbutea să pună cap la cap cele auzite.

Peste zi, străinul ieșea foarte rar din casă, dar pe la asfințit obișnuia să se plimbe, înfodolit din cap pînă-n picioare, ca un balot, fără să-i pese dacă afară era cald sau rece; alegea totdeauna cărările cele mai singuratică și mai umbrite. Ochelarii lui, cît roata, și sinistru-i față bandajată, care se iveau de sub marginea lată cît o streășină a pălăriei, răsăreau uneori pe neașteptate din întuneric, băgîndu-l în sperieți pe vreun muncitor care se întîmpla să treacă pe acolo în drum spre casă. Într-o seară, pe la nouă și jumătate, *Teddy Henfrey*, ieșind cam pe trei cărări de la „*Mantia purpurie*”, s-a speriat grozav — mai mare rușinea! — la vederea unui cap alb ca o tîgvă de mort (străinul umbla cu pălăria în mînă), care s-a ivit în lumina ce țîșnea pe ușa hanului. Copiii care-l zăreau pe-nserat visau noaptea căpcăuni... și nu s-ar fi putut spune care pe care se puteau suferi mai puțin! În orice caz, cele două părți manifestau o vie antipatie reciprocă.

Era firesc ca o persoană cu înfățișare și comportări atît de ieșite din comun să constituie principalul subiect de conversație într-un sat ca *Iping*. Părerile asupra preocupărilor lui erau împărțite. *Mrs. Hall* se arăta cît se poate de susceptibilă în privința mușterii ei. Cînd era întrebă, explica pe îndelete că dumnealui este un „cercetător științific” (rostea cu gingășie fiecare silabă, ca și cum s-ar fi temut să nu-i scape vreuna). Dacă interlocutorul dorea să afle ce-i aia un „cercetător științific”, hangîta răspundea cu un aer de superioritate că orice om cu care trebuie să știe măcar atîta lucru, și-i destăinuia apoi că „domnul descoperă lucruri”. Oaspetele ei, adăuga *mrs. Hall*, avusese un accident, care îi desfigurase vremelnic fața și mîinile și, fiind o natură foarte sensibilă,

nu putea suferi ca lumea să bage de seamă infirmitatea lui.

Dar, fără știrea ei, circula și altă versiune: străinul ar fi un criminal, care s-a înfoclit în halul ăsta ca să scape de justiție, înșelînd ochiul poliției. Ideea răsărise în mintea lui *mr. Teddy Henfrey*. Dar nimeni n-auzise ca de pe la mijlocul sau sfîrșitul lui februarie încoace să se fi petrecut vreo crimă mai serioasă. Filtrată prin imaginația lui *mr. Gould*, suplinitorul de la Școala Națională, teoria „crimei” a îmbrăcat o altă formă, și anume, că străinul ar fi fost un anarhist deghizat, care fabrica bombe explozive; zelosul învățător a luat chiar hotărîrea să-l urmărească pe ascuns, atît cît îi îngăduia timpul liber. E drept că cel mai adesea urmărirea se mărginea la privirea scrutătoare pe care *mr. Gould* i-o arunca străinului, ori de cîte ori îl întîlnea, și la o serie de întrebări de ordin general, adresate unor oameni care nici nu-l văzuseră vreodată. Pînă la urmă, *mr. Gould* n-a descoperit nimic.

Un alt curent de opinie era cel lansat de *mr. Fearenside*. Căruțașul avea cîțiva adepți, care fie ca admiteau ca atare teoria culorilor pestrițe, fie că-i introduceau diverse modificări. Așa, de pildă, *Silas Durgan* fusese auzit declarînd că „dacă s-ar arăta la panoramă, ăsta ar face bănet în două ceasuri!”. Și, pentru că era și puțin teolog, *mr. Durgan* îl asemuia pe străin cu „omul cu un singur talant”, din *Biblie*. Alții adoptaseră un punct de vedere care soluționa toate problemele: îl considerau pe misteriosul personaj drept un nebun inofensiv. Această versiune avea avantajul că lămurea dintr-o dată toate semnele de întrebare. În afara acestor grupuri cu opinii bine definite, se mai găseau și cîte unii cu păreri mai schimbătoare sau alții care amestecau mai multe versiuni la un loc. Locuitorii din *Sussex* nu prea erau superstițioși; abia după întîmplările de la începutul lui aprilie prinse pentru prima oară să umble prin sat zvonul că ar fi ceva necurat la mijloc. Chiar și

atunci însă, numai femeile plecau urechea la asemenea șoapte... Oricum, indiferent de ceea ce gîndeau despre obiectul atenției lor, toți locuitorii din Iping cădeau de acord într-o singură privință: antipatia pe care o nutreau față de el. Nervozitatea lui, pe care mintea unui intelectual de la oraș ar fi înțeles-o cu ușurință, îi uluia pe acești pașnici cetățeni din Sussex. Gesturile lui de furie, pe care le surprindeau din cînd în cînd, pasul repezit cu care trecea seara pe lîngă ei, căutînd ungherele cele mai retrase, exploziile de nefirească minie cu care respingea orice manifestare de „curiozitate din partea lor, gustul lui pentru întuneric, care-l făcea să încuie ușile, să tragă storurile, să stingă luminările și lămpile — cine ar fi putut să aprobe astfel de purtări? Cînd îl întîlneau prin sat, se fereau din drumul lui; după ce trecea, tinerii șugubeți își ridicau gulerele paltoanelor, își pleoșteau marginile pălăriilor și se luau după el, maimuțărindu-i purtarea stranie. Era pe atunci la modă un cîntec popular, care se chema *Căpcăunul*. La concertul dat în sala de festivități a școlii — cu scopul strîngerii de fonduri pentru înzestrarea bisericii cu lămpi — miss Satchell a cîntat *Căpcăunul*... și de-atunci, era de-ajuns să se adune doi-trei săteni la un loc, ca, de îndată ce se ivea străinul, să se audă cîte-o frîntură din cîntecul cu pricina, fredonată cu un semiton mai sus, sau mai jos. Copiii pe care-i apuca seara pe uliță strigau după el „Căpcăunule”!, și o ștergeau la iuțelă, fudulindu-se cu bravura lor, dar cu inimă cît un purice.

Pe Cuss, felcerul satului, îl rodea curiozitatea. Bandajele acelea îi ațîțau interesul profesional; cele o mie și una de sticle, de care auzise, îi stîrneau invidia. În tot cursul lunilor aprilie și mai a pîndit un prilej de-a intra în vorbă cu străinul. În cele din urmă, pe la Rusalii, simțind că nu mai poate rezista, și-a găsit drept pretext o listă de subscripție pentru angajarea unei infirmiere comunale. Dar nu mică i-a

fost mirarea cînd a aflat că *mrs.* Hall nici nu știa cum îl cheamă pe mușteriu ei.

— Mi-a zis el un nume, făcu încurcată *mrs.* Hall (declarație care de altfel era cu totul inexactă), dar nu l-am auzit bine.

Se gîndea și ea că-i o dovadă de prostie să nu știe numele cuiva cu care stă sub același acoperămînt.

Cuss ciocăni în ușa camerei de oaspeți și intră. Dinlăuntru se auzi o înjurătură strașnică.

— Vă rog să mă scuzați că vă tulbur... a început felcerul.

Dar în clipa aceea ușa s-a închis, așa că *mrs.* Hall n-a mai putut prinde restul conversației. Timp de vreo zece minute nu s-au auzit decît un murmur de voci... apoi un strigăt de uimire, tropăit de picioare, zgomotul unui scaun răsturnat, un hohot de rîs ca un lătrat, pași iuți care se îndreptau spre ușă... și în cele din urmă apăru Cuss, alb la față, aruncînd peste umăr niște priviri îngrozite. Lăsa ușa deschisă în urma lui, fără măcar să se uite la hangită, străbătu coridorul în fuga mare, coborî treptele și dispăru. *Mrs.* Hall stătea în dosul tejghelei, cu ochii țintă la ușa deschisă a camerei de oaspeți. îl auzi pe străin „cum rîde încetișor și cum umblă prin odaie. De unde stătea ea, nu putea să-i vadă fața. Deodată, ușa camerei fu trîntită cu putere, și liniștea se așternu din nou.

Cuss alergase glonț la *mr.* Brunting, vicarul.

— Arăt eu a nebun? izbucni felcerul, de cum pătrunse în cămăruța ponosită a sfinției-sale. Am eu aerul cuiva care nu-i în toate mințile?

— Ce s-a întîmplat? întrebă *mr.* Bunting, așezînd un amonit peste foile volante, pe care-și scria viitoarea predică.

— Omul acela de la han ...

— Ei bine?

— Dă-mi ceva de băut, gîfii Cuss, lăsîndu-se să cadă pe un scaun. După ce-și potoli nervii cu un pahar

de vin ieftin — singura băutură pe care o avea bunul popă la îndemână — îi povesti despre întrevederea pe care o avusese cu puțin înainte. Intru în odaie, începu el, și-i cer să subscrie la fondu ăla pentru infirmieră. Cum am intrat eu, și-a vîrît mîinile în buzunare și s-a trîntit în scîrbă pe un scaun. Cînd i-am zis despre ce-i vorba, ce crezi c-a făcut? S-a smiorcăit. Zic eu p-ormă: Am auzit că vă interesați de știință ... La care el: „Da, da”, și iarăși a tras pe nas! Și uite-așa se tot smiorcăia într-una! Pesemne c-a prins un guturai număru unu. Nici nu-i de mirare, dacă umblă toată ziua înfofolit! Ei, și m-apuc eu să-i vorbesc de infirmieră, da-n vremea asta trag cu coada ochiului pîn toate părțile, să văd și eu ce minune era p-acolo ... Sticle — chimicale cu grămada! Balanță, eprubete în stative, și un miros — ca de ghiociei. Îl întreb dacă-i dispus să dea și el ceva. „Am să mă gîndesc”, face el. După aia l-am întrebat fără-nconjur dacă se ocupă cu vreo cercetare. „Da”, zice el. O cercetare de lungă durată? Atunci au cam intrat dracii-ntr-nsul: „O să dureze al naibii de mult”, îmi zice el și, la vorbele astea, ca să zic așa, i-a sărit muștarul. Zău? fac eu. Atunci se apucă să-mi înșire tot necazul lui. Stătuse toată vremea ca pe jărat, și întrebarea mea parcă i-a turnat gaz pe foc. Nu știu ce mi-a zis el de un fel de rețetă, cică o rețetă foarte importantă, da' n-a vrut să-mi spună la ce-i folosea. Era ceva medical? întreb eu. „Dracu să te ia! sare el. Ce tot urmărești să scoți de la mine?!”

• Mi-am cerut scuze. La care el iar s-a smiorcăit și a tușit. După aia mi-a povestit mai departe. Zicea că a citit rețeta. Care rețetă conținea vreo cinci ingrediente. Și după aia a pus-o jos și a întors capul. „Vine, zice el, un curent de la fereastră și suflă hîrtia. Un filfiit, un foșnet (știi, dumnealui lucrează într-o cameră cu căminul deschis), și gata! Vîntul a

„dus-o peste flăcările din cămin și a ridicat-o în sus pe horn.” El s-a repezit după rețetă tocmai cînd hîrtia urca pe horn. Așa! Ei, cînd a ajuns aicea cu povestea, a vrut, mă rog, să-mi arate cum s-a întîmplat... și a-ntins brațul.

— Ei si?

— N-avea mîină. Numai mîneca goală. „Maică, Doamnel zic eu în mine, asta înseamnă schilodire, Mi glumă! Se vede că poartă o proteză, așa mi-am dat eu cu ideea, și și-a scos-o...” Da’ după aia stau eu și mă gîndesc bine: „Mă, e ceva ciudat în treaba asta. Cum dracu de poa’ să ție mîneca în sus — o mîneacă umflată, domnule! —, dacă n-are nimic în ea?” Pentru că, îți spun, nu era nimic în ea! Nimic pînă la încheietura cotului. Am putut să mă uit prin deschizătura manșetei pînă sus la cot! încă ceva: mîneca avea o gaură, și prin gaura aia zăream o licărire de lumină! „Dumnezeule mare!” am gemut eu. Atuncea omul s-a oprit din vorbă. S-a uitat la mine cu niște ochi de te băgau în boale, și după aia s-a uitat la mîneacă. 9— Ei bine?

— Asta-i tot. N-a zis nici o vorbă, s-a uitat la mine țintă și și-a vîrît iute mîneca la loc în buzunar, „tocmai îți spuneam, a zis el mai departe, că hîrtia luase foc, nu-i așa?” Și iarăși a tușit... Cum dracu A poți să miști în felul ăsta o mîneacă goală? l-am iitrebato eu. „O mîneacă goală?” Da, o mîneacă goală. „O mîneacă goală, ai zis? Ai văzut că-i goală?” Se ridicase în picioare. M-am sculat și eu. A venit încetișor spre mine. Vreo trei pași a făcut. Acum eram foarte aproape unul de altul. Sforăia, de te băga-n sperieți. Eu nu m-am clintit din loc, da’ să fiu eu al dracului dacă ar mai putea careva să stea liniștit cînd s-ar apropia de el încet-încet căpățana aia bandajată, cu niște ochelari cît farfuriile. „Ai spus că era o mîneacă goală?” întrebă el a treia oară.

Da, sigur, zic eu.

Ei, și ce crezi că face atunci? își scoate mîneca din buzunar, cu o încetineală care te înnebunea, și-și ridică brațul spre mutra mea, ca și cum ar fi vrut să mi-l mai arate o dată. Da' cum îți spun, foarte încet. Eu mă holbam la el. Mi se părea că stau acolo de-un veac. Ei bine, zic (și tușesc ca să-mi dreg glasul), nu-i nimica înăuntru.

Simțeam nevoia să îndrug ceva, pentru că începuse să-mi fie frică. Puteam acum să văd prin mînecă pînă în fund, la umăr, fiindcă el a întins-o drept spre mine, încet de tot, uite-așa, pînă cînd manșeta a ajuns la vreo două degete de ochii mei. Nu vezi în fiecare zi o mînecă goală, care se întinde spre tine, așa-i? Și-apoi...

— Ei?

— Ceva, ceva care la atingere aducea a deget, mi-a tras un bobîrnac în nas!

Bunting începu să rîdă.

— Dar nu era nimic înăuntru! se înfierbîntă Cuss, și, cînd rosti cuvîntul „înăuntru”, glasul se prefăcu într-un răget. Dumitale ți-e ușor să rîzi, dar îți spun că de îngrozit ce eram i-am dat una peste mînecă, am făcut stînga-mprejur și am șters-o de-acolo, l-am lăsat...

Felcerul se opri. Se vedea limpede că groaza care-l cuprinsese nu era de loc prefăcătoare. Cu o mutră jalnică, se răsuci și-și mai turnă un pahar din excelentul vin ieftin al vicarului.

— Și cînd l-am lovit peste mînecă, reluă el, am simțit că ating o mîină... Și nu era nici o mîină! Nici urmă de așa ceva!

Mr. Bunting rămase pe gînduri. Privi bănuitor spre Cuss.

— E o poveste foarte interesantă, rosti el. își luase o înfățișare gînditoare și plină de gravitate. Da, da, într-adevăr, o poveste foarte interesantă... repetă *mr.* Bunting, cu un aer de emfază doctă.

V. SPARGEREA DE LA SEDIUL PAROHIEI

Datele asupra spargerii de la casa parohială ne-au parvenit prin amabilitatea vicarului și a soției sale. «Lucrurile s-au petrecut la o oră înaintată din noaptea spre Rusalii, sărbătoare în cinstea căreia la Iping are de obicei loc o festivitate la club. Se pare că în liniștea aceea adîncă dinaintea zorilor, *mrs.* Bunting s-ar fi trezit dintr-o dată cu impresia certă că cineva deschide și închide ușa dormitorului. La început nu l-a deșteptat pe-al său soț, ci a rămas în pat, trăgînd cu vechea. Deodată desluși lipăitul unor picioare goale, care veneau dinspre camera alăturată și străbăteau coridorul, îndreptîndu-se spre scară. Îndată ce se încredință că nu s-a înșelat, îl sculă pe reverend *mr.* Bunting, cît putu de încet. Părintele nu aprinse lampa, ci, punîndu-și ochelarii, halatul doamnei și papucii de baie, ieși în ușă, să asculte. Auzi limpede Bum cineva bîjbiia pe la pupitrul din odaia lui de lucru de la parter. Apoi, un strănut strașnic făcu să se cutremure pereții. Vicarul se întoarse în dormitor, Huse mîna pe arma cea mai la îndemînă, vătraiul, și coborî tiptil scara, fără cel mai mic foșnet. *Mrs.* Bunting ieși după el și se opri în capul scării. Ceasul era aproape patru, și întunericul nopții se destrăma încet-încet. Pe coridor se zărea o geană de lumină, dar prin ușa odăii de lucru se căsca bezna ie nepătruns. Liniștea adîncă nu era tulburată decît aște scîrțîitul ușor al treptelor sub pasul domnului Bunting și de zgomotele nedeslușite din odaia de Jos. Deodată, un pocnet, hîrșîitul unui sertar care se deschide și un foșnet de hîrtii. Urmă o înjurătură, apoi sfîrșitul unui chibrit, și camera fu scaldată într-o lumină gălbuie. Vicarul, care ajunsese pe coridor, putu să zărească prin crăpătura ușii pupitrul, sertarul deschis și o lumină care ardea pe pupitru. Dar pe hoț nu izbuti să-l vadă! Rămase locului, neștiind

ce hotărîre să ia. Cu chipul alb și încordat, *mrs.* Bunting cobora încet scările în urma lui. Un singur lucru îi dădea curaj domnului Bunting; convingerea că hoțul era unul de prin sat.

Un zornăit de monede... înțelesesă că hoțul dăduse peste banii pe care-i țineau pentru gospodărie — cu totul două lire și ceva, în monede de aur. La auzul acestui sunet, reverend *mr.* Bunting simți brusc îndemnul de-a intra în acțiune. Strângînd cu putere vătraiul în mînă, năvăli în cameră, urmat îndeaproape de nevastă-sa.

— Predă-te! strigă reverendul, cu o voce fîroasă... și se opri, înmărmurit: odaia era cu desăvîrșire goală.

Totuși amîndoi ar fi putut jura că auziseră chiar în momentul acela pe cineva mișcîndu-se prin odaie Stătura vreo jumătate de minut nemișcați, cu respirația tăiată. Apoi, *mrs.* Bunting străbătu încăperea și se uită în dosul paravanului, iar *mr.* Bunting, însuflețit de un impuls asemănător, privi sub pupitru. *Mrs.* Bunting ridică perdelele, iar *mr.* Bunting examinează soba și scormoni în ea cu vătraiul. *Mrs.* Bunting cercetă cu atenție coșul de hîrtii, iar *mr.* Bunting deschise lădița de cărbuni. În sfîrșit, se opriră amîndoi și-și adresară unul altuia priviri întrebătoare.

— Aș fi putut jura că ... începu *mr.* Bunting, dar se opri. Luminarea! răcni el. Cine-a aprins luminarea?

— Sertarul! exclamă nevastă-sa. Uite, banii au dispărut!

Alergă spre ușă. Dintre toate întîmplările extraordinare ...

În momentul acela răsună pe coridor un strănut viguros. Dădura buzna afară din odaie, dar tocmai atunci ușa de la bucătărie se închise cu o bufnitură zdravănă.

— Adă luminarea, ordonă *mr.* Bunting, și luminează-mi drumul!

Auziră amîndoi un zăngănit de zăvoare trase în grabă. Cînd a împins pîrintele uşa de la bucătărie, tocmai se deschidea uşa din fund, lăsînd să pătrundă înăuntru lumina cenuşie a zorilor, care se aşternea veste tufişurile întunecate ale grădinii din spatele casei. *mr. Bunting* era sigur că nimeni şi nimic nu ieşise pe uşa din fund. Şi, totuşi, uşa asta s-a deschis, a rămas un moment nemişcată, şi pe urmă s-a trîntit la loc. În clipa aceea, flacăra luminării pe care o adusese *mrs. Bunting* tremură, orbindu-i cu pîlpierea ei jucăuşă... Trecu mai bine de un minut pînă cînd intrară în bucătărie. Încăperea era goală. Au zăvorit la loc uşa din fund, au examinat cu atenţie bucătăria, cămara, spălătorul şi, în cele din urmă, au coborît în pivniţă. Au scotocit toată casa, dar degeaba. N-au aflat pe nimeni.

Zorii zilei îi găsiră pe *mr. Bunting* şi pe soţia lui — o pereche destul de bizar costumată — uitîndu-se năuci unul la altul şi explorîndu-şi propria locuinţă, la lumina inutilă a unui muc de lumînare. — Dintre toate întîmplările extraordinare... începu reverendul, pentru a douăzecea oară. — Dragul meu, îl întrerupse *mrs. Bunting*, o aud pe *Susie* venind. Rămîi aici pînă intră ea în bucătărie, şi după aia fugi iute sus.

VI. A ÎNNEBUNIT MOBILA!

În luna Rusaliilor *mrs. Hall* şi soţul dumisale se treziră dis-de-dimineată, înainte chiar ca *Millie* să se înhămat la corvoada zilnică, şi coborîră tiptil în pivniţă. Aveau de îndeplinit acolo o operaţie care-i privea exclusiv pe ei — ceva în legătură cu greutatea specifică a berei lor.

Abia intraseră în pivniță, cînd doamna Hall constată că uitase să aducă sticla cu sarsaparilla¹, din dormitor. Cum dumneaei era expertul și operatorul principal în treaba asta, misiunea de a se duce sus după sticlă îi reveni soțului.

Ajuns în capul scării, *mr.* Hall se miră o clipă văzînd că ușa odăii de oaspeți era întredeschisă. Își urmă însă drumul, intră în dormitor și luă sticla, așa precum se poruncise.

Pe cînd cobora, observă ceva nou: zăvoarele ușii de la intrare fuseseră date în lături. Și atunci, iluminat de o străfulgerare subită, făcu o legătură între toate amănuntele acestea și bănuielile domnului Teddy Henfrey. Își amintea cu certitudine că seara trecută ținuse chiar el luminarea, în timp ce *mrs* Hall trăgea zăvoarele. Rămase cu gura căscată; apoi urcă iarăși scara, cu sticla în mînă. Bătu la ușa străinului. Nici un răspuns. Bătu iar; apoi împinse ușa și intră.

Văzu ceea ce se așteptase să vadă. Patul și camera erau goale. Dar — curios lucru, chiar și pentru mintea lui greoaie — pe scaun și de-a lungul spetezei patului erau azvîrlite bandajele străinului și hainele — singurul rînd de haine, după cît știa *mrs.* Hall. Pînă și pălăria fleșcăită era cocoțată neglijent pe speteaza patului.

Deodată, din adîncurile pivniței răzbi pînă la el glasul nevesti-si. Felul în care îl striga — mîncînd silabele și ridicînd interogativ tonul, pînă la o notă foarte acută (semne care indică la țăranul din West-Sussex că și-a ieșit din răbdări) — îl smulse din uimirea lui.

— George! George! Ai găsit ce trebuie?

Mr. Hall se întoarse și coborî în grabă.

— Jenny, se adresă el peste parapetul scărilor din pivniță, să știi că ce ne-a zis Henfrey e adevărul

¹ Plantă a cărei rădăcină conține saponine; este utilizată, printre altele, la falsificarea berei.

adevărat! Dumnealui nu-i în cameră la el! Și ușa din față-i descuiată! La început, *mrs.* Hall n-a prea înțeles despre ce era vorba, dar îndată ce a priceput a dorit să se convingă cu propriii ei ochi dacă într-adevăr odaia era goală. Ținând încă sticla, soțul o porni înainte.

— Închipuie-ți, draga mea, dumnealui a plecat, da' hainele lui sînt acolo! completă el. Și atunci mă-ntreb, ce face fără haine? Asta nu-i lucru curat! În timp ce urcau amîndoi scările pivniței, avură impresia — după cum s-a verificat ulterior — că ușa de la intrare s-a deschis și s-a închis la loc; dar, privind într-acolo și văzînd ușa închisă, nu-și spuseră nimic unul celuilalt. Ajungînd pe coridor, *mrs.* Hall o luă înaintea bărbatului și alergă sus. În clipa aceea strănută cineva pe scară. *mr.* Hall, care venea la vreo șase pași în urmă, își închipui că a strănutat nevastă-sa, după cum *mrs.* Hall, care mergea înainte, avu aceeași impresie despre soțul ei. Femeia dădu ușa în lături și privi în cameră.

— Cea mai curioasă afacere pe care am pomenit-o vreodată! exclamă ea. Tocmai atunci simți că-i strănută cineva chiar în ceafă. Întorcînd capul, rămase mirată cînd îl văzu pe *mr.* Hall la o bună distanță de ultima treaptă. Dar peste cîteva clipe se află și el în odaie.

Mrs. Hall se aplecă și pipăi perna și așternutul.

— E rece, constată ea. Dumnealui o fi plecat de mai bine de-o oră.

Pe cînd rostea aceste cuvinte, s-a întîmplat ceva extraordinar: cearșafurile s-au strîns singure grămadă, s-au înălțat în aer — un fel de mobilă mișcătoare — și au zburat peste tăblia patului, ca și cum o mină le-ar fi înhățat de la mijloc și le-ar fi zvîrlit pe jos. O clipă mai tîrziu, pălăria străinului sălta de pe speteaza patului, descria prin odaie o amețitoare traiectorie circulară și se avînta drept în obrazul hangitei. La fel de iute a luat-o razna buretele de pe spălător... după el a pornit la plimbare scaunul,

aruncînd cu nepăsare pe jos haina și pantalonii străinului ... și, rîzînd sec, cu un glas care — ciudat! — semăna leit cu al sinistrului mușteriu, scaunul și-a întors pe neașteptate cele patru picioare spre *mrs.* Hall, s-a dat puțin înapoi, ca și cum ar fi vrut să-și ia vînt, și a început să tragă vîrtos în ea. Urlînd, hangîța s-a răsucit pe călcîie, și atunci picioarele scaunului au împins-o din spate — binișor dar cu toată hotărîrea — silindu-i pe amîndoi soții să iasă din odaie. În urma lor, ușa s-a trîntit cu putere și s-a încuiat singură. Vreme de o secundă, scaunul și patul au executat, după cît se pare, un dans triumfal... Dintr-o dată, însă, totul s-a cufundat în liniște.

Pe scară, biata femeie căzu aproape leșinată în brațele lui *mr.* Hall. Cu greu a izbutit el, ajutat d: *Millie*, pe care o deșteptaseră țipetele, să o car? jos pe scări și să-i dea întăritoarele care se folosesc în asemenea cazuri.

— Țștia sînt „spiriți”! bolborosea *mrs.* Hall. Știu eu că ățtia sînt „spiriți”. Am citit eu la jurnal de ei Mese și scaune care sar și dansează ...

— Mai ia o picătură, *Jenny*, o îndemnă Hall. O să te întărească...

Mrs. Hall îi dădea înainte:

— Încuie-l afară! Nu-l mai lăsa să între! Am mirosit eu ceva... Trebuia să-mi dau seama... Cu ochii ăia și cu capul ăla bandajat... și nu mergea niciodată duminica la biserică! Unde mai pui, toate sticlele alea — mai multe decît se cuvine să aibă cineva! Mi-a băgat „spiriții”-n mobilă ... Of, în mobila mea, veche, zdravănă, o minune de mobilă! Chiar pe scaunul ăla obișnuia să șadă biata maică-mea cînd eram eu mică! Doamne, și cînd te gîndești că acu-acu poa’ să sară pe mine!

— Încă o picătură, *Jenny*! o ruga Hall. Ai nervii zdruncinați.

O trimiseră pe *Millie* să-l trezească și să-l cheme

pe *mr. Sandy Wadgers*, fierarul, care locuia la capătul uliței.

Fata străbătu în grabă ulița satului, scăldată în lumina poleită a răsăritului de soare.

— Salutări de la domnu Hall. Mobila de sus face pe nebuna. Ar vrea domnu Wadgers să poftască pînă acolo? Așa a grăit Millie.

Mr. Wadgers era un om atotștiutor, da, da, chiar ăsta-i cuvîntul! Pe deasupra, mai era și plin de idei, îndată a și considerat cazul ca deosebit de grav. Să-mi pice mie mîna, dacă asta nu-i vrăjitorie”, aceasta a fost opinia imediată a domnului *Sandy Wadgers*. „Cu unu ca ăsta e nevoie de potcoave la picioare!”

Mînat de curiozitate, sosi la han. *mr. și mrs. Hall* ar fi dorit să urce în camera de sus, conduși de *mr. Wadgers*, dar dumnealui nu părea de loc grăbit. Prefera să comenteze cazul pe coridor. Peste drum s-a ivit băiatul de prăvălie al lui *Huxter* și s-a apucat liftă deschidă obloanele tutungeriei. îndată l-au invitat și pe el la discuție. Firește, după cîteva minute a sosit și *mr. Huxter* în persoană. Geniul anglo-saxon, în materie de parlamentarism se afirmă o dată mai mult: s-au purtat interminabile discuții și nu s-a pornit la nici o acțiune hotărîtoare.

— Trebuie stabilite în primul rînd faptele, insista *mr. Sandy Wadgers*. Trebuie să fim siguri că sîntem îndreptățiți să spargem ușa. O ușă nespartă poți s-o spargi orișicînd, da', ia zi-mi, o ușă dac-ai spart-o, oți s-o mai faci nespartă?

Dar deodată, ca prin minune, ușa camerei de sus se deschide de la sine. Toți rămîn înmărmuriți, cu ochii holbați. Străinul, încotoșmănat ca de obicei, își face apariția: începe să coboare scările, aruncîndu-le din dosul ochelarilor aceia întunecați, halucinant de mari, o privire mai mohorîtă și mai de nepătruns ca oricînd. Coboară cu un mers țeapăn și cît se poate

de tacticos, privindu-i într-una țintă; străbate coridorul, mereu cu privirea la ei, apoi se oprește.

— Ia uitați acolo! exclamă el.

Ochii tuturor se întorc încotro arată degetele lui înmănușate: lângă ușa pivniței se vede o sticlă de sarsaparilla. Apoi străinul se întoarce în odaia lui și, cu un gest neașteptat, repezit și batjocoritor, le trîntește ușa-n nas.

Nimeni n-a deschis gura pînă ce nu s-a pierdut și ultimul ecou al ușii trîntite.

— Ei bine, dacă asta nu le întrece pe toate... izbucni *mr. Wadgers*, lăsînd alternativa în suspensie.

— Mă duc înăuntru să-l întreb ce înseamnă asta se decise Hall, adresîndu-i-se lui *Wadgers*. Am să-i cer o explicație.

A fost însă nevoie de o bună bucată de timp pentru ca soțul hangiței să ajungă la această dispoziție combativă.

În cele din urmă bătut în ușa, o deschise și apucă să spună doar atît:

— Scuzați-mă ...

— Du-te dracului! zbieră dinăuntru un glas înspăimîntător. închide ușa pe dinafară!

Așa s-a terminat scurta întrevvedere.

VII. DEMASCAREA STRĂINULUI

Necunoscutul se întorsese pe la vreo cinci și jumătate dimineața în micuța odaie de oaspeți a hanului „La poștalionul cu cai”; a rămas acolo pînă pe la prînz, cu storurile lăsate și ușa încuiată. Și nimeni n-a mai îndrăznit să se apropie de el, după pățania lui Hall.

Toată vremea asta n-a mîncat nimic. În trei rînduri a sunat — a treia oară prelung și cu nervi —, dar nimeni nu i-a răspuns.

— Sigur că da, mai are și pretenții, după ce-ți trîntește un „Du-te dracului!”, bombăni *mrs. Hall.* u. Între timp se vînturase un zvon vag despre spargerea de la parohie. Bineînțeles, faptele fură puse în legătură. Hall, întovărășit de Wadgers, plecă să-l caute pe *mr. Schuckleforth*, magistratul, ca să-i ceară Pun sfat. Cu ce s-a îndeletnicit străinul în acest răstimp nu s-a putut afla. (Nimeni nu se încumeta să urce scara). Cînd și cînd îl auzeau cum măsoară odaia în lung și-n lat. În prada unei furii turbate, spărgea la sticle și rupea hîrtii cu nemiluita. În vreo două rînduri a răzbătut pînă jos cîte o explozie de înjurături, care se amestecau cu clinchetul cioburilor.

Micul grup de cetățeni înfricoșați, dar roși de curiozitate, se îngroșa din ce în ce. Veni și doamna Huxter; cîțiva tineri voioși, gătiți cu jachete negre, cumpărate de gata, și cu cravate din hîrtie *piqué*¹ — mă rog, doar era luna Rusaliilor! — se alăturară grupului, aruncînd în dreapta și-n stînga întrebări aiurea, care-i puneau și pe ceilalți în încurcătură. Tînărul Archie Harker a reușit să se evidențieze prin curajul de care a dat dovadă, intrînd în curte și încercînd să se uite pe sub storul tras. N-a izbutit el să vadă nimic, dar a lăsat să se înțeleagă că văzuse destule, așa că îndată îl urmară și alți reprezentanți ai tineretului din Ipîng.

O zi de Rusalii mai frumoasă ca asta nici că se mai pomenise... În josul uliței principale a satului se înșirau vreo duzină de barăci cu diverse distracții; mai era și o baracă de tragere la țintă, iar pe iarbă, în preajma fierăriei, apăruseră trei vagoane vopsite în galben și în cafeniu; alături se foiau niște străini de ambe sexe, pitoresc costumați, care instalau un joc de tragere la țintă, format din niște nuci de cocos. Domnii purtau bluze albastre, iar doamnele — șorturi albe și pălării la modă, încărcate cu pene. Woodier,

¹ Tighelită (fr.).

de la „Păunul roșu”, și *mr. Jaggers*, cîrpaciul, care se mai ocupa și cu comerțul de biciclete de ocazie, întindeau de-a lungul drumului o ghirlandă cu stegulețe și steme englezești. La origine, ghirlanda asta slujise la aniversarea primului jubileu al reginei Victoria.

Și acolo, la han, în bezna artificială a camerei de oaspeți, în care abia dacă se furișa vreo anemică rază de soare, mușteriu, de bună seamă flămînd, înfolit în hainele lui groase, care-l stînjeneau, se zgîia într-una la hîrtoagele lui prin ochelarii întunecați, sau umbla cu sticlutele-i murdare... și din cînd în cînd îi mai trăgea cîte-o înjurătură sălbatică la ; adresa tinerilor glumeți, care, dacă nu puteau fi văzuți, se făceau în schimb auziți afară, sub fereastră... În colț, lîngă cămin, zăceau cioburile cîtorva sticle sfărîmate. Un miros înțepător de clor otrăvi aerul.

Am reconstituit acest tablou după tot ce-au putut atunci să prindă oamenii cu urechea și după cele ce-au văzut ei ulterior, cînd au pătruns în odaie.

Pe la prînz, străinul a trîntit de perete ușa camerei lui și a rămas în prag, privind țintă la cei trei sau patru oameni din local. — *Mrs. Hall!* a strigat el.

Cineva s-a strecurat afară cu sfială și a chemat-o pe hanğiță. Hall nu se întorsese încă.

După un timp apăru *mrs. Hall*, răsufînd cam anevoie, ceea ce n-o împiedica de fel să se arate și mai țațoșă. Se pregătise pentru această scenă. își făcu intrarea ținînd în mînă o tăviță, pe care se odihnea o notă de plată neachitată.

— Doriți socoteala, domnule? întrebă ea.

— De ce nu mi s-a servit gustarea de dimineață? De ce nu mi-ai făcut mîncarea și de ce n-ai răspuns cînd am sunat? Îți închipui că pot trăi fără să mănînc?

— De ce nu mi s-a achitat nota de plată? replică doamna Hall. Asta vreau să știu.

— Ți-am mai spus și acum trei zile că aștept un mandat.

— V-am răspuns și acum trei zile că n-am de gînd să aștept nici un fel de mandat. Dumneata bombăni cînd îți întîrzie puțin gustarea, dar că ai întîrziat cinci zile cu plata, aia nu-i nimic? Străinul înjură scurt, dar strașnic.

— Hei, hei! se auzi din sala hanului.

— Și ți-aș fi foarte îndatorată, domnule, dacă ți-ai păstra înjurăturile pentru dumneata! rosti demn *mrs. Hall*.

Străinul aducea mai mult ca oricînd cu un scafandru înfuriat. Cei din local simțeau că *mrs. Hall* e stăpînă pe „situație. Iar felul în care i-a vorbit el în continuare n-a făcut decît să întărească această impresie.

— Ascultă-mă, femeie ... începu el.

— Te rog să nu mă „femeiești” pe mine, i-o tăie *mrs. Hall*.

— Ți-am spus că nu mi-a sosit mandatul.

— Ah, da, mandatul, desigur.

— Totuși, cred că mai am ceva prin buzunare...

— Păi, mi-ai zis acu trei zile că n-ai la dumneata mai mult de un *sovereign* de argint.

— Am mai găsit ceva bani.

— Eheheh! făcură cei din local.

— Mă întreb, unde-ai mai găsit? îi aruncă hangîța.

Această impertinență păru să-l supere din cale-afară de rău. Bătu furios din picior.

— Ce vrei să spui cu asta? !

— Că mă întreb unde-ai mai găsit gologani... Și înainte de-ți dau nota sau de-ți aduc mîncare, ori altele de felu ăsta, trebuie să-mi lămurești cîteva lucruri pe care nu le pricep, și nu numai eu, da' nimeni nu le pricepe, și toată lumea ar cam dori să le înțeleagă. Uite, eu aș vrea să-mi spui ce s-a întîmplat sus cu scaunele mele, și aș mai vrea să știu cum se face că odaia dumată era goală și cum ai

făcut de-ai intrat din nou? Toată lumea care vine aici, în casa asta, intră pe ușă — așa-i regula aici la noi — da' dumneata n-ai intrat pe ușă, și așa vrea, mă rog, să știu pe unde ai intrat... Și iarăși așa vrea să știu...

Deodată, străinul își înălță mîinile înmănușate, cu pumnii strînși, izbi din picior și răcnă un „Ține-ți gura!”, de vuiră pereții. Uluită, *mrs. Hall* amuți pe dată.

— Dumneata nu înțelegi cine sînt sau ce sînt tu! Ei, las', c-am să-ți arăt. Pe legea mea! Am să-ți arăt! Își duse mîna la față și-și smulse ceva dintre obraji. În centrul figurii lui apărură o gaură neagră. Na, ține! zbieră el.

Făcu cîțiva pași înspre ea și-i întinse un obiect pe care biata femeie îl primi cu un gest mecanic, fascinată cum era de figura lui în plină metamorfoză. Cînd își dădu seama ce ține în mîna, hangița slobozi un țipăt din adîncul pieptului, scăpă obiectul pe jos și se trase înapoi, clătîindu-se. Era nasul — nasul străinului! —, roz și lucios, care se rostogolea pe dușumea cu un sunet sec de carton ...

Necunoscutul își scoase apoi ochelarii, și cei cîțiva martori ai acestei scene prinseră să răsufle mai iute. Își aruncă pălăria de pe cap și, cu mișcări precipitate, își smulse favoriții și bandajele. Pînă atunci și-au mai ținut oamenii firea, dar din clipa aceea toți fură străbătuți de fiorul unei presimțiri sinistre. — Oh, Doamne sfinte! gîfii cineva. Și nimeni nu-și mai putu stăpîni groaza. Era mai oribil decît cea mai macabră închipuire. În fața priveliștii care se oferea ochilor, *mrs. Hall*, care rămăsese cu gura căscată, încremenită de spaimă, scoase încă un țipăt și o zbughi spre ușă. Ceilalți, după ea. Fuseseră pregătiți să vadă cicatrice, un obraz desfigurat, o hidoșenie monstruoasă — în sfîrșit, ceva palpabil! —, și, cînd colo, *nimic!* Bandajele, împreună cu o perucă, zburară de-a lungul coridorului pînă în local, cît pe ce să-i lovească.

Dădură cu toții buzna pe treptele hanului, împiedicându-se unul de celălalt. Căci omul care stătea înfipt acolo, în pragul odăii, gesticulînd și urlînd niște frînturi de vorbe fără noimă, arăta — pînă la gît — ca oricare om în toată firea, voinic, mă rog... atît numai, că n-avea cap! Peste gulerul paltonului se căsca vidul — nici urmă de cap! Localnicii care se găseau mai în josul uliței auziră niște urlete disperate. Toate capetele s-au întors înspre han; zeci de ochi i-au văzut pe cei de la „Poștalionul cu cai” cum țîșnesc afară ca dintr-un tun, au văzut cum *mrs. Hall* cade lată la pămînt, iar *mr. Teddy Henfrey* sare în lături, ca să nu dea peste ea, apoi au răzbătut pînă la ei urletele înspăimîntătoare ale *Millie*-ei (auzind atîta larmă, fata alergase de la bucătărie și dăduse peste omul fără cap)... Brusc, vacarmul încetă.

În clipa următoare, toată ulița se îndrepta în goană mare spre han: negustorul de zaharicale, proprietarul tirului din nuci de cocos și ajutorul lui, proprietarul scrînciobului, băiețași, fetițe, eleganții și Cochetele sclivisite ale satului, bătrîni în halate, țigănci în șorțuri... Cît ai bate din palme, s-a strîns o gloată de vreo patruzeci de suflete, care creștea : într-una, se frămînta, huiduia, voia să știe totul de-a fir a păr, scotea diverse exclamații și emitea felurite opinii în fața imobilului soților Hall. Toți simțeau nevoia să vorbească de-a valma, și rezultatul era un soi de babilonie. Cîțiva o susțineau pe *mrs. Hall*, care leșinase. Era o învălmășeală grozavă, pe deasupra căreia se depăna povestirea de necrezut a unui gălăgios martor ocular.

— Vai, căpcăunul!

— Da' ce-a făcut?

— A lovit-o pe fată!

— Zăăău?!

— S-a repezit la ea cu un cuțit, așa mi se pare.

— N-are cap, îți spun. Și asta nu-i numa așa, o vorbă, ascultă-mă pe mine, e un om fără cap!

— Aiurea! O fi vreo scamatorie la mijloc!

— Și-a scos cârpele de pe el!

Îmbulzindu-se, ca să apuce să vadă ceva prin ușa deschisă, curioșii alcătuiau un fel de unghi viu, cu virful în continuă agitație, dirijat spre han.

— S-a oprit un moment, și-atuncea a țipat Millie, și el o dată s-a întors! Fugea fata, de-i săltau fustele, și căpcăunul după ea! N-a durat cu totul nici zece secunde. P-ormă s-a întors cu un cuțit în mână și cu o piine și a rămas așa, stană de piatră, de parcă s-ar fi uitat țintă undeva. Acu un minut, nu mai mult! A intrat pe ușa aia. Îți spun eu că n-are cap de loc! Chiar acuma puteai să-l vezi...

Un freamăt ușor trecu prin mulțime. Oratorul se opri și se dădu în lături, ca să facă loc unei mici procesiuni, care se îndrepta cu pas hotărît spre han; în frunte pășea ferm *mr. Hall*, roșu la față ca un rac, apoi venea *mr. Bobby Jaffers*, jandarmul satului, iar la urmă, prudentul domn *Wadgers*. Veniseră înarmați cu un mandat de arestare.

Zgomotoasă, lumea oferea din belșug informații (care se potriveau una cu alta ca nuca-n perete) despre cele întimplate.

— Cu cap sau fără cap, declara *Jaffers*, eu trebuie să-l arestez, și am să-l arestez!

Mr. Hall urcă treptele și merse drept la ușa odăii de oaspeți, pe care o găsi deschisă.

— Jandarm, rosti el, fă-ți datoria!

Jaffers păși înăuntru, *Hall* după el, și — tot cel din urmă — *Wadgers*... În semiobscuritatea încăperii se profila arătarea fără cap, ținând o coajă de piine într-una din mâinile înmănușate și o bucată de brinză în cealaltă.

— Ăsta-l! strigă *Hall*.

— Ce dracu mai înseamnă și asta? izbucni o voce minioasă, care venea cam din dreptul gulerului.

— Al naibii de ciudat mai arăți, stimat domn, începu *mr. Jaffers*. Dar, cu cap sau fără cap, mandatul

spune numai „arestați persoana¹, și datoria-i datorie... — La o parte! strigă arătarea, dindu-se Înapoi. Cît ai clipi, azvîrli în aer pîinea și brînză, iar Hall pucă tocmai la timp cuțitul de pe masă, care era cît pe ce să urmeze același drum. Deodată, omul fără cap își smulse mînușa stîngă, care nimeri drept în obrazul lui Jaffers. La care, *mr. Jaffers*, întrerupîndu-și declarația cu privire la mandatul de arestare, se repezi la străin, îl apucă de mîneca din care nu ieșea nici o mînă și-l înșfăcă de gîtul invizibil.

O lovitură răsunătoare primită în fluierul piciorului îi smulse un urlet, dar *mr. Jaffers* nu slăbi strînsoarea. Hall strecură cuțitul de-a lungul mesei, către domnul Wadgers, care se foia de colo pînă colo, ca portarul unei echipe de fotbal în ofensivă, apoi, cînd Jaffers și străinul, încleștîndu-se și cărîndu-și la pumni, se împinseră pînă în dreptul lui, Hall dădu să sară în ajutor. Un scaun care se găsea în drum se prefăcu în țandări, și luptătorii se prăvăliră unul peste celălalt. — Apucă-l de picioare, șuieră Jaffers.

Străduindu-se să aplice instrucțiunea primită, *mr. Hall* se pomeni cu un picior în coaste, care-l scoase din luptă pentru cîteva clipe. Cît despre *mr. Wadgers*, acesta, constatînd că decapitatul a reușit să fesă de sub Jaffers și să-i înfigă genunchiul în piept, se retrase ușurel, cu cuțitul în mînă, înspre ușă, unde se ciocni de *mr. Huxter* și de vizitiul din Siderbridge, care alergaseră în sprijinul legii și al ordinii. În același moment, căzură din dulap cîteva sticle, și încăperea se umplu de o duhoare înțepătoare.

— Mă predau! strigă necunoscutul, deși îl ținea Jaffers țintuit sub el. Sări în picioare gîfînd — stranie nălucă, fără cap și fără mîini (își scosese între

¹ Joc de cuvinte; în enlezește, cuvîntul *body* înseamnă și persoană, și corp (deci, „arestați corpul“).

timp mănuaşa dreaptă) — şi, cu răsuflarea tăiata, gemu: N-are nici un rost!

Părea lucrul cei mai nebunesc din lume să auzi glasul acela care venea din văzduh. Dar țăranii din Sussex sînt poate oamenii cei mai cu picioarele pe pămînt. Jaffers se ridică şi el şi scoase o pereche de cătuşe, dar se opri brusc, cu ochii holbaţi. Îşi dăduse vag seama de absurditatea întregii situaţii.

— Ia te uită! Fir-ar să fie! După cîte văd, nu pot să le folosesc!

Omul fără cap îşi trecu braţul de-a lungul hainei şi, ca prin minune, nasturii pe care-i atingea mîneacă iui goală se deschideau. Apoi bolborosi ceva, că ar li primit o lovitură în picior, şi se aplecă. Părea că-şi pipăie pantofii şi ciorapii.

— Vai de mine! a strigat deodată Huxter, ăsta nu-i om, e fantomă! Numa haine goale! Ia uitaţi! se vede prin guler căptuşeala hainelor, pînă jos! Pot să-mi bag şi mîna!

A întins mîna, dar se pare că s-a lovit de ceva în aer, căci s-a tras înapoi cu un strigăt ascuţit.

— Te rog să nu-mi mai bagi degetele în ochi, răsună vocea aeriană, pe un ton de cruntă indignare. Realitatea este că mă aflu aici, cu cap, mîini, picioare şi tot restul, dar că întîmplător sînt invizibil. E foarte neplăcut, dar aşa sînt. Asta nu înseamnă că trebuie să fiu rupt în bucăţi de orice bătăran idiot din Iping, nu-i aşa?

Costumul de haine, descheiat în întregime şi atîrnînd de un suport nevăzut, se ridică în sus, cu mînecele, îndoite, proptite în şold.

Între timp mai intraseră şi alţi localnici, aşa încît odaia era înţesată de lume.

— Nu zău, invizibil? îl zeflemisi Huxter, fără să se sinchisească de protestele lui. Cine dracu a mai auzit aşa ceva?

— O fi poate ciudat, nu zic nu, dar cred că nu-i o crimă. De ce să fiu maltratat în halul ăsta de un poliţist?

— A, păi asta-i altă poveste, ripostă Jaffers. Desigur că în întunecimea de aici e cam greu să te vadă omul, dar eu am un mandat de arestare în regulă. Și nu te urmărim pentru că ești invizibil, ci pentru spargere. A fost prădată o casă și s-au furat bani.

— Ei și?

— Și circumstanțele arată în mod evident că...

— Prostii! i-o tăie Omul Invizibil.

— Nădăjduiesc că e precum spuneți, domnule! Dar am primit anumite instrucțiuni...

— Bine, admise brusc arătarea. Am să vin. Am să vin. Dar fără cătușe.

— Așa se obișnuiește, răspunse Jaffers.

— Fără cătușe! puse condiția năluca.

— Scuzați-mă, dar ...

Dintr-o dată, arătarea se trînti pe un scaun și, înainte ca cineva să se fi putut dumeri, papucii, ; ciorapii și pantalonii erau zvîrliți grămadă sub masă.

Apoi Omul Invizibil sări în sus, și haina zbură și ea cît colo ...

— Stați, opriți-l! strigă Jaffers, dîndu-și seama de ce se întimplă. Înșfăcă vesta, dar, cu o smucitură, cămașa lunecă afară din ea, abandonînd-o moale în mîna lui. Prindeți-l! zbieră jandarmul, agitînd vesta. Dacă o s-apuce să-și dea jos toate hainele...

— Prindeți-l! striga toată lumea. Dădură cu toții năvală spre cămașa albă, care flutura — unică mărturie vizibilă a existenței necunoscutului.

Una din mînele cămășii îi trînti lui Hall drept în față o directă, care-i curmă avîntul și-l împinse înapoi peste moș Toothsome, paracliserul; într-o clipă, cămașa se trase singură în sus și începu să se zbată în gol și să dea din mîneci, întocmai ca o cămașă pe care-o dezbraci peste cap. Jaffers puse mîna pe ea, dar nu făcu decît să-i ajute fantomei la dezbrăcat. Ceva din văzduh îl plesni peste gură, îi trase

iute bastonul din mînă și începu să-l croiască pe Teddy Henfrey drept în creștet.

— Atenție! strigau cu toții, năpustindu-se la întîmplare și lovind în vînt. Prindeți-l!

— Închideți ușa!

— Nu-l lăsați să scape!

— Am prins ceva!

— E-aici!

Era un adevărat balamuc. Peste fiecare combatant se abătea o ploaie de pumni... Sandy Wadgers isteț ca totdeauna, ba de astă dată cu deșteptăciunea stimulată de o lovitură zdravănă în nas, deschise ușa și o șterse. Izbindu-se orbește, ceilalți fură îngrămădiți în colțul ușii. Loviturile cădeau ca grindina. Phipps, unitarianul¹, pierdu un dinte din față, iar Henfrey fu rănit la zgîrciul urechii. Jaffers primi un pumn sub bărbie și, întorcîndu-se, puse mîna pe un corp solid, care se găsea între el și Huxter, *dans la mêlée*², împiedicîndu-i să se apropie unul de celălalt. Era pieptul vînjos al Omului Invizibil. O clipă mai tîrziu, întreaga masă de oameni, întăritați, prinși în focul încăierării, dădu năvală în coridorul înțesat de lume.

— Am pus mîna pe el! zbieră jandarmul.

Îcnind și clătîndu-se, cu fața congestionată și cu vinele umflate, Jaffers ținea piept unui dușman nevăzut, în mijlocul acestui vîlmășag.

Lumea se înghesuia claie peste grămadă, în vreme ce extraordinara pereche își croia drum spre ușa de la intrare și se dădea de-a berbeleacul pe cele cîteva trepte ale hanului. Cu glasul gîuit, Jeffers a scos un urlat, s-a încleștat din toate puterile de prada lui și, apărîndu-se cu genunchii, s-a prăbușit greoi, lovindu-se cu capul de pietriș. Numai atunci degetele lui au slăbit strînsoarea. Izbucniră răcnete turbate:

¹ Membru al unei secte religioase.

² În îmbulzeală (fr.).

„Prindeți-l! „Invizibilul!” și așa mai departe. Un tînăr (care nu era de prin partea locului și al cărui nume nu l-am putut aida) se repezi dintr-o dată și înșfăcă ceva, care se smulse din mînă și-l aruncă peste corpul polițistului. De partea cealaltă a drumului, o femeie îmbrîncită dete un țipăt... un ciîne, care părea să fi primit o lovitură de picior, chelălăi și fugi urlînd în curtea lui Huxter...

Acestea fură singurele semne lăsate de Omul Invizibil în trecerea lui.

Cîtva timp, oamenii rămaseră năuciți, gesticulînd în neștire ... apoi, dintr-o dată, încolți panica și, cît ai bate din palme, se împrăștiară cu mic, cu mare prin sat, ca frunzele uscate luate de vînt. Doar Jaffers zăcea nemișcat, sub prima treaptă a scării hanului, cu fața în jos și cu genunchii îndoîți.

VIII. ÎN TRECERE

Capitolul al optulea este extrem de scurt și relatează următorul fapt: în vreme ce moțăia în plin tîmp, singur cuc, fără ca pe o rază de două mile în jur să mai existe vreun alt suflet (cel puțin așa gîndea el), Gibbins, naturalistul amator din regiune, a auzit că în apropierea lui cineva tușește, strănută pi înjură cu foc. Iute a deschis ochii, dar n-a văzut nimic! Ei bine, și totuși se auzea un glas care continua să înjure, cu acea varietate și bogăție de imagini ce caracterizează înjurăturile unui om cult. Glasul a ajuns la maximum de intensitate, apoi s-a auzit din ce în ce mai slab și s-a pierdut în depărtare, înspre Adderdean — așa s-a părut lui *mr.* Gibbins. Încă un strănut convulsiv, apoi tăcere. Naturalistul nu aflase nimic despre întîmplările din dimineața aceea, dar fenomenul era atît de uluitor,

de tulburător, încît iubitorul naturii a simțit că tot calmul lui filozofic se spulberă; s-a ridicat în grabă și a luat-o la sănătoasa înspre sat, cu toată iuțea de care era în stare.

IX. MR. THOMAS MARVEL

Ca să-l cunoașteți pe *mr. Thomas Marvel*, trebuie să vă închipuiți o persoană cu o mutră rubicondă și mobilă, din care irupe un nas cilindric, cu o gură băloasă, lăbărțată, în neconținută mișcare, și o barbă teribil de zbîrlită. Corpul lui era predispus la *embonpoint*¹, situație pe care o scoteau în relief și picioarele scurte. Purta un joben de mătase plușată. Nasturii costumului său erau sistematic înlocuiți cu sforicele și șireturi de pantofi, care se zăreau prin punctele mai delicate ale îmbrăcăminții; așadar, era vădit că acest personaj este un celibatar convins.

Domnul Thomas Marvel ședea la marginea drumului care ducea spre Adderdean, cam la o milă și jumătate de Iping. Picioarele, vîrîte în șanț, se lăfăiau în niște ciorapi plini de găuri, prin care apăreau degetele mari, grosolane, ce străpungeau văzduhul ca urechile unui ciîne la pîndă. Omul nostru contempla leneș — pe toate le făcea el cu lene — o pereche de ghetе cu șiret. Era cea mai trainică pereche de ghetе din cîte nimerise el în ultima vreme, atîta doar, că-i erau cam prea mari... Dimpotrivă, cele pe care le purtase înainte îi veniseră ca turnate, dar mergeau numai pe vreme uscată, pentru bunul motiv că aveau o talpă care nu ținea la umezeală... *mr. Thomas Marvel* nu putea suferi ghetеle prea mari, dar nici umezeala la picioare nu-i era pe plac. Pîna atunci nu cugetase niciodată serios

¹ Îngrășare (fr.).

care din cele două alternative îi era mai nesuferită, dar azi era o zi minunată, și dumnealui tot nu avea ceva mai bun de făcut. Așa că-și rînduise frumos pe iarbă cele patru ghetе, și acum se uita la ele. Și tot privindu-le cum zăceau acolo, în iarbă, printre florile de cîmp, îi veni dintr-o dată ideea că amîndouă perechile erau tare urîte. N-a fost cîtuși de puțin surprins cînd a auzit o voce în spatele lui:

— Oricum, se cheamă că sînt ghetе, a rostit Vocea.

— Bah! Ghetе de pomană! *mr. Thomas Marvel* ținea capul aplecat pe o parte și le privea cu dezgust. Și să fiu al naibii, dacă știu care din două-i a mai nenorocită pereche din lumea asta blestemată!

— Hm! făcu Vocea.

— La drept vorbind, am umblat eu și cu ciubote mai proaste. Am umblat și fără nimic. Da' niciodată n-am purtat pe picior ceva atît de impertinent de urît, dacă-mi îngăduiți să mă exprim astfel. Zile întregi am cerșit, printre altele, o pereche de ciubote, dom'le, pen'că de *astea* mă săturasem. Nu că n-ar fi trainice, nu zic așa vorbă, da' unui gentleman care bate toată ziua drumurile, așa ca mine, se mai face și lehamite de încălțările lui, așa-i? Dacă vrei să mă crezi, în tot ținutul ăsta blestemat n-am căpătat altceva decît ciubotele *astea*. Uite-te bine la ele! Și trebuie să știi că-i o regiune unde poți să găsești în general ghetе bunișoare. Da' uite, așa-i ghina mea afurisită! Pot să zic că de zece ani și mai bine nu-mi procur încălțăminte decît din ținutul ăsta. Și după toate, te mai și tratează ca pe vagabonzi!

— E o regiune infectă, și locuitorii-s niște porci! se pronunță Vocea.

— Nu-i așa? întări *mr. Thomas Marvel*. Mamă, mamă! Și perechea asta de ciubote-i și mai infectă ca toți la un loc!

Întoarse capul peste umărul drept, să vadă ce fel de ghetе poartă celălalt — voia omul să facă o comparație — dar, vai! nu-i vedeai nici măcar picioarele,

darmite ghetele! întoarse capul la stînga, dar nici acolo nu existau picioare și nici ghetе. Pe față se întipări o uimire fără seamăn.

— Da' unde ești, musiu? întrebă el peste umăr, ridicîndu-se în patru labe. În fața lui se întindea uni cîmp pustiu, presărat cu tufișuri țepoase de mărăcini, printre care se zbenguia vîntul. Oi fi eu beat?! se întrebă *mr. Marvel*. Avusei vedenie? Vorbii de unu singur? Ce dracu?

— Nu te speria, rosti Vocea. Domnul Marvel sări în picioare.

— Ia nu mai face pe „vintrelocul” cu mine! Unde-mi ești? Eu să mă sperii, i-auzi la el?

— Nu te speria! repetă Vocea.

— Tu ai să te sperii peste un minut, idiotule! amenință *mr. Thomas Marvel*. Unde dracu te-ai băgat? Numai să pun laba pe tine... Nu primi nici un răspuns. De unde vorbești, mă, din groapă?

Nici un răspuns.

Prostit de uimire, vagabondul încremeni așa cum era, desculț și cu haina atîrnîndu-i pe un umăr. „Piu, piu”, făcu o ciovlică în depărtare.

— Ha, i-auzi, piu, piu, făcu și *mr. Marvel*. Miel nu-mi arde de glumă.

Cîmpul era la fel de pustiu, din zare pînă-n zare; neumblat de nimeni, drumul, cu gropile lui și cu stîlpii care-l mărgineau, șerpuia lin dinspre miazănoapte spre miazăzi, iar pe bolta albastră, în afară de pasărea care piuise, nu se mai vedea nimic.

— Doamne, nu mă lăsa! îngînă zdrențărosul, trăgîndu-și haina pe umeri. Asta de la pileală mi se trage, să fiu al dracului, dacă nu-i așa!

— Nu-i băutura, îl contrazise Vocea. Nu te prosti!

— Oh! făcu *mr. Marvel*, și fața se albi pe sub petele roșii. E de la pileală... repetau într-una, fără glas, buzele lui. Se învîrți încet în jurul propriei axe, holbîndu-se în toate părțile. Să jur, nu alta, că am auzit o voce! bolborosi el.

— Desigur că ai auzit.

— Poftim, iar a început! se tîngui vagabondul, închizînd ochii și prinzîndu-și fruntea în mîini cu un gest tragic.

Deodată, însă, fu apucat de guler și scuturat zdravăn, treabă care-l ameți și mai rău.

— Nu fi idiot! îl dojeni Vocea.

— Mi-am ieșit din minți! E de rău, ce mai încoa și-ncolo. Asta-i fiindcă m-am necăjit cu nenorocitele alea de ciubote. Mi-am ieșit de-a binelea din minți. Sau or fi strigoi pe-aici?

— Nici una, nici alta, interveni Vocea. Ascultă!

— Nebunele! mormăi încet *mr. Marvel*.

— O clipă! (Vocea, străbătută de un tremur, din pricina efortării de a se stăpîni, căpătase un ton poruncitor.)

— Ei, ce e? (Vagabondul avea senzația stranie că-i apasă cineva un deget în piept.) — Crezi că sînt numai o închipuire, o nălucă?

Mr. Thomas Marvel își frecă ceafa. — Da' ce alta poți să fii?

— Foarte bine ... Vocea avea acum un ton blajin. Atunci, am de gînd să arunc cu pietre în dumneata, pînă ai să-ți schimbi părerea.

— Da' unde ești, omu lu Dumnezeu?

Nici un răspuns. Deodată, prin aer șuieră o piatră, care zbură la un fir de păr de umărul domnului *Marvel*. Întorcîndu-se, vagabondul văzu cum o altă piatră sare de pe pămînt, descrie o traiectorie complicată, rămîne o clipă în suspensie și se repede apoi spre picioarele lui, cu o iuteală de glonț. Era rea aiurit ca să se mai poată feri. încă un șuierat, îi iat-o că lunecă în șanț, nu înainte de a-i fi zdrelit un deget care-i ieșea din ciorapul găurit. Urlînd Ha din gură de șarpe, *mr. Thomas Marvel* sări într-un picior și o luă la fugă... dar se împiedică de un obstacol nevăzut și, executînd o tumbă, căzu pe șezut.

— Ei, tot mai sînt o închipuire, ce zici? (O a treia piatră descrise o curbă în văzduh și rămase suspendată peste capul vagabondului.)

Drept răspuns, *mr. Marvel* încercă să se ridice în picioare, dar fu iarăși rostogolit pe jos. De data asta rămase nemișcat.

— Dacă te mai opintești o dată, îl amenință Vocea, îți arunc piatra în cap.

— Asta-i vrăjitorie curată! exclamă *mr. Thomas Marvel*. Se așează, își pipăi degetul lovit și-și aținti privirile asupra celui de-al treilea proiectil. Nu pot să înțeleg, și pace! Pietre care zboară singure... Pietre care vorbesc... Pun-te jos, piatră! Sparge-te! Mă predau.

Piatra căzu la pământ.

— E foarte simplu, îi explică Vocea. Sînt un om invizibil.

— Nu bate cîmpii! *mr. Marvel* gîfîia de durere. Unde te-ai ascuns, cum ai făcut-o, nu știu. Mă dau bătut.

— Dar e foarte simplu, stărui Vocea. Sînt invizibil. Vreau să pricepi acest lucru.

— Asta poa' s-o vadă orișicine, nu-i nevoie să mă iei așa repede, domnule! Ei, da' zi și mie, cum te-ai ascuns?

— Sînt invizibil. Asta-i toată povestea. Și asta vreau să te fac să înțelegi.

— Da' unde ești? îl întrerupse domnul Marvel.

— Aici, în fața dumatăle, la șase yarzi¹.

— Haide, haide, că n-oi fi orb! P-ormă ai să-mi! zici că ești făcut din vînt! Eu nu-s un fraier d-ăia la care poți să le torni gogoși!

— Ei bine, sînt făcut din aer. Acuma te uiți prin mine.

— Cum, nu-i nici un pic de materie în dumneata? *Vox et*²... cum sună mai departe aiureala asta

¹ Yard — Măsură englezească de lungime, egală cu 0,914 metri.

² Începutul unei zicale latine: *Vox et praeterea nihil* — O voce, altceva nimic (lat.).

— Da' de unde, sînt o făptură omenească, sînt voinic, am nevoie de hrană și de băutură, am nevoie de haine... Atîta tot, că sînt invizibil. Pricepi? Invizibil. E foarte simplu. În-vi-zi-bil!

— Cum adică, exiști în carne și oase?

— Da, exist în carne și oase.

— Dă-mi o mîină, dacă exiști! Atunci poate-o să mi se pară mai adevărat... Of, Doamne! mi-ai rupt mîina! Văleu, nu mă strînge așa!

Degetele mîinii sale libere pipăiră mîina care-i încleștase încheietura, apoi, sfioase, alunecară mai departe, atinseră un braț, dădură peste un piept muscular și se opriră pe o mutră bărboasă.

— M-ai făcut praf! exclamă vagabondul, năuc de uimire. Asta-i mai tare ca luptele de cocoși! Grozav de interesant! Și, uite, pot să văd direct prin dumneata un iepure care aleargă, la vreo juma de milă de-aici! Nici o bucățică din dumneata nu se vede, da' stai! Examină cu băgare de seamă un anumit punct din spațiul aparent vid. N-ai mîncat cumva pîine cu brînză? întrebă el, apucînd brațul invizibil.

— E-adevărat. N-au fost încă digerate.

— Așa, înțeleg. Ciudat soi de fantomă mai ești!

— Mă rog, mă rog, dar nu-i nici pe jumătate atît de miraculos, cît îți închipui dumneata.

— Pentru pretențiunile mele modeste e de ajuns de miraculos, replică *mr. Thomas Marvel*. Da' cum ni reușit? Cum dracu ai făcut-o?

— E o poveste lungă. Și afară de asta...

— Îți zic drept, toată chestia m-a dat gata! mărturisi *mr. Marvel*.

— Ceea ce țin să-ți spun acum este următorul lucru: am nevoie de ajutor. Nu mai am încotro. Am nimerit din întîmplare peste dumneata. Rătăceam, nebun de furie, gol, neputincios. Eram în stare să ucid ... și te-am văzut...

— Maică, Doamne!

— Am venit în spatele dumitale, am șovăit, am mers mai departe...

Expresia feței vagabondului era cum nu se poate mai grăitoare.

— ... apoi m-am oprit. „Iată, mi-am zis, un prigonit ca și mine. Asta-i omul care-mi trebuie!” Așa că m-am întors din drum și m-am apropiat de dumneata. Și...

— Doamne! Sînt zăpăcit de-a binelea. Pot să te întreb cum vine asta și ce fel de ajutor îți trebuie?

— Vreau să-mi ajuți să găsesc haine, și un adăpost și așa mai departe. Pe-ale mele le-am părăsit de mult. Dacă nu vrei, bine! ... Dar ai să vrei, trebuie!

— Uite ce-i, eu sînt prea dărîmat. Nu mai da în mine și lasă-mă să plec. Trebuie să-mi revin un pic. Uite, aproape că mi-ai zdrobit degetul. Toate astea n-au nici o noimă? Jos, cîmpul gol, sus, cerul gol... Cît cuprinzi cu ochii nu vezi nimic. Natura și iar natura. Și, dintr-o dată, vine un glas... un glas din cer. Și pietre. Și o mînă care te strînge. Maică, Doamne!

— Vino-ți în fire, porunci Vocea, pentru că va trebui să faci treaba pe care m-am gîndit să ți-o încredințez.

Brusc, *mr. Marvel* își dezumflă fâlcile și căscă ochii.

— Te-am ales pe dumneata, urmă Vocea. Ești singurul muritor, afară de cîțiva idioți de-acolo, care știe că există un om invizibil. Trebuie să fii ajutorul meu. Ajută-mă, și voi face lucruri mari pentru dumneata. Un om invizibil este un om puternic. Se întrerupse o clipă, strănutînd de mama focului. Dar dacă mă trădezi, dacă nu faci ce-ți spun eu...

Se întrerupse iarăși și lovi cu sete în umărul vagabondului. Cu un urlat de spaimă, nenorocitul sări în lături.

— N-am să te trădez, scînci el. Nici să nu te gîndești la așa ceva, orice-ar fi. Nu doresc decît să te-ajut, zi-mi numa ce trebuie să fac. Doamne sfînte! Uite, sînt gata să fac tot ce-mi ceri...

X. VIZITA LUI MR. MARVEL LA IPING

După ce s-a spulberat primul val de panică, sătenii din Iping s-au apucat să discute cu înflăcărare. În suflete năvălea îndoiala — o îndoială irațională, inexplicabilă. Dar așa-i felul oamenilor. Era mult mai lesne să nu crezi în existența unui om invizibil (mai cu seamă că aceia care-l văzuseră mistuindu-se în văzduh sau care-i simțiseră brațul vînjos puteau fi numărați pe degete). Și-apoi, chiar dintre acești martori, *mr. Wadgers* era absent, deoarece se baricadase la el acasă, îndărătul zăvoarelor și al drugilor, iar *Jaffers* zăcea în nesimțire, în odaia de oaspeți de la „Poștalionul cu cai”. Ideile mari și fenomenele neobișnuite, care depășesc experiența noastră comună, au adesea mai puțină înrîurire asupra oamenilor decît faptele mărunte, concrete. Satul era împodobit cu flamuri, și toată lumea lurta haine de sărbătoare. De-o lună și mai bine se pregăteau cu toții pentru Rusalii. În după-amiaza acelei zile, chiar și cei care credeau toată povestea prinseră să-și reia micile distracții, oarecum cu titlu ție încercare. Bănuiau ei că „Nevăzutul” o fi dat bir tu fugiții. Cît despre cei care nu credeau nimic, pentru ei totul nu însemna decît o farsă. Dar toți locuitorii, fie că credeau, fie că nu, se simțeau foarte apropiați unii de alții în ziua aceea.

În livada lui *mr. Haysman*, se înjghebase un cort, sub al cărui acoperămînt *mrs. Bunting* și alte cîteva doamne serveau ceaiuri. Afară, elevii Școlii de duminică se jucau sub gălăgioasa supraveghere a curatorului și a domnișoarelor Cuss și Sackbut. Fără îndoială, în aer plutea, ușoară, o undă de neliniște, dar cei mai mulți dintre săteni aveau bunul-simț de a nu-și exterioriza temerile imaginare care-i chinuiau. O coardă înclinată, instalată pe pajiște, avînd la un capăt un miner format dintr-un scripete, care

atunci cînd îl apucau te zvîrlea dintr-o dată într-un sac de la capătul celălalt, se bucura de mare trecere printre tineri, ca de altfel și scrîncioburile și tirul cu nuci de cocos. Promenada era în toi, și orga mecanică umplea văzduhul cu un miros nesuferit de benzină și cu o muzică la fel de nesuferită.

Membrii clubului, care de dimineață asistaseră k slujbă, se împodobiseră cu minunate cocarde roze și verzi, iar unii, mai frivoli, își împopoțonaseră pălăriile, mari cît strachina, cu funde și panglici viu colorate. Prin perdeaua vie de iasomie din fața ferestrei sau prin ușa deschisă a casei lui (prin care din ele preferai să te uiți), îl puteai vedea pe moș Fletcher, cocoțat pe o scîndură susținută de două scaune, bălăbănindu-se ca să-și mențină echilibrul; bătrînul, care avea concepții severe asupra rînduiei sărbătorilor, își spoia de zor tavanul odăii din față.

Pe la vreo patru și-a făcut apariția în sat un străin, care venea dinspre cîmp. Era un individ scund, îndesat, care purtă pe cap un ȕilindru din cale-afară de jerpelit. Părea că abia-și mai trage răsufarea. Fălcile ba se umflau, ba se fleșcăiau. Fața-i pătată oglindea o nespusă îngrijorare. Umbla cu mișcări repezite, dar parcă împins de la spate. A făcut colțul la biserică și s-a îndreptat spre „Poștalionul cu cai”. Printre alții, își amintește și moș Fletcher că-l văzuse; ba chiar, privindu-l, bătrînul domn fusese atît de mirat de curioasa stare de agitație a străinului, încît din nebăgare de seamă s-a prelins niște var de pe bidinea în mîneacă...

Proprietarul tirului cu nuci de cocos a avut impresia că ciudatul drumeț vorbește de unul singur, iar *mr.* Huxter a remarcat același lucru. Necunoscutul s-a oprit în dreptul scării „Poștalionului cu cai”. Potrivit declarațiilor domnului Huxter, părea că se luptă aprig cu el însuși înainte de-a se hotărî să între în han. În cele din urmă a urcat treptele, a luat-o spre stînga și, ajungînd la ușa odăii de oaspeți, a deschis-o. Huxter a auzit niște glasuri care

veneau din odaie, iar cineva din local i-a atras străinului atenția că s-a înșelat.

— Camera aceea-i ocupată, l-a înștiințat Hall. Străinul a închis ușa cu stîngăcie și s-a întors în local.

După cîteva minute s-a ivit din nou în uliță, ștergîndu-și buzele cu dosul palmei; pe față se așternuse o expresie de calmă satisfacție, care i-a făcut domnului Huxter impresia de prefăcătorie. S-a uitat de jur împrejur cîteva momente, apoi s-a îndreptat pe furiș spre poartă. îndată după aceea, fereastra odăii de oaspeți s-a deschis. După o clipă de ușoară șovăială, străinul s-a rezemat de unul din stîlpii porții, a scos din buzunar o pipă scurtă, de lut, și s-a apucat s-o umple. Se vedea că-i tremură degetele. Apoi, cu o mișcare stîngace, și-a aprins pipa și, împreunîndu-și brațele la piept, a început să fumeze alene — atitudine dezmințită însă cu totul de ocheadele repezi pe care le arunca mereu în jurul lui Huxter, care privea pe deasupra cutiilor din fereastra tutungeriei, nu i-a scăpat nimic din toate astea; purtarea ciudată a individului l-a determinat să rămînă la postul său de observație. La un moment dat, străinul se îndreptă din șale, își vîrî pipa în buzunar și pătrunse în curtea hanului, dispărînd din vederea domnului Huxter. Bănuind că este martorul unei nevinovate găinării, tutungiul sări din dosul tejghelei și alergă în uliță, să prindă hoțul. Tocmai atunci se ivi iarăși omul nostru, cu țilindrul căzut pe-o ureche. într-o mîină ținea un balot destul de mărișor, învelit într-o față de masă albastră, iar în cealaltă, trei cărți, legate la un loc (cu bretelele vicarului, după cum s-a dovedit ulterior). Dînd cu ochii de Huxter, tresări speriat, făcu iute stînga-mprejur și o luă la fugă.

— Puneți mîna pe el! răcni Huxter și porni pe urmele hoțului.

Senzațiile prin care avea să treacă domnul Huxter au fost intense, dar de scurtă durată. Îl văzu pe

străin alergînd drept în fața lui, apoi dispărînd după colțul bisericii, pe drumul cîmpului. În goana lui cuprinse cu ochii, ca într-o străfulgerare, flamura, panorama sărbătorii sătești, cîteva figuri întoarse spre el... Zbieră încă o dată „Puneți mîna pe hoț!” și alergă mai departe, vitejește. Dar abia făcuse vreo zece pași, cînd, fără veste, glezna îi fu țintuită în loc ca de un clește nevăzut. Oprit din avîntul lui, se trezi că zboară prin aer cu o iuțeală de necrezut. Deodată, însă, zări pămîntul foarte aproape de ochi... În juru-i, lumea făcu explozie, prefăcîndu-se într-un milion de scînteii, care se fugăreau într-un vârtej nebun și... ce-a urmat nu l-a mai interesat.

XI. CE S-A ÎNTÎMPLAT LA „POȘTALIONUL CU CAI”

Acum, ca să înțelegem limpede cele ce s-au petrecut la han, e nevoie să ne întoarcem la momentul în care *mr. Marvel* a intrat pentru întîia oară în cîmpul vizual al domnului Huxter.

Tocmai atunci se aflau în camera de oaspeți *mr. Cuss* și *mr. Bunting*. Cei doi domni se hotărîseră să întreprindă o cercetare asupra ciudatelor întîmplări care avuseseră loc în dimineața aceea și, cu îngăduința lui Hall, examinau cu atenție lucrurile rămase de la Omul Invizibil. Jaffers își revenise puțin din căzătură și plecase acasă, ajutat de prietenii lui, plini de compasiune, iar *mrs. Hall* adunase lucrurile împrăștiate ale fostului locatar și făcuse ordine în cameră.

De la bun început, Cuss zări pe masa de lîngă fereastră, acolo unde obișnuia să lucreze straniul personaj, trei caiete groase, scrise de mînă. Toate trei erau intitulate *Jurnal*.

— *Jurnal!* exclamă Cuss, așezînd cele trei volume pe masă. Asta înseamnă că, de bine, de rău, o să aflăm ceva.

Vicarul ședea la masa din mijloc, cu coatele pe ea.

— *Jurnal!* repetă Cuss. Se așează și el pe un scaun, puse două volume unul peste altul și, sprijinindu-l de ele pe-al treilea, îl deschise. Hm! Nici un nume pe primă pagină! ... Drace! ... Numa cifre ... cifre ... figuri...

Bunting veni lîngă felcer și privi peste umărul Sui. Cu o mutră subit dezamăgită, Cuss răsfoia paginile.

— Ia uite-aicea! Sînt numai cifre, Bunting — Diagrame n-ai văzut? întrebă vicarul. Nici măcar o ilustrație care să arunce vreo lumină în această taină?...

— Uite-te și dumneata: o parte e numai matematică, altă parte e scrisă în rusește sau în altă limbă (judecînd după litere), și alta-i pe grecește. Acuma, în ceea ce privește greaca, cred că dumneata ...

— Mdaa, desigur... făcu reverend *mr.* Bunting, scoțîndu-și ochelarii și ștergîndu-i, năpădit dintr-o dată de un simțămînt penibil (bruma de elină care mai rătăcea prin mintea lui nu merita să se mai pomenească de ea). Iii, da, da, desigur, textul grecesc ne-ar putea furniza niscaiva indicii...

— Să-ți aduc un scaun.

Domnul Bunting își ștergea într-una ochelarii. — Aș vrea în prealabil să mă uit prin toate volumele. Doresc să-mi formez mai întîi o impresie generală, înțelegi, dragul meu, și apoi o să putem căuta și indiciile care ne interesează.

Tuși, își puse ochelarii, și-i potrivi cu grijă pe nas, mai tuși o dată... dorea din tot sufletul să se întîmple ceva care să împiedice rușinea — rușinea ce părea inevitabilă! În sfîrșit, luă volumul pe care i-l întindea Cuss, cu un gest neglijent.

Atunci s-a întîmplat ceva.

Ușa s-a deschis brusc.

Amîndoi au sărit ca fripți și și-au întors iute capetele. Zărind o mutră plină de pete roșcovane care ieșea de sub un țilindru plușat, au răsuflat ușurați.

— Aici e cîrciuma? întrebă intrusul, cu o voce dogită, rămînînd în ușă și mișcîndu-și ochii în toate părțile.

— Nu, răspunseră cei doi gentlemani, într-un glas.

— În partea cealaltă, omule, adăugă vicarul.

— Și, te rog, închide ușa! completă *mr. Cuss*, iritat.

— În regulă, făcu noul-venit, pe un ton de bas, care contrasta în chip ciudat cu glasul răgușit dinainte. Aveți dreptate, adăugă el, revenind la vocea-i dogită. Dă-i bătaie!, și dispăru, trăgînd ușa după el.

— Părea să fie un marinar, nu? (*mr. Bunting* avea acum o temă de discuție.) Tare simpatici oameni! Desigur că și acel „Dă-i bătaie!” trebuie să fie o expresie marinărească. Ce-o fi însemnînd oare?

— N-am idee, răspunse *Cuss*. Nervii mei sînt foarte zdruncinați astăzi. Ușa asta, care s-a deschis așa, deodată... Eram cît pe-aici să sar în sus!

Mr. Bunting zîmbi, ca și cum el însuși n-ar fi sărit în sus.

— Și-acum, rosti el cu un oftat, să revenim la cărțile astea...

— O secundă ... *Cuss* se duse să încuie ușa. Acum nădăjduiesc că n-o să ne mai întrerupă nimeni.

În timp ce felcerul răsucea cheia în broască, cineva nevăzut firnii pe nas, parcă în bătaie de joc.

— Un lucru este incontestabil, începu *Bunting*, trăgîndu-și scaunul lîngă *Cuss*. În ultimele zile au avut loc în satul nostru cîteva întîmplări foarte, foarte ciudate. Vezi, dragul meu, eu nu pot să cred în povestea asta absurdă cu Omul Invizibil...

— E de necrezut, încuviință Cuss, de necrezut. Dar un fapt rămîne sigur, că eu am privit — am privit cu ochii mei, prin golul din mîneca aceea!

— Dar dumneata ai... ești sigur ... Închipuie-ți, de pildă, că la mijloc o fi fost vreo oglindă sau mai știu eu ce... Halucinațiile se produc atît de ușor! Nu știu dacă ai văzut vreodată un iluzionist cu adevărat iscusit...

— N-am să mai argumentez, replică Cuss. Chestiunea asta am dezbătut-o destul, Bunting. Uite, acum avem în față cărțile astea... Ah! Aici e ceva care cred că-i pe grecește! Da, sigur, uite, litere grecești.

Arată spre mijlocul paginii. Domnul Bunting roși ușor și-și apropie fața, de parcă ochelarii nu-i mai ajungeau ca să vadă bine. Cunoștințele de limbă greacă ale sărmanului vicar se pierdeau într-o negură deasă, însă bătrînul era ferm încredințat că toți laicii îi atribuiau o cunoaștere temeinică a textelor grecești și ebraice în original. Și-acum, să mărturisească? Să braveze?

Deodată avu o curioasă senzație de înțepenire a cefei. Încercă să-și miște capul, dar întîmpină o rezistență de neclintit.

Simțea un fel de apăsare, ca și cum l-ar fi strîns de ceafă o mîna grea, zdravănă, care-i împingea încetul cu încetul bărbia înspre masă.

— Nici o mișcare, pigmeilor, șopti o voce, sau vă crăp capul la amîndoi!

Privi spre figura felcerului, care se găsea aproape lipită de-a lui, ogîndind parcă propria-i uimire și groază.

— Îmi pare rău că trebuie să mă port cam aspru leu voi, dar n-am încotro, continuă Vocea. De cînd, mă rog, ați învățat să vă băgați nasul în însemnările particulare ale unui cercetător? (Două bărbii ciocăniră masa simultan, și două șiruri de dinți clănțaniră.) De cînd ați învățat să pătrundeți în camera unui om care are de îndurat tot felul de mizerii?

(Izbitura se repetă.) Unde mi-au vîrît hainele? Nu știți? Bine. Și-acum, ascultați-mă, domnilor. Ferestrele sînt închise și am scos cheia din ușă. Sînt un tip destul de voinic și am văturaiul la îndemînă. Și, mai ales, nu uitați că sînt invizibil. Nu există nici cea mai mică îndoială că, dacă vreau, pot să vaucid pe amîndoi și s-o șterg foarte simplu, înțelegeți? Foarte bine. Dacă vă las totuși în pace, îmi făgăduiți că n-o să încercați să faceți nici o prostie și că o să îndepliniți ce-am să vă cer eu?

Vicarul și felcerul schimbă niște priviri grăitoare. Mutra vicarului făcu o strîmbătură plină de înțelesuri.

— Da! promise *mr.* Bunting, iar felcerul repeta după el.

Apăsarea pe grumaz slăbi, și victimele se ridicară în picioare, scuturîndu-și capetele. Amîndoi eroii erau congestionați la față ca niște raci.

— Vă rog să rămîneți pe locurile voastre, ordonă Omul Invizibil. Cred că observați văturaiul, nu? Plimbă văturaiul pe sub nasurile celor doi gentlemani. Cînd am intrat în camera asta, continuă el, nu m-am așteptat s-o găsesc ocupată; speram ca alături de caietele de însemnări să-mi găsesc și hainele. Unde sînt? Nu, nu vă ridicați. Văd că au dispărut. Numai că pe vremea asta, deși ziua e destul de cald pentru ca un om invizibil să poată umbla gol pușcă serile sînt încă reci. Am nevoie de haine și de alte lucruri utile. Și am nevoie și de astea trei caiete...

XII. OMUL INVIZIBIL ÎȘI IESE DIN FIRE

Din păcate, aici trebuie din nou să întrerupem povestirea (n-avem încotro), dintr-o pricină neplăcută, pe care o vom înfățișa îndată.

În vreme ce camera de oaspeți era teatrul întâmplărilor povestite mai sus, iar *mr. Huxter* îl pîndea pe *mr. Marvel*, care-și fuma pipa rezemat de poartă, domnii Hall și Teddy Henfrey, la vreo doisprezece metri mai încolo, în sala hanului, discutau subiectul ce frămînta întregul Iping. Amîndoi păreau buimăciți de-a binelea.

Deodată, din odaia de oaspeți se auzi o bufnitură puternică, urmată de un strigăt ascuțit. Apoi, tăcere.

— Hei! răcni Teddy Henfrey.

— Hei! strigară cei din cîrciumă. *mr. Hall* judeca lucrurile încet, dar sigur.

— Asta nu-i a bună! rosti el gînditor. Ieși de după tejghea și se îndreptă spre odaia de oaspeți, urmat de *mr. Henfrey*. Cu fețele încordate, se apropiară de ușă.

— Ceva nu-i în regulă, șopti Hall, și Henfrey aprobă din cap. Răzbiră pînă la ei adierile unui miros neplăcut de chimicale, apoi un zumzet de voci înăbușite, care se stinse repede. Ce-i cu voi acolo? strigă Hall, ciocnind în ușă.

Pe dată, murmurul încetă. Un moment de tăcere ... din nou șoapte șuierătoare ... un strigăt puternic: „Nu! Nu, n-ai s-o faci!” ... o mișcare bruscă, un scaun răsturnat, o luptă scurtă... Din nou liniște.

— Ce dracu-i asta? exclamă Henfrey, *sotto voce*¹.

— Ce-i-cu-voi-acolo? scandă *mr. Hall*, cu un glas ascuțit.

Răspunse vocea vicarului, puțin cam sacadat:

— Totul e în or-dine. Vă ro-og, nu ne în-tre-rupeți!

— Curios! se miră *mr. Henfrey*.

— Curios! se miră și *mr. Hall*.

— Zice „Nu ne întrerupeți!”

— Am auzit!

— Da' cine dracu-a sforăit?

¹ În șoaptă(it.).

Au tras cu urechea mai departe. Conversația din odaie continua cu replici scurte, debitate pe un ton abia stăpinit.

— Nu pot! Vă spun, domnule, că nu pot! pleda *mr. Bunting*, cu glasul din ce în ce nai pițigăiat.

— Da' asta ce mai fu? întrebă *Henfrey*.

— Zice că nu poate! îl lămuri *Hall*.

— Nu vorbea cu noi, așa-i?

— Rușine! izbucni dincolo de ușă glasul vicarului.

— Rușine! repetă ceasornicarul. Am auzit limpede.

— Cine-i ăsta care vorbește acum?

— *Mr. Cuss*, așa bănuiesc. Poți să prinzi ceva?

Glasurile amuțiră iarăși.

Dar, nedeslușite, enigmatice, zgomotele dinăuntru nu încetau o clipă.

— Domnule, parc-ar trage jos fața de masă! comentă *Hall*.

Pe după tejghea se ivi nevastă-sa. *Hall* îi făcu semn să tacă și să se apropie. Atîta a fost de ajuns ca să-i trezească doamnei spiritul de opoziție conjugală.

— Ce tot stai și tragi cu urechea acolo, domnule *Hall*? îl luă ea la rost. N-ai nimic mai bun de făcut într-o zi ca asta?

Schimonosindu-se ca un apucat, *Hall* încercă să-i comunice printr-o reprezentație de pantomimă toate cele întîmplate. Degeaba. *Mrs. Hall* se arăta neînduplecată. Ba chiar a ridicat și vocea, așa încît *Hall* și *Henfrey* au trebuit de voie, de nevoie să se întoarcă la tejghea. Pășind în vîrfurile picioarelor, cei doi amici tot mai gesticulau, străduindu-se să-i dea a înțelege despre ce era vorba.

La început, hangița refuza să admită că s-ar ascunde vreun mister în cele ce auziseră ei. Totuși, îl pofti pe *Hall* să tacă, în timp ce *Henfrey* îi dădea raportul. înclina să considere întreaga poveste drept

o prostie — poate că mutau mobila din loc, și atîta tot.

— L-am auzit strigînd „Rușine!”, l-am auzit cu urechile mele! argumenta Hall.

Și eu l-am auzit, doamnă Hall, întări ceasornicarul.

— Se poate, începu doamna Hall să cedeze.

— St! făcu Henfrey. Nu s-a auzit fereastra?

Hangița tresări.

— Care fereastră?

— A camerei de oaspeți!

Toți trei ascultau cu încordare. Ochii femeii, ațintiți drept în fața ei, priveau, fără să vadă însă dreptunghiul luminos al ușii hanului, ulița prăfuită și plină de animație și dugheana lui Huxter, strălucind în soarele de iunie. Deodată, ușa dughenii se smuci în lături, și tutungiul, cu ochii holbați, o zbughi afară, dînd din mîini și zbierînd: „Stop! Puneți mîna pe el!” Trecu în goană de-a curmezișul uliței, apoi se făcu nevăzut.

În aceeași clipă, odaia de oaspeți se cutremură de larmă. Se auzi zăngănitul unei ferestre trîntite.

Pe dată, Hall, Henfrey și întregul conținut uman al cîrciumii dădură buzna, de-a valma, în stradă. Cineva tocmai dispărea pe după colțul bisericii, iar domnul Huxter executa un salt complicat prin aer și cădea cu capu-n jos. Ceva mai departe, martorii scenei încremeniseră în drum, ca trăsniți; cîțiva alergau spre cel căzut.

Mr. Huxter zăcea în nesimțire. Henfrey se opri să constate faptul, dar Hall și cei doi lucrători care fuseseră în cîrciumă alergară într-un suflet spre colajul uliței, urlînd nu se știe ce. Mai apucară să-l vadă pe Marvel pierînd pe după zidul bisericii. După cît se pare, cei trei alergători ajunseseră la concluzia stupidă că fugarul n-ar fi fost altul decît Omul Invizibil, devenit, ca prin farmec, vizibil... drept care au pornit-o fără zăbavă de-a lungul potecii, în urmărirea lui. Dar n-apucase să alerge nici cincisprezece

pași, cînd Hall se pomeni că zboară într-o parte, cu iuțeala unui obuz; scoțînd un strigăt de surpriză, se agăță de unul dintre lucrători și-l doborî la pămînt. Fusesse luat pe sus, ca la fotbal. Făcînd un ocol circular, cel de-al doilea lucrător s-a apropiat de proaspetele victime și, văzînd cum stau lucrurile, și-a închipuit de bună seamă că *mr. Hall* se rostogolise la pămînt de bunăvoie. Și-a reluat așadar urmărirea, însă o clipă mai tîrziu s-a trezit și el apucat de gleznă, întocmai precum fusesse și domnul Huxter... Încercînd să se scoale de la pămînt, camaradul lui fu zvîrlit în lături de o lovitură care ar fi putut doborî și un bou.

Acum dădură năvală de după colț cei care asistaseră la toată cursa aceasta. Primul care se ivi fu proprietarul tirului cu nuci de cocos, un grăsan îmbrăcat cu o bluză albastră. Rămase din cale-afară de mirat constatînd că pe potecă nu se aflau decît trei oameni, trîniți la pămînt, care se zvîrcoleau ca niște apucați. Dar n-a avut vreme să cugete prea mult, fiindcă (nu știu cum s-a făcut) unul din picioare i-al luat-o raza, și omul nostru s-a dat de-a berbeleacul! izbutind să-l tragă după el și pe-al său frate și partener, care-l secolta ferm, la mică distanță. În urma lor veneau, valvîrtej, o mulțime de oameni nespuse de grăbiți, care s-au ciocnit de trupurile lor, i-au călcat în picioare, au căzut peste ei... și înjurăturile s-au ținut lanț.

Cînd Hall, Henfrey și lucrătorii dăduseră năvală afară din cîrciumă, *mrs. Hall*, pe care o experiență de ani de zile o învățase multe, rămăsese în local, lîngă tejghea. Nu trecu mult, și ușa odăii de oaspeți se trîni de perete. În pragul ei apăru *mr. Cuss*, care străbătu valvîrtej localul, fără să-i arunce hangîței măcar o privire, coborî scările ca o furtună și se năpusti în goana mare spre colț.

— Puneți mîna pe el! striga felcerul cît îl ținea gura, împiedicați-l să lase balotul din mîină! Cîtă vreme îl ține la el, îl puteți vedea!

Bietul om nu știa nimic de existența lui Marvel: între timp, însă, Omul Invizibil îi și strecurase vagabondului, care-l aștepta în curte, atît caietele, cît și balotul. Chipul domnului Cuss exprima cele mai bărbătești simțăminte: furie și hotărîre... Păcat numai că veșmîntul lui era cam nepotrivit: un soi de fustă albă, care numai în antica Eladă ar fi putut trece drept îmbrăcăminte.

— Puneți mîna pe el! zbiera într-una felcerul. Mi-a luat pantalonii! Și toate hainele părintelui! L-a lăsat gol pușcă! Ți-l ajung în doi timpi și trei mișcări! îl asigură el pe Henfrey, trecînd în fugă pe lingă trupul lui Huxter, care continua să zacă la pămînt.

Dar numai ce dădu colțul și se amestecă în hărmălaia generală, că fu dat peste cap și se rostogoli într-o poziție prea puțin grațioasă. În vârtejul încăierării, un combatant îl călcă zdravăn pe degete. Urlă, dădu să se ridice, dar fu din nou lovit și trîntit cu fața-n jos. Înțelese că de fapt fusese prins nu într-o urmărire, ci într-o retragere. Într-adevăr, toți bravii cetățeni o luau la sănătoasa înapoi înspre sat. Iarăși se ridică și iarăși primi un pumn greu — după ureche, de data asta. împleticindu-se, se tîrî înapoi spre „Poștalionul cu cai”. Fu nevoit să sară peste Huxter, care, părăsit de toți, își revenea cu încetul în simțiri. Pe cînd urca treptele hanului, urechile-i fură străpunse de un urlat turbat, care domina întreg vacarmul, și de plescăitul unei palme răsunătoare lipite pe obrazul cuiva. Recunosc cu glasul omului Invizibil; era un urlat ca de om întăritat de o lovitură dureroasă.

Dintr-un salt, domnul Cuss a și ajuns în odaia de oaspeți.

— Bunting, vine înapoi! zbieră el, dînd buzna înăuntru. Fugi!

Mr. Bunting se afla în dreptul ferestrei, ocupat cu o treabă urgentă; își înfășură goliciunea cu covorașul

din fața sobei și cu un număr din *West Surrey Gazette*.

Speriat, părintele tresări atît de tare, încît costumul lui fu cît pe ce să se desfacă.

— Cine vine?

— Omul Invizibil! gifii felcerul, alergînd la fereastră. Mai bine s-o ștergem de-aici. Se bate ca un nebun! Ca un nebun!

N-a trecut un minut, și *mr. Cuss* se și găsea în curte.

— Dumnezeuule mare! se tîngui *mr. Bunting*, șovăind între două alternative cumplite.

Auzind însă zgomotele unei bătălii înverșunate, care se desfășura chiar pe coridorul hanului, nu mai stătu nici o clipă în cumpănă. Escaladă fereastra și, aranjîndu-și în grabă veșmîntul, o luă la fugă prin sat, cu toată iuțeala de care erau în stare picioarele lui scurte și grase.

.....

Nu ne este cu putință să oferim o relatare coerentă a celor ce-au urmat momentului în care Omul Invizibil scosese urletul acela de furie, iar *mr. Bunting* executase memorabila alergare prin sat. Se prea poate ca inițial nevăzutul să nu fi intenționat altceva decît să acopere fuga lui *Marvel*. Dar se pare că, datorită unei lovituri primite din întîmplare, și-a pierdut cu totul stăpînirea de sine (nici așa, firea lui nu fusese niciodată prea calmă) și s-a pornit să izbească orbește în dreapta și-n stînga, numai din plăcerea de a face rău.

Închipuți-vă ulița înțesată de oameni, care alergau în neștire, luptîndu-se să găsească o ascunzătoare, în larma îngrozitoare a ușilor trîntite. Închipuți-vă cum un iureș năprasnic a stricat din senin echilibrul nestabil al scîndurii pe care se cocoșase bătrînul *Fletcher* — și cataclismul care a urmat... În sfîrșit, trebuie să vă mai imaginați și o tînără pereche, înlemnită de groază, surprinsă într-un scrînciob

de valul teroarei nevăzute. Și, cînd debandada i-a potolit, strada a rămas pustie, cu flamurile și ghirlandele ei. Caldarîmul era presărat cu nuci de cocos, cu paravane de pînă răsturnate și cu bunătățile unei gherete de dulciuri care fuseseră împrăștiate pe jos, iar prin văzduh mai răsunau încă zbieretele nebunești ale nevăzutului. Pretutindeni se răgeau obloane, se împingeau zăvoare... singura urmă omenească ce mai dăinuia ici-colo era cîte un ochi mărit de spaimă, furișat la vreun colț de geam.

Omul Invizibil s-a mai distrat un timp spărgînd toate geamurile de la „Poștalionul cu cai” și aruncînd lampa unui felinar prin fereastra sufrageriei doamnei Grogram. Probabil că tot el a tăiat și firele telegrafice de pe drumul spre Adderdean, chiar lîngă pasa lui *mr. Higgins*. Și după această ispravă, grație nemaipomenitelor sale însușiri, a dispărut cu totul din sfera simțurilor omenești: nimeni din Iping nu l-a mai auzit, nu l-a mai văzut, nu l-a mai simțit în vreun fel. Se evaporase, în toată puterea cuvîntului.

Dar au trebuit să treacă aproape două ore, pînă cînd vreo făptură omenească să cuteze a se aventura prin pustietatea străzii principale din Iping.

XIII. MR. MARVEL VREA SĂ-ȘI DEA DEMISIA

Pe cînd se lasă noaptea și Ipingul scotea cu teamă apul din bîrlog pentru a contempla pagubele pricinuite de dezastrul din ziua aceea de sărbătoare, un omuleț îndesat, purtînd pe cap un prăpădit de țilindru plușat, înainta cu greu prin umbra stejărișului are mîrginea drumul spre Bramblehurst. Căra cu el trei volume, legate cu un soi de coardă elastică, împodobită

cu zorzoane, și un mic balot, învelit într-o față de masă albastră. Chipul lui rotofei exprima consternare și sfîrșeală. Părea mînat de un zor nebun. Era întovărășit de o voce, alta decît a lui, și din cînd în cînd tresărea ca fript, sub atingerea unei mîini nevăzute.

— Dacă mai încerci s-o ștergi, îl amenința Vocea,! dacă ai de gînd s-o ștergi iarăși....

— Dumnezeu! gemu *mr. Marvel*. Umăru ăsta trebuie să fie numai vînatăi!

— Pe cuvîntul meu de onoare, continuă Vocea, că te ucid!

— N-am vrut s-o șterg, se dezvinovăți *Marvel*, cu un glas plîngător. Îți jur că n-am vrut. N-am prevăzut că afacerea o să ia întorsătura asta blestemată, asta-i tot! Am pățit-o rău de data asta!

— Ai s-o pățești și mai rău, dacă n-ai să-ți vezi de treabă!

Mr. Marvel amuți, și pungile falcilor se dezumflară. În ochi se citea disperarea.

— Și așa destul de rău că bătăranii ăștia smintiți și-au băgat nasul în secretul meu, înainte ca tul s-o fi șters cu caietele. Din fericire pentru ei, s-au cărat la timp! Uite unde-am ajuns ... Nimeni nu știa că sînt invizibil! Acuma ce mă fac?

— Da' eu ce mă fac? bombăni *Marvel sotto voce*.

— S-a dat totul pe față, urmă *Omul Invizibil*. O să scrie și-n ziare! Toată lumea o să mă caute. Fiecare o să se păzească ...

Izbucni într-o ploaie de înjurături, din cele tari Apoi tăcu. Pe fața domnului *Marvel* disperarea se întipărea și mai adînc. Vagabondul încetini pasul.

— Haide, haide! porunci Vocea.

Pe dedesubtul petelor vinete, obrajii domnului *Marvel* căpătară o nuanță cenușie.

— Nu scăpa caietele, idiotule! zbieră nevăzutul,! cu o voce ascuțită.

— Realitatea este, își reluă el reflecțiile, că va trebui să te folosesc și mai departe... Ești o unealtă cât se poate de neghioabă, dar n-am încotro.

— Sînt o slugă mizerabilă, întări Marvel.

— Ești, admise Vocea.

— Sînt cea mai proastă unealtă de care ai fi putut să te slujești vreodată ... își urmă Marvel pledoaria. Apoi, după o tăcere, descurajat: Sînt lipsit de puteri. Da, da, sînt cu totul lipsit de puteri!

— Zău?

— Și-am inima slabă. Din toată povestea asta am scăpat eu teafăr, e drept! Dar, pe legea mea, aș fi ! putut să pic jos

...

— Ei, și?

— N-am nervi și nici putere să fac ce-ți trebuie duminică.

— Am să te stimulez eu.

— N-aș vrea s-o faci. Nu mi-ar plăcea să-ți încurc planurile, știi... Dar s-ar putea întâmpla. Numai din teamă și din slăbiciune.

— Nu te sfătuiesc, spuse Vocea, apăsînd calm cuvintele.

— Aș vrea să mor! se tîngui Marvel. Asta nu-i omenesc! protestă el. Trebuie să admiți ... Cred că am dreptul.

— Hai, mișcă! se răsti Vocea.

Mr. Marvel grăbi pasul. O bucată de timp își continuară drumul în tăcere.

— E-al naibii de greu, începu iarăși vagabondul. Dar jeluirile lui nu aveau nici un efect. încercă altă tactică: Cu ce mă aleg eu din asta? ... tonul lui vădea că se face o sfișietoare nedreptate.

— Of, tacă-ți gura odată! izbucni nevăzutul, cu un glas de tunet. O să am eu grijă de tine. Ai să faci ce-ți spun, și ai s-o faci cum trebuie. Ești un idiot, ești tot ce vrei, dar ai să te ții de treabă!

— Îți spun, domnule, nu sînt eu omul de care ai nevoie. Cu tot respectul, dar așa este.

— Dacă nu taci din gură, am să-ți sucesc iarăși mîna! Vreau să am liniște cînd mă gîndesc.

Printre copaci se strecurară două fișii de lumină gălbuie, iar turnul unei biserici se profilă în penumbra amurgului.

— Am să-mi țin mîna pe umărul tău tot timpul cît trecem prin satul ăsta. Bagă de seamă, merg drept înainte și nu încerca să faci vreo nebunie. Va fi cu atît mai rău pentru tine dacă încerci.

— Știu asta, oftă *mr. Marvel*. Știu bine de tot!

Nenorocitul vagabond, cu jobenul lui demodat, de pluș, trecu purtîndu-și povara de-a lungul uliței satului și se pierdu în întunericul care se așternea din ce în ce mai dens dincolo de luminițele ferestrelor.

XIV. LA PORT STOWE

A doua zi dimineăța, pe la orele zece, *mr. Marvel* ședea pe o bancă în fața unui han de la marginea tîrgușorului Port Stowe; nebărbierit, murdar și prăfuit, își ținea mîinile înfundate în buzunare și, cu o mutră tare obosită și cătrănită, își umfla fîlcile la intervale regulate. Alături de el se aflau caietele, legate acum cu o sfoară. În urma unei schimbări care survenise în planurile nevăzutului, balotul fusese lăsat într-o pădurice de pini, mai jos de Bramblehurst. Cum am spus, domnul *Marvel* ședea pe bancă și, deși nimeni nu-i acorda nici cea mai mică atenție, se tot foia încoace și încolo, în culmea agitației. Tot mereu își pipăia, cu un gest nervos, diversele-i buzunare.

Ședea așa cam de un ceas, cînd un marinar mai în vîrstă, cu un ziar în mîină, ieși din han și veni să se așeze pe bancă alături de el.

— Frumoasă zi, începu marinarul. Vagabondul privi cu spaimă în jurul lui.

— Foarte, răspunse el.

— Tare potrivită vreme pentru data la care ne găsim, afirmă categoric marinarul.

— Foarte, repetă *mr. Marvel*.

Celălalt scoase o scobitoare și (după ce-și ceru voie) se ocupă cu ea vreo cîteva minute. În timpul acesta, însă, ochii lui examinau pe îndelete figura prăfuită a zdrențărosului și caietele de lingă el. Apropiindu-se de *mr. Marvel*, auzise un sunet asemănător cu clinchetul monedelor într-un buzunar. Fu desigur mirat de contrastul dintre înfățișarea individului și imaginea de îndestulare pe care-o evoca acel clinchet. Apoi gîndul îl purtă din nou spre un subiect care-i stăpînea mintea cu o ciudată stăruință.

Un plescăit anunță că utilizarea scobitorii a luat sfîrșit.

— Cărți? întrebă pe neașteptate marinarul.

Mr. Marvel tresări și-l măsură cu ochii.

— Da, cărți...

— În cărți găsești niște chestii extraordinare!

— Te cred.

— Da' nu numa-n cărți există chestii grozave, așa-i?

— Și asta-i adevărat... *mr. Marvel* se uită iarăși la interlocutorul său, apoi își aruncă ochii în jur.

— Uite, în ziare, de exemplu, scrie niște lucruri extraordinare!

— Scrie ...

— În ziarul ăsta chiar, preciză matelotul.

— Așa!

— E o poveste aici (omul mării îl fixa pe *mr. Marvel* cu o privire pătrunzătoare, care părea să-l cîntărească), e o poveste bunăoară despre un om invizibil.

Vagabondul căscă gura pieziș și se scărpină pe obraz. Simțea că-i ard urechile.

— Și ce scrie mai departe? întrebă el, moale. E-n Ostrîa¹, sau în America?

— Nici colo, nici dincolo. E-*aici*, măi frate-miu!

— Maică, Doamne! strigă *mr. Marvel*, tresărind.

— Când zic *aici*, preciză marinarul, spre nespusa ușurare a domnului Marvel, nu înțeleg că se afla chiar în locul ăsta, ci pe undeva prin împrejurimi.

— Un om invizibil! se minună Marvel. Și ce-a făcut?

— Ia, de toate... (Omul mării nu-l slăbea o clipă din ochi.) De toate relele.

— De vreo patru zile n-am mai văzut vreun ziar, se scuză zdrențărosul.

— Știi de unde a pornit? Din Iping.

— Nu zău?!

— De-acolo a pornit. Și de unde venea omul asta, se pare că nimeni nu știe. Uite-aici: „O întâmplare ciudată la Iping!” Și zice în ziaru ăsta că dovezile sînt nemaipomenite, extraordinare!

— Doamne sfinte! Ce spui?!

— Da, mai e și o poveste extraordinară! E un popă și un sanitar, care-s martori și care l-au văzut cum te văd, adică, mai bine zis, nu l-au văzut... „Locuia, zice, la «Poștalionul cu cai și nimeni nu și-a dat seama ce-i cu el, pînă cînd într-o *altercație*² la han, zice, cineva i-a tras bandajele de pe cap. Atunci s-a observat că are un cap invizibil. S-au făcut imediat încercări de a-l captura, dar scoțîndu-și hainele de pe el, zice, a reușit să evadeze, nu fără o luptă disperată, în cursul căreia l-a rănit grav, zice, pe valorosul și capabilul nostru polițist, *mr. J. A. Jaffers*.” Frumoasă istorie, hai, ce spui? Cu nume, mă rog, și cu toate amănuntele, de-a fir a păr...

— Doamne, Dumnezeu! I-auzi, i-auzi! ȚȚ! făcu *mr.*

¹ Austria.

² Altercație.

Marvel, aruncându-și nervos privirile în dreapta și-n stînga și încercînd să-și numere pe pipăite banii din buzunar; îi venise deodată o idee năstrușnică. Ei, să știi că n-am mai pomenit așa ceva!

— Păi nu? E extraordinar, așa zic și eu. Parcă eu am mai auzit pînă-acuma de vreun om invizibil? Niciodată n-am auzit, da-n zilele de azi afli de-atîtea chestii extraordinare, că

...

— Zi, a făcut el toate astea? îl întrerupse Marvel, căutînd să pară că se simte la largul lui.

— Ce, nu-i destul, hai?

— Da' nu cumva s-a întors? A fugit, și gata?

— "Și gata!⁴⁴ Da' ce?! Nu-i de-ajuns?

— Prea de-ajuns! fu de acord Marvel.

— Cred și eu că-i de-ajuns, măi frati-miu. Cred și eu că-i de-ajuns ...

— Da' n-a avut vreun tovarăș, nu zice acolo c-a avut ăsta... un complice? se interesă *mr.* Marvel îngrijorat.

— Adică, unu singur ți-e prea puțin? se oțărî marinarul. Nu, slavă Domnului, n-a avut. Clătină încet din cap: îmi vine nu știu cum numa la gîndul că individul ăsta umblă prin regiunea noastră! Acu se află în libertate și, după unele *indiciuri* sigure, se prea pare c-ar fi apucat drumul spre Port Stowe. Vezi, și Port Stowe chiar aici! Iacă, nu-i o minune din America, cum ziseși dumneata! Și dă-ți cu gîndu numa ce-ar putea să facă! Ia zi, ce s-ar alege de zilele duminicilor, dac-ar întrece el măsura c-un păhărel, două și ți-ar căuta pricină? Sau închipuie-ți c-ar avea chef să fure — parcă cine poa' să-l oprească? Poa' să calce oricare lege, să prade la drumu mare, poa' să treacă printr-un cordon de polițiști tot așa de ușor cum dumneata și cu mine am trage pe sfoară un orb. Ba mai ușor! Pentru că orbii au auzul foarte ascuțit, așa se zice.

— Are, fără doar și poate, un avantaj *formedabil*, recunosc Marvel. Și ...

— E drept, îl are ... încuviință omul mării.

În tot acest răstimp, zdrențărosul privise cu încordare în jurul lui și trăsesese mereu cu urechea căutînd să prindă vreun zgomot înăbușit de pași, încercînd să simtă vreo mișcare imperceptibilă. Părea că se găsește în pragul unei hotărîri capitale.

Tuși cu mîna la gură. își plimbă iarăși ochii de jur împrejur, ascultă cîteva clipe, apoi se aplecă spre marinar și îi șopti:

— Adevărul e că eu, din întîmplare, știu cîte ceva de omu ăsta *ivizibil*. Din sursă *particulară*.

— Hai, ce spuseși? Dumneata?

— Da, eu.

— Ia lasă-mă! sări cît colo celălalt. Și pot să te întreb ce anume?

— Ai să rămii trăsnit, șopti *mr. Marvel*, cu mîna la gură. E *formedabil*!

— Ei, lasă-mă! se minună iarăși matelotul.

— Adevăru e... începu vagabondul, plin de volubilitate, pe un ton confidențial. Dintr-o dată însă înțepeni pe scîndura băncii, și expresia feței se schimbă ca prin minune. Au! țipă el. Pe chip se oglindea o cumplită suferință fizică. Vai!

— Da' ce s-a întîmplat? sări speriat marinarul.

— Dinții! gemu *mr. Marvel*, ducîndu-și mîna la ureche. Puse mîna pe volumele de lîngă el. Cred că trebuie s-o iau din loc... N-apucă să-și isprăvească vorba, că începu să alunece de-a lungul băncii, ca tras de funie.

— Bine, da' voiai tocma să-mi zici ceva de Omu Invizibil! protestă marinarul.

Zdrențărosul părea că se sfătuiește cu sine însuși.

— Aiureală, îi sugeră o voce.

— Totu e-o aiureală, repetă *mr. Marvel*.

— Da' scrie în ziar, mă omule!

— Ei și? Tot o aiureală e, susținu vagabondul. Îl știu eu pe tipu care a lansat gogoșa asta. Nici măcar nu *egzistă* un om *ivizibil*...

— Da' cum rămîne cu ziaru? Nu cumva vrei să spui...?

— Că nici o vorbuliță nu-i adevărată, se încapățină *mr. Marvel*.

Cu ziarul în mână, marinarul se zgîi crunt la el. prudent, Marvel se uită să vadă pe unde ar putea s-o șteargă.

— Ia stai puțin, domnule! Se ridică în picioare și murmură: Vrei adică să zici că ...? — Da, da ...

— Și-atunci, ce m-ai lăsat să-ți înșir toată povestea asta blestemată? Da' cine-ți închipui că ești tu, mă, să-ți bați joc de om?!

Cît ai clipi, fâlcile lui *mr. Marvel* se dezumflară. Marinarul nostru se cam înroșise la față și strîngea pumnii.

— Am stat și mi-am spart gura vreo zece minute-n șir, și tu, borțosule, bubosule, pîrlitule, n-ai avut nici atîta obraz ...

— Ia să nu te iei de mine! îl înfruntă Marvel.

— Să nu mă iau de tine, hai? Ba uite că-mi vine chiar să...

— Haide! porunci o voce.

Mr. Marvel se pomeni învîrtindu-se pe loc și pornind la drum, cu un mers săltat, nefiresc.

— Mai bine să te cari! zbieră după el marinarul.

— Cine se cară? se grozăvi vagabondul, retrăgîndu-se pieziș.

Mersul lui ciudat, de om tare grăbit, era întrerupt Cînd și cînd de niște smucituri zdravene, care-l aruncau înainte. Cine ar fi mers în rînd cu el l-ar fi auzit cum bombăne mereu un monolog, în care vagabondul părea că se acuză și se justifică singur.

— Tîmpitule, strigă matelotul, care se proțăpise în mijlocul drumului, cu picioarele rășchirate și cu mîinile în șolduri, uitîndu-se după mogîldeața care se depărta. Am să-ți arăt eu ție, idiotule, ce-nseamnă pa îndrăznească cineva să mă prostească pe mine! Doar scrie aicea, la gazetă!

Drept răspuns, domnul Marvel a mai bolborosit leva neînțeleș și a dispărut după o cotitură; iar

marinarul a rămas într-o atitudine marțială în mijlocul drumului, pînă cînd furgonul unui măcelar l-a obligat să se urnească de-acolo. într-un tîrziu, s-a întors spre Port Stowe. „Mulți idioți mai sînt pe lumea asta, și-a zis el. Voia să mă zăpăcescă dobitocu ăsta bătrîn ... Doar scrie la ziar, ce dracu!” Mai tîrziu i-a fost dat să audă încă o „chestie extraordinară”, care se întîmplase în apropierea lui: apariția unui „pumn de bănet” (nu mai puțin!), care înainta cu de la sine putere de-a lungul zidului din colțul spre St. Michael’s Lane. Un alt marinar observase chiar în dimineața aceea miraculoasa apariție. S-a repezit omul drept la grămada de bani, dar a primit un brînci, care l-a dat peste cap. Cînd, s-a ridicat, „banii zburători” dispăruseră. Auzind asemenea poveste, marinarul cu care am făcut cunoștință declarase că era dispus să creadă orice, „da’ asta era prea de oaie!” Mai tîrziu, însă, matelotul nostru a ajuns să judece lucrurile ceva mai adînc Povestea „banilor zburători” era adevărată. Și în ziua aceea au tot curs bani de pretutindeni, începînd cu însăși monumentala „London and County Banking Company”¹ și sfîrșind cu tejghelele puzderiei de dughene și hanuri de prin partea locului (prăvăliile stăteau toată ziua cu ușile deschise, din pricina vremii călduroase)... Din toate adăposturile lor, gologanii sustrași pe îndelete și cu multă îndemînare plecau la plimbare în grămezi sau în fișicuri, care pluteau liniștit de-a lungul zidurilor! și prin ungherele mai întunecoase, ferindu-se de apropierea oamenilor ca de foc... Și, cu toate că nimeni n-a izbutit să urmărească întregul circuit, această navigație misterioasă sfîrșea totdeauna în buzunarele omulețului aceuia nervos, cu ponositul lui de joben plușat, în buzunarele vagabondului care

¹ Compania bancară a Londrei și a comitatelor.

ședea în fața hanului de la marginea târgului Port Stowe.

Abia cu zece zile mai târziu, cînd întîmplările ce aveau să se petreacă la Burdock se consumaseră de mult, a izbutit marinarul să pună faptele acestea cap la cap și a început să-și dea seama cît de aproape stătuse de miraculosul Om Invizibil.

XV. OMUL CARE ALEARGĂ

Pe-nserat, doctorul Kemp se afla în camera lui de lucru de la etaj, ale cărei ferestre dădeau spre povîrnișul care domina orașelul Burdock. Era o cămăruță plăcută, cu trei ferestre, la nord, la vest și la sud, cu rafturi înțesate de cărți și publicații științifice, și cu o masă de lucru de mărime respectabilă; pe o măsuță de sub fereastra dinspre nord, un microscop, lame de sticlă, niște instrumente minuscule, cîteva culturi de microbi, o serie de sticle cu reactivi, împrăștiate alandala. Lampa doctorului Kemp era aprinsă, deși afară razele amurgului mai scăldau încă cerul, iar storurile erau ridicate (nu exista pericolul ca vreun nepoftit să se uite înăuntru!). Doctorul Kemp, un tînăr înalt și zvelt, cu părul blond și mustața spălăcită, spera că cercetările cu care se îndeletnicea îi vor deschide drumul spre „Royal Society”¹ (așa de mult își prețuia el opera).

Își ridică o clipă ochii de pe lucrarea lui și, hoinărind cu privirea, întîlni văpaia de jăratric a apusului, care poleise colina din față. Rămase cîteva

¹ *Royal Society of London for the advancement of Science* (Societatea regală din Londra pentru progresul științei), instituție creată în anul 1662, în timpul domniei regelui Carol al II-lea (1660—1685), avînd ca scop sprijinul guvernamental acordat cercetării științifice. *Royal Society* acordă anual un număr de patru premii pentru cele mai importante lucrări sau publicații cu caracter științific.

clipe nemișcat, cu tocul în gură, admirînd revărsarea aurie-roșcată care inundase creasta colinei... Deodată, atenția îi fu atrasă de o mogîldeată neagră ca tăciunile, care alerga pe coasta dealului, înspre vila lui. Mogîldeata, un omuleț bondoc, cu țilindru pe cap, fugea de-i scăpărau călcîiele.

— Alt imbecil, mormăi Kemp. Ca și dobitocul ăla care a dat buzna azi-dimineață peste mine, cu „Vine Omul Invizibil, dom'le!” Nu pot să înțelegi ce dracu i-a apucat pe toți. S-ar crede că trăim în secolul treisprezece!

Se ridică în picioare și se apropie de fereastră. H Privi spre dealul care se cufunda în penumbră. Apoi îl urmări cu ochii pe omulețul negru, care fugea de rupea pămîntul. „Pare să aibă o treabă a naibii de urgentă, se gîndi doctorul, și totuși parcă abia mișcă. Să aibă buzunarele umplute cu plumb, și tot n-ar putea să se tîrîie mai greoi!”

— Da' grăbit mai ești, domnule, rîse Kemp.

Peste cîteva momente, fugarul dispăru îndărătul vilelor cocoțate pe deal. Reapăru pentru o clipă, apoi iarăși se pierdu printre niște case și iarăși se ivi... tot așa de vreo trei ori la rînd, pînă ce, în sfîrșit, se făcu de-a binelea nevăzut în dosul unei terase.

— Imbecilii! mormăi din nou Kemp.

Se învîrți pe călcîie și se întoarse la masa de lucru.

Dar cei ce l-au văzut de aproape pe omul care alerga și au deslușit expresia de groază întipărită pe fața-i scîldată în sudori n-au împărtășit de fel disprețul doctorului, cu atît mai mult cu cît ei înșiși se găseau în drum deschis. Buzunarele fugarului săltau ritmic, zăngănind ca niște pungi doldora de bani, pe care le scuturi în mînă. Nu se uita nici la dreapta, nici la stînga. Ochii lui holbați priveau țintă spre poalele dealului, unde licăreau luminii aprinse pe străzile întesate de lume. Gura-i diformai se strîmbase într-o parte, de pe buze se prelingeau bale, iar răsufierea-i șuierată era întretăiată

de horcăituri. Trecătorii pe care-i încrucișa în fuga lui disperată se opreau în loc, se uitau în susul și-n josul străzii și, cu o licărire de teamă în priviri, se întrebau unii pe alții cine sau ce anume o fi pricinuit asemenea goană nebună...

Deodată, sus, pe coama dealului, un cîine care se zbenguia în drum a chelălăit și s-a adăpostit după un gard. Și-apoi... printre drumeții uluiți a trecut în goană ceva ca o pală de vînt. Un lipăit de picioare goale, o respirație gîfîită ... asta a fost tot ce s-a auzit. Începură țipetele. Oamenii săreau care-ncotro. Vestea se transmitea prin strigăte, se propaga prin instinct, din om în om, pînă la poalele dealului. Pe strada din vale cascada de țipete s-a pornit pe cînd fugarul nu ajunsese nici la jumătatea drumului. Se trînteau uși, se trăgeau zăvoare. Zvonul cel teribil se răspîndea cu iuțeala fulgerului. Nenorocitul auzea totul. Disperat, își luă un ultim avînt. Valurile groazei trecură peste el, înghițindu-l, și se revărsară asupra întregului oraș:

— Vine Omul Invizibil! Omul Invizibil!

XVI. „LA JUCĂTORII DE CRICHET”

Cîrciuma „La jucătorii de crichet” este așezată chiar la poalele dealului, acolo unde începe linia de tramvai. În după-amiaza aceea, cîrciumarul își odihnea pe teighea brațele-i grăسune și roșcovane și tăifăsuia cu un birjar slăbănog: vorbea despre cai.

Un mușteriu cu o bărbuță neagră, îmbrăcat în haine cenușii, înfuleca de zor niște pesmeți cu brînză, turna în el bere „Burton” și, cu un vădit accent american, îi spunea ceva unui polițist, care se afla în afara orelor de serviciu.

— Da’ ce-i gălăgia asta? s-a mirat birjarul cel slăbănog, ridicînd capul și încercînd să deslușească

ce se petrece dincolo de storul galben și murdar care acoperea mica fereastră a cârciumii.

De afară se auzeau pași grăbiți.

— O fi izbucnit vreun foc pe undeva, își dădu cu părerea cârciumarul.

Pași grei se apropiau în goană; un corp masiv se izbi de ușă, mai-mai s-o spargă, și înăuntru năvăli un om cu capul gol și cu fața scâldată în lacrimi, cu părul vîlvoi, cu gulerul larg desfăcut: era Marvel. Cu o mișcare convulsivă se învîrți pe loc și se căzni să închidă ușa, care era prinsă de perete cu o curea.

— Vine! urlă el. Vocea-i stridentă tremura de groază. Vine Omu Inviibil! Fuge după mine. Pentru Dumnezeu! Ajutor! Ajutor! Ajutor!

— Închideți ușa! porunci polițistul. Care-i ăla de vine? Ce-i zarva asta?

Se îndreptă spre intrarea cârciumii și desfăcu cureaua; cu un pocnet, ușa se închise. Încăperea mai avea o ușă. Americanul o încuie și pe aceea.

— Lăsați-mă să intru în casă, se rugă Marvel. Dîrdîia din toate măduarele și plîngea (dar nu uita să strîngă la piept cele trei cărți). Lăsați-mă în casă! Încuiați-mă undeva! Vă spun că mă urmărește... I-am tras clapa. Mi-a zis că mă omoară, și are s-o facă!

— Aici ești în siguranță, dragul meu, îl liniștii domnul cu barba neagră. Ușa-i încuiată. Dar ce s-a întîmplat?

— Lăsați-mă în casă! stăruie Marvel.

Se auzi o izbitură puternică și un ciocănit nerăbdător în ușa încuiată. Ca o replică, din gîtlejul vagabondului scăpă un urlat disperat, însoțit de ecoul țipetelor de afară.

— Hei, strigă polițistul Care-i acolo? Înnebunit, vagabondul se zgîia la tăbliile de lemn din perete, care se păreau că seamănă a uși.

— O să mă omoare, a făcut rost de-un cuțit, sau de dracu știe ce. Pentru numele lui Dumnezeu...

Cîrciumarul ridică scîndura tejghelei.

— Uite, vino aici înăuntru.

Mr. Marvel trecu iute în dosul tejghelei. Ciocănitul se întetea.

— Nu deschideți ușa! țipă el. Vă rog, nu deschideți. Unde să mă mai ascund?

— Aha, ăsta-i, care va să zică, Omul Invizibil? făcu mușteriu cu barba neagră, ducîndu-și mîna la spate. Cred că ar fi timpul să-l vedem și noi la mutră!

Pe neașteptate, fereastra cîrciumii zbură în țândări. Strada vuia de țipete, iar caldarîmul se cutremura sub tropăitul pașilor care alergau în toate părțile. Polițistul se urcase pe o canapea și-și tot întindea gîtul, încercînd să-l zărească pe agresorul de afară. Sări apoi jos de pe canapea și, ridicînd din sprîncene, conchise:

— El e!

Cîrciumarul, care se afla în dreptul ușii sufrageriei, unde-l încuiase pe Marvel, îndreptă o privire Contemplativă spre fereastra făcută țândări și se apropie de ceilalți doi. Zgomotele amuțiră brusc.

— Păcat că n-am bastonul la mine ... constată cu regret polițistul. Merse spre ușă, cu un pas cam șovăielnic. Dacă deschidem, are să între. Nu-i chip să-l oprești...

— Da' cine vă roagă să deschideți? sări birjarul cel slăbănog.

În glas îi tremura teama.

Omul cu barba neagră luă inițiativa:

— Desfă zăvoarele, și dacă intră ... întinse mîna în care ținea un revolver.

— Hei, nu merge chiar așa! se opuse polițistul, asta ar însemna crimă!

— Las', că cunosc eu legile țării! Am să-l împușc în picior. Desfă zăvoarele!

— Cîtă vreme ții în mînă jucăria asta, care mi se poate descărca în spate, să știi că nu deschid!

îi răspunse cârciumarul, lungindu-și gîtul ca să privească pe deasupra storului.

— Bine!

Cu revolverul în mînă, bărbosul se aplecă și trase singur zăvoarele. Cîrciumarul, birjarul și polițistul căscară ochii.

— Hai, vino înăuntru, murmură americanul, dîndu-se înapoi, cu ochii țintă la ușa descuiată.

Ținea revolverul ascuns la spate. Dar canaturile nu se clintiră și nimeni nu intră. Cinci minute mai tîrziu, un alt birjar, care și-a vîrît cu grijă capul pe ușă, i-a găsit pe toți încremeniți, în așteptare.

Din sufragerie se ivi o mutră îngrozită. Era vagabondul, care venea să le furnizeze noi informații.

— Sînt încuiate toate ușile? Să știți că el se învîrtește în jurul casei, dă mereu tîrcoale, ca lupii... E șiret ca un diavol.

— Dumnezeuule mare! exclamă cîrciumarul cel bondoc, luîndu-se cu mîinile de cap. Ușile din dos! Ia vedeți de ele! Aoleu...! (Se auzi o cheie învîrtindu-se în broască.) Două au mai rămas descuiate: aia care dă în curte și aia secretă. Of, ușa din curte... O zbughi afară. După un minut, reapăru, agitînd în mînă un cuțit de măcelărie. Era deschisă, îi înștiință el pe ceilalți.

Buza-i cam groasă se lăsase în jos.

— S-ar putea ca acum el să fie în casă, își dădu cu părerea birjarul cel slăbănog.

— În bucătărie nu-i. Acolo-s două femei și n-au băgat de seamă nimic. Și afară de asta, am străpuns cu cuțitul ăsta fiecare centimetru din încăpere. Femeile ziceau că nu putea să intre. Ar fi simțit ele, ce dracu!...

— Cel puțin ai încuiat ușa? întrebă slăbănogul.

— Că doar nu-s copil de țîță ...

Omul cu barbă își puse revolverul la loc. Dar chiar în clipa aceea, scîndura tejghelei căzu cu zgomot, zăvorul ușii de la sufragerie zăngăni, clanța primi o izbitură strașnică, și ușa se deschise larg.

Auzindu-l pe Marvel cum chițcăie ca un șobolan prins în capcană, au sărit cu toții peste tejghea, să-i vină în ajutor. Revolverul bărbosului s-a descărcat în oglinda din fundul sufrageriei. Pe suprafața cristalului s-au ivit puzderii de stele, care s-au risipit în mii de cioburi.

Pătrunzînd în sufragerie, cîrciumarul constată că Marvel se opintea împotriva unei forțe misterioase și se lupta din răspuțeri cu ușa care dădea în bucătărie. Cîrciumarul șovăi o clipă ... de-ajuns pentru ca ușa să se trîntească de perete, iar Marvel să fie tîrît dincolo. Un țipăt, un zăngănit de tingiri... și Marvel, cu capul în jos, zvîrcolindu-se ca să se tragă înapoi, fu împins în ușa bucătăriei.

Urmat de unul dintre birjari, polițistul năvăli înăuntru și-l împinse pe cîrciumar la o parte. Nimeri peste încheietura mîinii invizibile care-l tîra pe Marvel de guler, dar primi un pumn în obraz, se clătină și căzu. Ușa se deschise, și Marvel făcu o sfortare disperată de a se adăposti îndărătul ei. Tot bijbîind, birjarul înșfăcă ceva moale.

— L-am prins! răcni el.

Mîinile roșcovane ale cîrciumarului se înfipseră într-un corp nevăzut. — Uite, aicea e!

Marvel, care scăpase din strînsoare, se lăsă deodată să alunece pe podea, încercînd să se strecoare printre picioarele combatanților. Bijbîiau cu toții, ca orbeții, învîrtindu-se pe lîngă ușă. Vocea Omului Invizibil se făcu auzită pentru prima oară; polițistul îl călcase pe picior, și acum nevăzutul urla cît îl ținea gura. Răcnind ca un turbat, se porni să împartă pumni în dreapta și-n stînga. Cu un țipăt scurt, birjarul se frînse în două de la mijloc. Fusesse lovit în stomac. La un moment dat, ușa dinspre sufragerie se trînti la loc, acoperind astfel retragerea lui Marvel. Luptătorii din bucătărie se treziră că înhață aerul și că lovesc în vînt.

— Unde-a fugit? strigă bărbosul. A ieșit afară?

— Veniți după mine! îi chemă polițistul, ieșind în curte.

Dar în aceeași clipă încremeni pe loc.

Șuierînd, o bucată de cărămidă zbură pe lingă capul lui și căzu printre oalele din bucătărie, sfărîmîndu-se.

— Am să-i arăt eu lui! zbieră omul cu barba neagră.

Peste umărul polițistului sclipi o țeavă de oțel și, în lumina amurgului, cinci gloanțe țîșniră unul după altul înspre locul de unde venise proiectilul. La fiecare împușcătură, bărbosul își rotea brațul, descriind o curbă, astfel încît gloanțele treceau ca spițele unei roți de foc prin curtea strîmtă.

Urmă o scurtă tăcere.

— Cinci cartușe! Americanul era mulțumit. Asta-i o treabă bună. Patru ași și un jolly joker. Să ia unul dintre voi un felinar, și haideți să-i căutăm cadavrul ...

XVII. MUSAFIRUL DOCTORULUI KEMP

Doctorul Kemp a continuat să scrie în camera lui de lucru, pînă cînd atenția i-a fost atrasă de niște împușcături. Pac, pac, pac, împușcăturile răsunau una după alta.

„Hei, ce-i asta? Kemp își vîrî vîrfurile tocului în gură și ciuli urechile. Cine se joacă cu revolverele prin Burdock? Ce le-o mai fi trăsnet prin cap imbecililor?”

Se duse la fereastra dinspre sud, o deschise și, aplecîndu-se în afară, cuprinse cu privirea orașul. În umbra deasă a înserării, Burdock părea un fagure imens, în a cărui alcătuire se împleteau ochiurile

ferestrelor, globurile lămpilor de gaz și spațiile negre dintre acoperișurile prăvăliilor. „Parcă s-a strîns lume lingă «Jucătorii de crichet», își zise el, scrutînd întunericul. Privirile îi alunecară apoi desparte. în zare, acolo unde licăreau luminile vapoarelor și scînteia linia digului, ușor luminat, ca o piatră prețioasă ce răspîndește o strălucire aurie. Cornul lunii părea înfipt în coama dealului dinspre apus, iar stelele sclipeau cu o luminozitate aproape tropicală.

După vreo cinci minute de meditație, în care vreme gîndurile i-au rătăcit în meandrele nesfîrșite ale unei speculații asupra condițiilor sociale ale viitorului și s-au pierdut apoi în vasta problemă a dimensiunilor timpului, doctorul Kemp reveni la realitate, oftă și se întoarse la masa de scris. Cam după vreo oră, țîriitul soneriei de la intrare umplu toată casa.

De cînd auzise împușcăturile și pînă acum, lucrase cu încetineală și cu pauze mari de gîndire. Se opri din scris și ascultă. Servitoarea deschise ușa. Kemp aștepta s-o audă urcînd scara, dar fata nu veni sus. „Ce-o fi fost asta?” se întrebă el. Încercă să-și reia lucrul, dar nu izbuti; se ridică de pe scaun, coborî cîteva trepte, sună. Jos în hol apărui servitoarea. Aplecîndu-se peste balustradă, Kemp întrebă: — A sosit vreo scrisoare?

— Nu, domnule, n-a fost nimeni. Pesemne c-a făcut cineva o farsă și apoi a șters-o „Sînt cam nervos astă-seară”, își zise doctorul. Se întoarse în odaia de lucru, și de astă dată se puse leu hotărîre pe treabă.

Peste puțină vreme era din nou cufundat adînc în opera lui; în odaia liniștită se auzeau numai ticăitul ceasornicului și scîrțîitul peniței, care alerga de zor pe hîrtie, drept în centrul cercului de lumină proiectat pe masă de umbrarul lămpii. Trecuse de ora două noaptea, cînd doctorul Kemp lăsă tocul din mînă. Se ridică de pe scaun, căscă și merse la culcare. își dezbrăcase haina și vesta, cînd

simți că-i este sete. Își aprinse o luminare și coborî în sufragerie, după un sifon și o sticlă de whisky.

Cercetările sale științifice îi ascuțiseră considerabil spiritul de observație. Traversînd holul ca să se întoarcă în odaia de culcare, observă o pată de culoare închisă pe mușama de lîngă preșul din dreptul scării. Începu să urce scara și, pe neașteptate, se pomeni că-l preocupă o întrebare: ce putea fi pata aceea de pe mușama? Pesemne că-l muncea vreun gînd ascuns, de care nu-și dădea lămurit seama. În sfîrșit, se întoarse în hol cu toată încărcătura, puse jos sifonul și sticla cu whisky și, aplecîndu-se, atinse pata. Fără prea mare surpriză, constată că era vîscoasă și că avea culoarea sîngelui pe cale să se închege.

Luă de jos sticlele și urcă iar, privind în jur și încercînd să-și dea seama de unde putea să vină pata aceea. Cînd ajunsese în capul scării, rămase în- marmurit. Clanța ușii era și ea pătată de sînge.

Își examinează mîna. Era perfect curată. De altfel, își aminti că ușa dormitorului era deschisă cînd venise el din odaia de lucru, așa că nici nu fusese nevoie să atingă clanța. Intră în dormitor cu o figură foarte calmă, poate puțin mai crispată ca de obicei. Examinează încăperea de jur împrejur, și privirea-i căzu asupra patului. Pătura era plină de sînge și cearșaful sfișiat. Cînd intrase prima dată în dormitor nu observase asta, pentru că se dusese de-a dreptul la masa de toaletă. Așternutul era mototolit și purta urma unui corp care se trîntise de curînd acolo.

Avu apoi impresia stranie că ar fi auzit un glas murmurînd: „Cerule! Kemp!” Dar doctorul Kemp nu credea în voci supranaturale. Pironit locului, nu-și putea lua ochii de la cearșafurile mototolite. Auzise oare cu adevărat o voce? Privi din nou de jur împrejur, dar nu văzu nimic altceva decît patul răvășit și pătat de sînge. Deodată, însă, auzi limpede că se mișcă ceva în odaie, pe lîngă spălător. Orice muritor, cît ar fi el de învățat, tot mai păstrează o

fărîmă de superstiție... Kemp simți că-l năpădește o teamă apăsătoare. Închise ușa, se îndreptă spre masa de toaletă și puse jos sticlele. Ridică ochii și... sări cît colo: în spațiul dintre el și spălător spînzura în aer un bandaj făcut dintr-o fișie de pînză răsucită și pătată de sînge.

Kemp era stupefiat. Un bandaj gol! Un bandaj bine legat, dar gol pe dinăuntru! Dădu să facă un pas ca să-l apuce, dar simți o atingere care-l opri locului și auzi o voce chiar lîngă dînsul:

— Kemp! șopti Vocea.

— Ha? făcu Kemp, cu gura căscată.

— Ține-ți cumpătul! Eu sînt un om invizibil.

O bucată de vreme, Kemp n-a fost în stare să spună nimic. Încremenit, privea fix bandajul.

— Un om invizibil? îngăimă el, într-un tîrziu.

— Da, sînt un om invizibil, repetă Vocea.

Doctorului îi veni deodată în minte povestea de care-și bătuse joc cu atîta vehemență, nu mai departe decît în dimineața aceea. Pe moment nu păru nici prea speriat, nici prea surprins. Abia mai tîrziu începu să reacționeze.

— Credeam că totul nu-i decît o minciună ... murmură el. îi năvăleau în minte toate argumentele pe care le debitase în aceeași dimineață. Ești bandajat?

— Vezi bine! fu răspunsul.

— Oh! se revoltă Kemp. Asta-i bună! Dar e un nonsens! E o scamatorie la mijloc, nu se poate altfel!

Făcu deodată un pas înainte și întinse mîna spre bandaj, dar dădu peste niște degete invizibile. Simțind atingerea, pări și se trase îndărăt.

— Stai bine, Kemp, ce Dumnezeu! Am mare nevoie de ajutor. Oprește-te! Degetele îi înșfăcăra brațul. Cu o lovitură, doctorul încercă să se elibereze. Kemp! strigă Vocea. Kemp, stai liniștit! și strînsoarea se întări.

Îl cuprinse o dorință nebună de a se descătușa. Dar brațul bandajat îl apucă de umăr și-l trînti; căzu, cu spatele pe pat. Deschise gura ca să tipe, dar colțul cearșafului îi fu vîrît între dinți. Omul Invizibil îl apăsa cu înverșunare. Simțindu-și însă brațele libere, Kemp începu să dea în el ca un sălbatic.

— N-ai de gînd să-ți bagi mințile în cap? Omul Invizibil se înfipse cu toate puterile în prizonierul lui, deși primise un pumn în coaste. Pe toți dumnezeii, încă un minut, și turbez! Stai liniștit, nebunule! urlă el în urechea doctorului. Kemp, se mai zbătu cîteva clipe, apoi rămase liniștit. Dacă strigi îți mut falcile din loc! îi promise nevăzutul scoțîndu-i călușul din gură. Nu-i nici nebunie, și nici vrăjitorie. Sînt într-adevăr un om invizibil. Și am nevoie de ajutorul tău. Nu vreau să-ți fac nici un rău, dar dacă te porți ca un neghiob, n-am încotro.

Nu-ți mai amintești de mine, Kemp? Griffin, de la *University College*.

— Dă-mi voie să mă ridic! gemu Kemp. Rămîn unde mă găsesc. Numai să mă liniștesc puțin...

Se ridică și-și pipăi gîtul.

— Sînt Griffin de la *University College*, urmă Vocea, și am devenit invizibil. Sînt un om ca toți oamenii, un om pe care l-ai cunoscut și care între timp a devenit invizibil, pricepi?

— Griffin?

— Da, Griffin. Un student mai tînăr decît dumneata, cu o înfățișare de *albino*¹ înalt de șase picioare² și voinic, cu o față albă, roză și cu ochii roșii... s-a decernat o dată medalia pentru chimie! nu ții minte?

— Nu pricep nimic. În mintea mea e un adevărat haos. Ce legătură au toate astea cu Griffin?

¹ Persoană lipsită de pigmentul din păr și din ochi.

² Picior — unitate de măsură avînd lungimea de aproximativ o treime dintr-un metru.

— Eu sînt Griffin.

Kemp rămase pe gînduri.

— E îngrozitor ... Dar ce manoperă drăcească trebuie săvîrșită pentru ca un om să devină invizibil?

— Nu-i nici un fel de manoperă drăcească. E un proces destul de rezonabil și de inteligibil... — E înnebunitor! Bine, dar cum dracu ... ?

— Bine, e înnebunitor, dacă vrei. Dar sînt rănit, și am dureri, și sînt sfîrșit de oboseală ... Dumnezeu mare! Kemp, doar ești om ... Privește realitatea cu curaj! Dă-mi ceva de mîncare și de băut, și lasă-mă să șed aici.

Kemp urmări cu ochii bandajul, care se plimba prin odaie. Un scaun alunecă de-a lungul podelei și se opri lîngă pat. Cu un scîrțîit, tapiseria scaunului se adînci puțin, ca și cum s-ar fi așezat cineva pe ea. Kemp se frecă la ochi, își pipăi din nou gîtul și rîse prostește.

— Asta-i mai tare decît o stafie!

— Așa, acuma-i ceva mai bine. Slavă Domnului că ai început să-ți bagi mințile în cap.

— Sau să-mi pierd mințile! repetă Kemp, lovindu-se peste ochi.

— Dă-mi puțin whisky. Sînt mai mult mort decît viu.

— Mie mi s-a părut tocmai dimpotrivă... Unde ești? Dacă mă ridic, dau peste dumneata? Acolo! Bine. Whisky ... Uite. Unde să ți-l dau? Scaunul scîrțîi, și Kemp, simți că paharul îi este Smuls din mînă. îi dădu drumul, după încercase o clipă să-l rețină; instinctul lui se opunea unei asemenea absurdități. Paharul rămase în echilibru, la vreo jumătate de metru deasupra spătarului scaunului. Perplex, doctorul privea o scenă de coșmar.

— Asta-i... asta trebuie să fie hipnotism! Ai sugestionat lumea că ești invizibil.

— Prostii!

— Dar e o nebunie, e imposibil!

— Ascultă-mă, și ai să...

Dar Kemp nu asculta.

— Azi-dimineată, încep eu, am demonstrat cu argumente peremptorii că proprietatea de a fi invizibil ...

— N-are nici o importanță ce-ai demonstrat! Eu mor de foame și noaptea asta e cam răcoroasă pentru o persoană în pielea goală ...

— Vrei mâncare?

Paharul cu whisky se înclină.

— Da, sigur că vreau! Omul Invizibil trânti jos paharul. Ai vreo haină de casă?

Kemp scăpă un soi de exclamație înăbușită. Se îndreptă spre dulap și scoase de-acolo un halat vișiniu.

— Asta merge? întrebă el.

Haina îi fu luată din mână. O clipă atîrnă moale în aer, apoi se zvîrcoli puțin (ai fi zis că o face dintr-un impuls propriu!) și, în sfîrșit, întepeni; netedă și frumos aranjată, încep să se încheie singură și se așează pe scaun.

— Niște pantaloni, niște ciorapi și o pereche de papuci ar fi o minune, sugerează halatul. Și nu uita, ceva de mâncare!

— Îți dau de toate, numaidecît. Dar, crede-mă, asta-i cea mai nebunească situație pe care am pomenit-o vreodată în viața mea ...

Scotoci prin sertare după lucrurile cerute, apoi se duse să-și devalizeze cămara. Se întoarse cu niște friptură rece și cu pîine; trase o măsuță și depuse mîncarea în fața halatului.

— Mulțumesc, n-am nevoie de cuțit, zise politico halatul; un cotlet se ridică în aer, și niște fălci ireale mușcară din carne. înghițind cu lăcomie, oaspetele deveni bine dispus. Totdeauna îmi place să mă îmbrac înainte să mă așez la masă, glumi el, cu nevăzuta-i gură plină. Asta-i capriciul meu ...

— Cred că rana de la braț nu-i gravă ... întrebă Kemp.

— Nici o grijă ...

— Dintre toate lucrurile ciudate și miraculoase pe care le-am ...

— Exact. Dar e tare curios că am nimerit tocmai în casa dumitale ca să mă pot bandaja. A fost prima mea licărire de noroc. Oricum, aveam de gînd să dorm aici noaptea asta. Vrei, nu vrei, trebuie să te împaci cu gîndul ăsta. E al naibii de prost că sîngele meu se vede, nu-i așa? Ici colo, cîte-o pată de sînge încheșat... îmi dau seama că sîngele devine vizibil cînd se coagulează. Mi-am transformat numai țesuturile vii. Se pare că pot rămîne nevăzut numai atîta timp cît sînt în viață... Mă găsesc aici în casă de trei ore.

— Dar cum ai reușit să te transformi? izbucni Kemp, exasperat. Fir-ar să fie! Dar nu vezi că toată chestiunea-i absurdă de la un cap la altul?

— Ba e foarte rațională, îl asigură Omul Invizibil, perfect rațională.

O mîneacă se întinse și apucă sticla de whisky, Kemp contemplă haina de casă, care înfuleca de zor. Umărul drept al veșmîntului era găurit. O rază de lumină care pătrundea prin gaură proiecta un triunghi luminos pe căptușeala pieptului stîng al halatului.

— Ce-a fost cu împușcăturile alea? întrebă doctorul. Cum a început scandalul?

— Un idiot, un soi de asociat al meu, lua-l-ar dracii!, care a încercat să-mi fure banii. A și făcut-o, de altfel.

— Si el e invizibil?

— Nu.

— Ei, și pe urmă?

— Ce-ar fi să-mi mai dai ceva de mîncare, înainte de a mă apuca să-ți povestesc toate astea? Mi-e foame! Am dureri... și dumneata mă pui să-ți înșir istorii! Kemp se ridică.

— Dumneata n-ai tras de loc? întrebă el.

— Eu? Nu! Un dobitoc, pe care nu-l văzusem în viața mea, a tras la întâmplare. S-au speriat, ce vrei?! Toți se sperie de mine. Trăsni-i-ar să-i trăsnească! Kemp, vreau să mai mănînc.

— Mă duc jos, să văd dacă mai e ceva de mîncare. Mi-e teamă că prea mult n-a mai rămas.

După ce isprăvi de mîncat — a dat gata o masă îmbelșugată! — Omul Invizibil ceru un trabuc și mușcă furios capătul, înainte ca doctorul să-i fi putut găsi un briceag, și înjură, pentru că foaia de deasupra se desfăcuse.

Era un miracol să-l vezi trăgînd din trabuc; fumul inhalat se modela după forma gurii, a gîtlejului și a nărilor.

— Ah, binecuvîntat balsam al tutunului! Pufăi cu nesaț. Sînt fericit că am dat de dumneata, Kemp. Trebuie să mă ajuți. Închipuie-ți, ce noroc am avut să nimeresc peste dumneata tocmai acum! Mă aflu într-o încurcătură cumplită, cred că am fost nebun. Prin cîte am trecut! Dar acum o să înfăptuim lucruri mari, ascultă ce-ți spun!

Își turnă singur whisky și sifon. Kemp se ridică, aruncă o privire împrejur și merse să-și ia un pahar din cămăruța alăturată.

— E fantastic, dar cred că pot să beau ...

— Nu te-ai schimbat prea mult în ăștia doisprezece ani, Kemp. Voi, blonzii, nu vă schimbați. Reci și chibzuiți... Trebuie să ți-o spun: o să lucrăm împreună.

— Dar cum s-a petrecut asta? Și cum ai ajuns așa?

— Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă puțin să fumez în liniște, și pe urmă am să mă apuc să-ți povestesc.

Dar Griffin n-a mai istorisit mare lucru în noaptea aceea. Brațul rănit îl supăra din ce în ce mai rău. Avea febră, era istovit și gîndurile se învîrteau în jurul unui singur punct: goana de pe deal

și încăierarea de la cârciumă. Își începu povestea, dar curînd îi pierdu firul. Vorbea întretăiat, pomenind într-una de vagabondul acela. Fuma din ce în ce mai nervos, și, pe nesimțite, vocea îi devenea furioasă.

Kemp încerca să pună cap la cap crîmpeiele pe care izbutea să le prindă.

— Se temea de mine, puteam să observ că se temea de mine, repeta mereu Omul Invizibil. Avea de gînd s-o șteargă, pîndea într-una prilejul. Ce tîmpit am fost!

— Ticălosul!

— Eram furios! Aș fi fost în stare să-l ucid!

— De unde aveai banii? întrebă Kemp, pe neașteptate.

Griffin tăcu cîteva clipe.

— Nu pot să-ți spun acum.

Deodată gemu și se aplecă înainte, sprijinindu-și pesemne capul în mîini.

— Kemp, omule, de-aproape trei zile n-am mai dormit! Abia dac-am ațipit cu totul vreo oră, în cîteva rînduri. Trebuie să dorm neapărat.

— Bine, rămii aici, în camera mea... Da, da, rămii aici.

— Dar cum pot să închid ochii? Dacă dorm, pungașul ăla o să-și ia tălpășița. Of! Și, în definitiv, ce importanță are?

— Ce fel de rană ai căpătat de pe urma împușcăturii?

— Nimic, o zgîrietură care sîngerează. Oh, Dumnezeu! Pic de somn, nu altceva!

— Și de ce nu dormi?

Kemp simți că năluca în halat îl privește lung.

— Pentru că n-aș avea de loc poftă să fiu prins de semenii mei, oamenii... răspunse târăgănat Omul Invizibil. Kemp tresări. Idiot ce sînt! Griffin izbi cu putere în masă. Ți-am dat o idee.

XVIII. OMUL INVIZIBIL DOARME

Deși rănit, deși istovit la culme, Griffin refuza să se încreadă în cuvîntul de onoare al doctorului! care i-a făgăduit că-i va respecta libertatea. Cerceta cele două ferestre ale dormitorului, ridică storurile și deschise geamurile, vrînd să se încredințeze dacă într-adevăr ar putea evada pe-acolo, după cum îi spusese Kemp. Era o noapte liniștită și senină, ian luna nouă își cernea lumina argintie peste cîmp Griffin examinează apoi cheile dormitorului și cele două uși ale cămăruței alăturate, pentru a se asigura că și ele îi garantau libertatea. În cele din urmă se declară mulțumit și se așează pe covorașul din fața căminului. Kemp îl auzi căscînd.

— Îmi pare rău că nu-ți pot povesti în noaptea asta toate isprăvile mele. Ce să fac, sînt sfîrșit. E grotesc, fără îndoială. Ba chiar înfiorător! Dar crede-mă, Kemp, în ciuda argumentelor pe care le-ai debeat azi-dimineață, minunea e posibilă. Am făcut o descoperire. Aveam de gînd s-o păstrez doar pentru mine. Dar nu pot. Trebuie să am un partener. Și dumneata... Am putea realiza niște lucruri dar mîine. Acuma simt că, dacă nu dorm, s-a isprăvit cu mine.

Kemp stătea nemișcat în mijlocul odăii, privind haina care învelea un trup fără cap.

— Trebuie să te las, spuse el într-un tîrziu. E... de necrezut. Dacă aș fi silit să trăiesc trei întîmplări de felul ăsta, care să-mi răstoarne toate concepțiile ... aș înnebuni. Și totuși e o realitate! Mai ai nevoie de ceva?

— Doar să-mi spui noapte bună!

— Noapte bună... și Kemp strînse o mînă nevăzută.

Se retrase spre ușă pieziș. Deodată, halatul alunecă iute spre el.

— Bagă de seamă! Nici o încercare de a-mi pune piedici sau de a mă captura! Altfel...

Kemp păli ușor.

— Parcă ți-am dat cuvîntul...

Ieși din odaie și închise încet ușa. în urma lui, cheia se răsuci în broască pe dinăuntru. Rămînînd locului, cu o expresie de uimire neputincioasă zugrăvită pe față, auzi pașii grăbiți apropiindu-se de ușa odăiței alăturate. Din nou zgomotul unei chel învîrtite în broască. Kemp se plesni peste frunte cu palma. „Visez? A înnebunit lumea, sau m-am țicnit eu?”

Rise. încercă ușa încuiată. „Sînt dat afară din camera mea de către o flagrantă absurditate!”

Merse pînă în capul scării, se întoarse și privi ușile încuiate. „Și, totuși, e un fapt...” își pipăi gîtul, ușor zgîriat: „un fapt care nu poate fi negat”.

— Dar ...

Clătină cu deznădejde din cap, se întoarse și coborî scările.

Făcu lumină în sufragerie, își aprinse un trabuc și începu să se plimbe prin încăpere, scoțînd tot soiul de exclamații. Din cînd în cînd se apuca să se certe cu sine însuși.

— Invizibil!

— Există oare vreun animal invizibil? ... Sigur, în apa mării există. Mii și milioane! Larvele, micii nauplii, tornarias¹, toate vietățile microscopice, peștii gelatinoși! în mare trăiesc mai multe vietăți nevăzute decît vizibile! Niciodată nu m-am gîndit la asta, pînă acum ... Dar și în apa bălților,, la fel! Toate vietățile acelea minuscule care populează bălțile, particule de gelatină incoloră, translucidă!... Bine, bine, dar în aer?! Nu!

— Nu se poate!

— Ei, și la urma urmei... de ce nu?

— Din sticlă să fie făcut un om, și încă ar fi vizibil...

¹ Denumirile latinești ale unor vietăți marine.

Se adînci în meditație. Trei trabucuri s-au prefăcut într-o grămadă de cenușă albă, împrăștiată pe covor, pînă cînd a mai rostit Kemp ceva. Și atunci, tot ce-a scăpat dintre buzele lui a fost o scurtă interjecție. În sfîrșit, doctorul se răsuci pe călcîie. ieși din sufragerie și se îndreptă spre micul lui cabinet. Aprinse și aici lampa de gaz. Cabinetul era o încăpere micuță (doctorul Kemp nu mai dădea consultații), unde-și ținea ziarele. Jurnalul din dimineața trecută zăcea aruncat într-un colț, deschis la întîmplare. îl luă, îl întoarse și dădu peste relatarea *Întîmplării ciudate de la Iping*, pe care marinarul din Port Stowe se căznise atîta să i-o silabisească lui Marvel. O parcurse dintr-o ochire.

— Înfofolit din cap pînă-n picioare! murmură el. Deghizat. Ca să ascundă adevărul. Se pare că nimeni nu și-a dat seama ce-i cu el. Dar ce dracu urmărește?

Lăsă să-i cadă ziarul din mîină și cercetă cu privirea odăița. „Aha!”, găsise ce voia. Se repezi la *St. James's Gazette*, care stătea împăturită, așa cum sosise. „Acum o să aflăm adevărul!”

Rupse banderola și desfăcu ziarul. Un reportaj pe două coloane îi sări în ochi. *Un sat din Sussex înnebunește!* striga titlul de pe manșetă.

— Cerule! exclamă Kemp, devorînd articolul.

Era o relatare destul de neverosimilă a evenimentelor care se petrecuseră la Iping cu o zi înainte (și pe care le cunoaștem). Erau reproduse și cele publicate în ziarul de dimineață.

Kemp spicui la iuțeală: „... alerga pe străzi, lovind în dreapta și-n stînga ... Jaffers căzu în nesimțire ... Domnul Huxter, lovit grav, nu este în stare să povestească cele ce a văzut... Regretabila umilire a vicarului... O femeie s-a îmbolnăvit din pricina groazei... Ferestre făcute țandări... Toată

povestea asta-i probabil inventată ... Dar e prea tare ca să nu fie publicată cum grano¹”.

Scăpă pe jos ziarul și rămase nemișcat, privind în gol... „Da, probabil că-i inventată!”

După o clipă îl luă iarăși în mână și citi totul, de la un cap la altul.

— Dar de unde pînă unde vine vagabondul în toată afacerea asta? De ce dracu se ținea el după un vagabond? Se așează, la întîmplare, pe masa chirurgicală. Nu-i numai invizibil, șopti el, e și nebun! Ucigaș! ...

Pe cînd licărirea palidă a zorilor se contopea cu lumina lămpii din sufrageria îmbîcsită de fum, Kemp mai măsura încă odaia în lung și-n lat, căznindu-se să înțeleagă ceea ce părea de neconceput.

Era prea tulburat ca să mai poată dormi. Cînd au coborît, buimăciți de somn, și au nimerit peste el, servitorii și-au închipuit că surmenajul îl adusese în halul acela; Kemp le-a dat cîteva dispoziții cu totul neobișnuite, dar cit se poate de categorice: să pregătească micul dejun pentru două persoane, în odaia de lucru de jos, apoi toată lumea să rămînă la subsol sau la parter.

A continuat să se plimbe prin sufragerie, pînă la sosirea ziarului de dimineață. Fițuica aceasta înșira vrute și nevrute, fără să conțină de fapt nimic, afară de o confirmare a celor întîmplate cu o seară înainte și de o relatare, foarte prost întocmită, despre niște noi și remarcabile evenimente petrecute în Port Burdock. Acum a aflat Kemp detaliile mai importante ale celor petrecute la „Jucătorii de crichet”, precum și numele vagabondului. „M-a silit să umblu după el, două’ș’patru de ore!” declarase Marvel. Povestea dramei din Iping mai era îmbogățită cu cîteva fapte mărunte: se insista mai ales asupra tăiatului sîrmelor de telegraf. Nu puteai însă găsi nici un amănunt care să arunce

¹ Cum grano salis — sub rezervă (lat.).

vreo lumină asupra naturii legăturilor dintre Omul Invizibil și domnul Marvel, deoarece vagabondul nu dăduse nici un fel de informație asupra celor trei caiete sau asupra banilor cu care era căptușit. Gazeta părăsise tonul sceptic, și o droaie de reporteri și anchetatori porniseră la acțiune pentru elucidarea misterului.

Kemp citi reportajul pînă la ultima literă și apoi trimise slujnica să-i cumpere toate ziarele de dimineață care erau de găsit. Primindu-le, se aruncă cu lăcomie asupra lor.

„E invizibil, reflectă el, și pare stăpînit de-o furie violentă, care degenerează în manie. Doamne, ce fapte îngrozitoare ar putea comite! Ce fapte îngrozitoare! Și acuma-i acolo sus, liber ca pasărea. Ce dracu trebuie să fac? ...“

„Oare ar însemna că sînt neloial, dacă. ... Nu!” Se așeză la un mic pupitru dintr-un colț al odăiței. Dădu la o parte lucrările care zăceau pe pupitru, cam răvășite, și se apucă să compună o scrisoare. Cînd ajunse la jumătate, o rupse și începu alta. Reciti scrisoarea, cîntărind fiecare frază. În sfîrșit, luă un plic și scrisese adresa: *„Colonel Adye, Port Burdock”*.

Tocmai pe cînd Kemp se îndeletnicea cu această treabă, se trezi și Omul Invizibil. Părea să fie prost dispus, căci doctorul, care trăgea cu urechea la fiecare foșnet, îl auzi bocănind prin odaia de deasupra, trîntind un scaun și spărgînd paharul de la spălător. Îngrijorat, Kemp alergă sus și bătu la ușă.

XIX. CÎTEVA NOȚIUNI ELEMENTARE

— Ce s-a întîmplat? întrebă el, cînd Omul Invizibil îi dădu drumul înăuntru.

— Nimic.

— Cum nimic? Atunci de ce dracu ai făcut atîta tărăboi?

— Un acces de furie, explică Griffin. Mă doare. Uitasem de rana de la braț.

— Te lași cam ușor purtat de accese din astea, nu?

— Mda...

Kemp înaintă pînă în mijlocul odăii și adună cioburile de pe jos. Rămase apoi în picioare, cu bucățelele de sticlă în mînă.

— S-a dat la iveală totul în legătură cu persoana spuse el. Tot ce s-a petrecut la Iping și aici la poalele dealului. Lumea a luat cunoștință de invizibilul ei cetățean. Dar nimeni nu știe că te afli aici. Griffin scăpă o înjurătură. Secretul (bănuiesc că era un secret) a fost dat în vileag, continuă doctorul. Nu-ți cunosc planurile, dar, se-nțelege, sînt nerăbdător să te-ajut. Omul Invizibil se așează pe pat. Ne așteaptă sus micul dejun, îl invită amabil Kemp, vorbind cît mai degajat cu putință, ca o gazdă încîntată că musafirul ei s-a sculat plin de voie bună. Îl conduse pe scărița îngustă care ducea spre verandă. Dar înainte de a putea realiza ceva împreună, urmă el, ar trebui să mă faci să înțeleg cîte ceva despre fenomenul ăsta al transparenței duminale.

Aruncă o privire nervoasă spre fereastră, apoi se așează, cu aerul unui om care are de discutat chestiuni importante. Îndoielile asupra realității situației îi reveneau și-i dispăreau neîncetat, în vremea mea spre locul lui Griffin de la masă și vedea mînele unui halat, îmbrăcat pe un trup față fără mîini, șterg niște buze imaginare, cu un care flutură prin aer ca o năframă magică.

— E destul de simplu și destul de verosimil, încep Griffin, dînd șervetul la o parte.

Kemp rîse.

— Pentru dumneata, fără îndoială, dar...

— Bineînțeles că la început mi s-a părut și mie miraculos. Dar acum, Dumnezeu! ... Ah, să știi că o să facem lucruri mari, împreună! ... Ideea mi-a venit prima dată la Chesilstowe.

— Chesilstowe?

— Am plecat acolo după ce-am părăsit Londra. Știai că mă lăsasem de medicină și că mă apucasem de fizică? Nu? Ei bine, așa am făcut. Mă fascina lumina ...

— A!

— Densitatea optică! Noțiunea asta ascunde în ea un labirint de enigme, ale căror soluții îți scapă printre degete tocmai când crezi că le-ai prins. Ei, și cum n-aveam decât douăzeci și doi de ani și duduiam de elan, mi-am zis: e o treabă căreia merită să-i închini întreaga viață! Știi cât sîntem de nebuni la douăzeci și doi de ani, nu?

— Nebuni atunci, sau nebuni acum ... murmură Kemp.

— Ca și cum cunoașterea îi poate da omului vreo satisfacție! Dar pe-atunci nu știam asta. M-am cufundat într-o muncă de sclav. Trecuseră șase luni de trudă și de frământări, când deodată, printr-una din obscurele cărări ale labirintului, țîșni lumina, ca o flacără orbitoare! Am descoperit un principiu general al structurii pigmentilor și al refracției — o formulă, o expresie geometrică cvadridimensională. Prostii, oamenii de duzină, chiar și matematicienii de duzină habar n-au ce înseamnă o ecuație generală pentru unul care studiază fizica moleculară! În caietele mele, acelea pe care le-a ascuns vagabondul, ai să găsești minuni, miracole! Dar asta încă nu constituia o metodă; era doar o idee, care abia trebuia să conducă la elaborarea unei metode, grație căreia să reușești — bagă de seamă, fără a modifica nici o proprietate a materiei (cu excepția culorilor, în unele cazuri) — să reduci indicele de refracție al unei substanțe solide sau lichide pînă la cel al aerului.

— Phii! exclamă Kemp. Asta-i grozav! Totuși, nu prea îmi dau seama... înțeleg că în felul acesta ai putea cel mult să capeți strălucirea unei pietre prețioase, dar pînă la a deveni invizibil mai e cale lungă.

— Exact! Dar gîndește-te că însușirea de-a fi vizibil depinde de acțiunea pe care o exercită corpurile vizibile asupra luminii. Dă-mi voie să încep de la lucrurile elementare, așa ca și cum nu le-ai cunoaște. Asta o să-mi ajute să-ți explic mai limpede. Știi prea bine că un corp ori absoarbe lumina, ori o reflectă, ori o refractă, ori are, în sfîrșit, toate aceste trei proprietăți. Dacă nici nu reflectă, nici nu refractă și nici nu absoarbe lumina, corpul nu este vizibil. Un obiect oarecare, să zicem o cutie, îți apare opac și de culoare roșie, deoarece colorantul roșu absoarbe o porțiune din radiația luminoasă și reflectă restul, adică tocmai componenta roșie a spectrului luminos, pe care o percepe ochiul duminale. Dacă nu absoarbe o anumită fracțiune din spectru, ci reflectă lumina în întregime, atunci cutia va fi albă, strălucitoare, așa cum e argintul, de exemplu. Dar o cutie confecționată din diamant? Ai să vezi că suprafața ei totală n-are să-ți absoarbă prea mult lumina și nici n-are s-o reflecte, decît foarte slab; numai ici-colo, unde fațetele au o poziție favorabilă, lumina va fi mai intens reflectată și refractată, dînd impresia aceea de scînteiere, de reflexe sclipitoare și totodată de transluciditate. Ca un fel de rețea de lumină ... Acuma să vedem ce se întîmplă cu o cutie din sticlă. Asta nu mai e atît de strălucitoare și nici atît de vizibilă ca una de diamant, pentru că de astă dată reflecția și refracția vor fi mai reduse. Îți dai seama? Ba chiar, practic vorbind, poți vedea printr-însa foarte clar. Dar unele sorturi de sticlă sînt mai ușor vizibile decît altele; o cutie de cristal, de pildă, va fi mai bine vizibilă decît una făcută din sticlă ordinară, de geamuri, nu-i așa? Bun. Să mergem mai departe.

O cutie din sticlă ordinară, foarte subțire, va fi greu de văzut într-o lumină slabă, pentru că va absorbi, refracta și reflecta o cantitate foarte mică de lumină. Și dacă ai să bagi în apă, sau, mai bine, într-un lichid mai dens decât apa, o bucată de sticlă incoloră, obișnuită, ea o să devină aproape invizibilă. De ce? Fiindcă lumina, trecînd din apă în sticlă, nu e decât foarte slab reflectată și refractată ... pe scurt, nu suferă aproape nici o modificare. Astfel, sticla introdusă în apă va fi aproape tot atît de invizibilă cum ar fi gazul de cărbuni sau hidrogenul răspîndit în aer. Și asta din cauze identice.

— Da... șopti Kemp, tot ce-ai spus pînă acuma-i foarte clar. Astăzi orice elev de școală cunoaște toate chestiunile astea.

— Și acum, Kemp, mai vine un fapt pe care o să-l cunoască în viitor orice elev de școală. Dacă spargi o bucată de sticlă, dragul meu, și o pisezi pînă o faci pulbere, ea devine mult mai ușor vizibilă în aer decât era bucata întregă; sticla incoloră și transparentă s-a prefăcut într-un corp alb, opac. De ce? Din pricină că pulverizarea ei a multiplicat enorm suprafețele refringente. Bucata întregă avea numai două suprafețe, pe cînd pulberea... fiecare fărîmă a căpătat însușirea de a reflecta și refracta raza de lumină care o atinge... Pricepi acum de ce lumina nu va izbuti să treacă aproape de loc prin pulberea de sticlă?

Dar dacă torni în apă praful ăsta alb, știi ce se întîmplă cu el? Dispare cu totul! Sticla pisată și apa au un indice de refracție aproape egal; adică lumina, trecînd dintr-una în cealaltă, suferă o reflecție și o refracție extrem de mici.

Reușești să transformi sticla într-un corp invizibil dacă o vîri într-un lichid al cărui indice de refracție este identic cu al ei. Și, ca să generalizăm, un obiect transparent devine invizibil într-un mediu oarecare dacă indicele său de refracție este egal cu al mediului. Și dacă stai să te gîndești o secundă,

ai să-ți dai seama că sticla pisată poate deveni nevăzută chiar și în aer, dacă indicele ei de refracție poate fi modificat astfel ca să-l egaleze pe-al aerului. Căci, atunci, lumina trecînd din aer în sticlă nu va mai suferi nici o refracție și nici o reflecție.

— Da, da... făcu Kemp. Dar omul nu-i sticlă pisată ...

— Nu! *Omul e mult mai transparent!*

— Ha! Asta-i o absurditate!

— Și asta o spune un doctor! Vai, cum uită omul toate cele! în zece ani ai uitat toată fizica pe care-ai învățat-o? Ia gîndește-te puțin la obiectele fără număr care de fapt sînt transparente, dar nu par astfel. Hîrtia, de pildă, este făcută din fibre transparente, așa-i? De ce, atunci, e albă și opacă? Numai din aceeași pricină pentru care și pulberea de sticlă e albă și opacă. Unge cu ulei o hîrtie albă, adică umple cu ulei spațiile dintre fibre, așa încît doar cele două suprafețe să mai rămîină refringente, și hîrtia va deveni transparentă ca sticla! Și nu numai hîrtia, dar și fibrele de bumbac, de în, de lînă, de lemn, ba chiar și *oasele*, Kemp, *carnea*, *părul*, Kemp, *unghiile* și *nervii*! ... întreaga mașină umană este de fapt alcătuită din țesuturi transparente, incolore, cu excepția hemoglobinei și a pigmentului din păr. Uite ce puțin ne trebuie ca să ne putem vedea unii pe alții! în cea mai mare parte a lor, fibrele din care-i constituită o ființă vie nu sînt, la drept vorbind, mai opace decît apa.

— Desigur, desigur! exclamă Kemp. Chiar noaptea asta mă gîndeam la larvele marine și la peștii gelatinoși.

— Aha, acum mai vii de-acasă! Toate astea le cunoșteam și le purtam în minte cam la un an după ce părăsisem Londra, adică acum șase ani. Dar le păstram pentru mine. Eram nevoit să lucrez în niște condiții îngrozitoare. Hobbema, profesorul meu, era un escroc științific, un hoț de idei, mă spiona într-una! Cunoști, cred, escrocheriile din lumea științifică.

Pur și simplu, n-aveam chef să-mi public descoperirea și să împărtășesc cu el succesul cercetărilor mele. Îmi continuam lucrările; mă apropiam cu pași repezi de transpunerea formulei mele în practică, în realitate. N-am spus nimănui nimic, pentru că doream ca descoperirea mea să apară în lume ca un trăsnet, doream să devin celebru dintr-o singură lovitură! Am abordat din nou problema pigmentilor, ca să pun la punct unele lacune, și la un moment dat, fără intenție, absolut întâmplător, am făcut o descoperire de ordin fiziologic.

— Și anume?

— Pigmentul roșu al sîngelui poate fi decolorat, poate ajunge incolor, înțelegi, fără să-și altereze vreuna din funcțiile lui!

Kemp scoase un strigăt de uimire. Nu-i venea să-și creadă urechilor.

Omul Invizibil se ridică și începu să se plimbe prin încăpere.

— Ai de ce să te miri. Îmi amintesc de noaptea aceea. Era tîrziu de tot, peste zi mă stinghereau tot felul de studenți idioți, care căscau gura, așa că lucram noaptea, uneori pînă-n zori. Ideea mi-a năvălit în minte dintr-o dată, în toată splendoarea și complexitatea ei. Eram singur, în laboratorul cufundat în liniște, scaldat în lumina strălucitoare și plăcută a lămpilor înalte ... îmi spuneam: E cu puțință să faci ca un animal — un țesut — să devină transparent! E cu puțință să-l faci și invizibil! Invizibil în întregime. Doar pigmentii părului... Dar stai! Și eu aș putea să devin invizibil! am strigat deodată, dîndu-mi seama ce însemna să fii *albino* și să știi ce știam eu. Gîndul ăsta m-a copleșit. Întrerupînd analiza la care tocmai lucram, m-am dus la fereastră și am privit cerul înstelat. Repetam într-una: Aș putea deveni invizibil!

Să realizezi un asemenea vis înseamnă să depășești magia! Și-mi făuream o viziune magică, pe care nici o îndoială nu venea s-o tulbure, asupra

a ceea ce poate reprezenta asta pentru un om. Mister, putere, libertate absolută ... Nu întrezăream nici un fel de piedici. Gîndește-te și tu! Eu, un asistent jerpelit, sărac lipit pămîntului, cu posibilități îngădite, care-mi scoteam sufletul cu niște dobitoci de studenți dintr-un colegiu provincial, eu aș fi putut deveni un om invizibil! Te întreb, Kemp, dacă dumneata ... Dar cine, spune-mi te rog, cine nu s-ar fi dăruit trup și suflet unei idei cu asemenea perspective? Trei ani am muncit. Și de îndată ce biruiam cîte un munte de dificultăți, din vîrfurile lui întrezăream un altul. Noianul de detalii, de mărunțișuri! Exasperarea! Un profesor, un belfer de provincie, care te iscodește într-una ... „Ei, cînd ai de gînd să-ți publici cercetările alea?” Asta era veșnica lui întrebare. Și studenții, și piedicile materiale! Trei ani de zile am dus viața asta!

Și, după trei ani de taină și de chin, mi-am dat seama că era imposibil să-mi desăvîrșesc opera. Imposibil.

— De ce? întrebă repede Kemp.

— Lipsa de bani! fu răspunsul. Griffin se îndreptă spre fereastră. Se întoarse brusc. L-am jefuit pe bătrîn, l-am jefuit pe taică-meu. Bani nu erau ai lui, și s-a omorît.

XX. ÎN CASA DE LÎNGĂ GREAT PORTLAND STREET

Tăcut, Kemp privi o clipă silueta fără cap din cadrul ferestrei. Apoi, străfulgerat de un gînd, tresări, se ridică, îl apucă pe Griffin de braț și-l îndepărtă iute de la geam.

— Ești obosit, și eu stau jos, pe cînd dumneata te plimbi. Așează-te pe scaunul meu.

Se interpusese între Griffin și fereastra cea mai apropiată.

Un timp, Omul Invizibil rămase tăcut. Pe neașteptate, își reluă firul povestirii:

— Când s-a întâmplat asta, eu părăsisem de cîtăva vreme colegiul din Chesilstowe. Era în decembrie, anul trecut. Am închiriat o cameră la Londra, într-o mahala rău famată, de pe lîngă Great Portland Street. O încăpere spațioasă, nemobilată, într-o hardughie dărăpănată, cu odăi de închiriat. În curînd, odaia s-a umplut cu aparatele pe care le cumpărasem din banii bătrînului. Lucrările mele înaintau acum cu repeziciune, cu succes, apropiindu-se de sfîrșit. Am fost la înmormîntarea tatălui meu. Dar mintea îmi era prea adîncită în preocupările mele, așa încît n-am mișcat un deget ca să-i salvez onoarea. îmi amintesc înmormîntarea. dricul ieftin, ceremonia mizeră, coasta de deal, bătută de vînt și de ger, și bătrînul lui prieten de la colegiu, care a citit o rugăciune peste sicriu ... un bătrînel jerpelit, pămîntiu și gîrbovit, care avea un guturai strașnic.

Îmi amintesc cum m-am întors în casa pustie, trecînd prin meleagurile peste care odinioară se întindea satul. Ce rămăsese acum din ele? O adunătură de ziduri bălțate și corcite de niște antreprenori care încercau să le prefacă într-o hîdă parodie de oraș. Pretutindeni, ulițele se pierdeau în miriști profanate de mîna omului, pline cu grămezi de piatră de zidărie și cu bălării înalte și ude... Parcă mă văd și acum, o siluetă neagră și jigărită, pășind pe un trotuar lunecos și umed; încerc și acuma sentimentul acela ciudat de înstrăinare, pe care mi-l inspira înfățișarea de meschină respectabilitate și de negustorie murdară ce-o căpătaseră locurile acelea ...

Nu-mi părea de loc rău după taică-meu. Pentru mine, el fusese victima propriului său sentimentalism prostesc. Fățarnicia societății îmi impunea să asist la înmormîntare, dar în realitate nu aveam nimic comun cu toată treaba asta.

Cum mergeam însă așa, de-a lungul Străzii Mari, mi-a răsărit pentru o clipă în fața ochilor imaginea vieții mele trecute. M-am întâlnit cu fata pe care o cunoscusem cu zece ani în urmă. Privirile noastre s-au încrucișat...

Am simțit că mă îndeamnă ceva să mă întorc și să-i vorbesc. Era o ființă extrem de banală.

Toată peregrinarea asta prin locurile copilăriei îmi părea un vis. Pe atunci încă nu simțeam cât sînt de singur, nu-mi dădeam seama că am fugit de lume și că m-am retras într-un pustiu. Eram conștient de faptul că-mi pierdusem orice simțămînt, dar mă gîndeam că viața mă făcuse așa, viața cu deșertăciunea-i fără margini.

Cînd m-am întors în odaia mea. am avut impresia că reintru în realitate. Acolo se găseau lucrurile care mi-erău apropiate, pe care le iubeam. Acolo mă așteptau aparatele, așezate în ordine, mă așteptau experiențele ... Și nu mai aveam de întîmpinat nici o dificultate, în afară de punerea la punct a amănuntelor.

Mai devreme sau mai tîrziu am să-ți expun, Kemp, toată metoda, care-i destul de complicată. Acuma nu-i nevoie să intram în detalii. în cea mai mare parte, cu excepția cîtorva chestiuni pe care am preferat să le memorizez, întregul proces este consemnat în cifre, în caietele acelea pe care le-a ascuns vagabondul. Trebuie să-l urmărim și să-i luăm caietele. Faza principală se reduce la atît: obiectul transparent, căruia vrei să-i reduci indicele de refracție, este așezat între două surse de radiații, care emană un soi de vibrații eterice; despre vibrațiile astea am să-ți vorbesc mai pe larg altă dată. Nu, nu sînt raze Röntgen; nu știu dacă undele astea ale mele au fost descrise, dar pot afirma că sînt destul de bine perceptibile. înainte de toate aveam nevoie de două dinamuri mici; mi le-am fabricat dintr-un motor obișnuit, cu benzină. Prima experiență am efectuat-o cu o bucată dintr-o țesătură de lînă albă.

Era într-adevăr cea mai stranie priveliște să vezi țesătura aceea moale și albă fluturînd în scînteierea acestor fulgere eterice și apoi mistuindu-se ca o fișie de fum și dispărînd!

Nu puteam să-mi cred ochilor. Făcusem eu asemenea vrăjitorie? Am întins mîna în gol. Bucata de lînă era acolo și avea aceeași consistență ca totdeauna. Cu mișcări stîngace am pipăit țesătura și am aruncat-o pe podea. A trebuit să cam dibuiesc pînă s-o găsesc din nou.

După asta a urmat o experiență și mai stranie. Deodată aud în spatele meu un mieunat. Mă întorc și văd afară, pe capacul cisternei, o pisică albă, jigărită și tare murdară. Mi-a fulgerat un gînd prin cap. „Toate sînt pregătite, draga mea, și te așteaptă”, îmi zic în sinea mea. Și, ducîndu-mă la fereastră, o deschid și chem încetișor pisica. A venit frumos înăuntru, ba chiar a început să toarcă, ce vrei, era lihnită de foame, săraca de ea! I-am dat puțin lapte. Toată hrana mea se găsea într-un dulap din colțul odăii. După ce-a băut laptele, s-a apucat să-mi adulmece odaia de jur împrejur, cu intenția evidentă de a se stabili la mine. Țesătura invizibilă peste care a nimerit a cam intrigat-o: să fi văzut cum se zbîrlea la ea și cum scuipa! Am așezat-o comod, pe perna patului meu, aveam un pat cu roțile, și i-am uns blana cu unt, ca s-o fac să se spele.

— Și ai supus-o experienței?

— Am supus-o experienței. Dar ca să oblici o pisică să înghită droguri, nu-i treabă ușoară, Kemp! Și experiența a dat greș.

— A dat greș?

— Cel puțin în privința a două elemente: ghearele și materia aceea pigmentată — cum îi zice? —, care se găsește în fundul ochiului la pisici. Ei, cum îi zice?

— *Tapetum*.

— Așa, *tapetum*. Asta n-a mers. După ce i-am dat substanța decolorantă pentru pigmentul sanguin și

i-am făcut și alte cîteva operații necesare, i-am administrat mîtei niște opium, ca s-o adorm, și am așezat-o pe aparat, cu pernă cu tot. Și cînd s-a „evaporat” în întregime, pierind din fața mea, au mai rămas ochii ei, sticlind în aer ca două stafii.

— Curios!

— Nu pot să-mi explic cauza. Bineînțeles, avusesem grijă s-o bandajez și s-o fixeze bine, așa că n-a pățit nimic. Dar s-a trezit pe cînd mai era încă vizibilă — așa, cam ca o ceață — și a început să miorlăie cu disperare. Tocmai atunci bate cineva în ușă. Era o bătrînă de la parter, care mă bănuia că practic vivisecția. O baborniță nenorocită, cu creierii murați de băutură, care n-avea pe lume decît o pisică. Am luat repede puțin cloroform și, după ce-am adormit iarăși javra, am deschis ușa. „Parc-auzii niște miorlăituri pe-aici! îmi zice baba. N-o fi mîța mea?” „Probabil că le-ați auzit din altă parte”, îi răspund eu, foarte politicos. Nu prea voia să mă creadă baba. Se tot căznea să tragă cu ochiul prin odaie. Tare curios trebuie să se fi părut bîrlogul meu: pereții goi și ferestrele fără perdele, patul pe roțile, motorul, care mai trepida încă, licărirea celor două puncte luminoase și mirosul acela slab de cloroform, care plutea în aer. în cele din urmă, n-a avut încotro și a trebuit să plece.

— Cît a durat toată afacerea? întrebă Kemp.

— Experiența asta, trei sau patru ore. Cel mai greu „s-au topit” oasele, tendoanele, țesutul adipos și vîrfurile perilor colorați. Și, cum ți-am mai spus, stratul acela de pe coroidă, fiind alcătuit dintr-o materie dură și foarte iridiscentă, nu s-a volatilizat de loc.

Se înnoptase de-a binele cînd am isprăvit; nu se mai deslușeau decît ochii întunecați și ghearele. Am oprit motorul. A trebuit să bîjbîi destul pînă să găsesc animalul. I-am tras o lovitură: nimic. Zăcea încă în nesimțire. I-am desfăcut legăturile, l-am lăsat să doarmă pe perna invizibilă și m-am trîntit pe pat,

mort de oboseală. Nu izbuteam să adorm. Zăceam în neștire, cu ochii deschiși. Prin cap îmi mișunau mii de gânduri nebuloase, fără noimă. Repetam iarăși și iarăși în minte experiența... Cu creierii înfierbîntați, visam că lucrurile din jurul meu se destramă, se pierd în ceață, se fac nevăzute, pînă cînd totul, chiar și pămîntul de sub picioare, începe să se mistuie ... Am căzut într-un coșmar din acelea grele, oribile. Pe la vreo două, pisica a început să-mi miaune prin casă. Am încercat întîi s-o liniștesc cu vorba, dar, văzînd că nu merge, m-am hotărît s-o gonesc. Îmi amintesc cît de zguduit am fost cînd am aprins lampa și am dat peste ochii aceia rotunzi, de un verde strălucitor, care pluteau în aer... Aș fi vrut să-i dau pisicii puțin lapte, dar nu mai aveam o picătură. Nu voia să se liniștească cu nici un chip, stătea la ușa și miorlăia. Am încercat s-o prind, ca s-o dau afară pe fereastră, dar nu se lăsa prinsă. Mereu dispărea și mieuna într-una, din toate ungherele odăii. În cele din urmă am deschis geamul și am făcut zgomot, ca s-o gonesc. O fi ieșit ea într-un tîrziu. De-atunci n-am mai văzut-o.

Apoi, Dumnezeu știe de ce, mi-am amintit iarăși de înmormîntarea tatălui meu, pe coasta aceea de deal lugubră și bătută de vînturi. Se lumina de ziuă. Văzînd că nu se lipește somnul de mine, am ieșit, am încuiat ușa și am început să hoinăresc cu noaptea în cap.

— Vrei să spui «a la ora aceasta există liberă pe lume o pisică invizibilă? întrebă Kemp.

— Dacă n-o fi omorît-o cineva, de ce nu?

— Da, sigur, de ce nu? Continuă, n-am vrut să te întrerup.

— După toate probabilitățile, a fost omorîtă. Patru zile mai tîrziu, trăia încă și se încurcase în niște zăbrele pe Great Tichfield Street; știu asta, fiindcă am văzut adunată acolo o mulțime de oameni care nu puteau pricepe de unde vine mieunatul acela jalnic... Rămase tăcut cîteva clipe. Apoi își

reluă monologul: îmi amintesc pînă în cel mai mic amănunt dimineața aceea care a precedat momentul experienței decisive.

Cred că am urcat în susul străzii Great Portland. Da, așa trebuie să fi fost, deoarece îmi amintesc că am zărit barăcile din strada Albany și niște soldați călări care ieșeau de-acolo. În cele din urmă m-am trezit pe creștetul lui Primrose Hill, scăldat în razele soarelui; mă simțeam rău și eram stăpînit de o senzație ciudată. Era o zi însorită de ianuarie, una din zilele acelea geroase, dar senine, care anul acesta au precedat ninsoarea. Creierul meu obosit încerca să se orienteze, să urzească un plan de acțiune.

M-a surprins constatarea că acum, cînd strădania mea fusese încununată de succes, realizarea ei îmi apărea cu totul lipsită de interes. Adevărul este că încordarea supraomenească în care trăisem timp de aproape patru ani de muncă neîntreruptă mă făcuse incapabil de orice simțire. Eram extenuat, apatic; zadarnic încercam să-mi recapăt entuziasmul de la începutul cercetărilor mele, pasiunea aceea de a cerceta, care mă împinsese pînă la a păta cu noroiul dezonoarei bătrînețea tatălui meu. Nu mă mai interesa nimic. îmi dădeam însă bine seama că era numai o stare trecătoare, datorită surmenajului și nesomnului. Știam că drogurile sau odihna îmi vor ajuta să-mi recapăt energia.

Un singur gînd limpede îmi sălășluia în creier: opera mea trebuie dusă pînă la capăt! Eram încă stăpînit de ideea mea fixă. Și trebuia s-o fac curînd, pentru că banii îmi erau pe sfîrșite. Am început să privesc în jurul meu. Pe deal se zbenguiau copii, supravegheați de însoțitoarele lor. Am încercat să-mi reprezint superioritatea fantastică pe care ar putea s-o aibă un om invizibil în lumea asta. într-un tîrziu m-am tîrît pînă acasă, am îmbucat ceva, mi-am administrat o doză mare de stricnină și m-am culcat îmbrăcat, pe patul nefăcut... Stricnina e un tonic

grozav, Kemp, și reușește, nu glumă, să scoată moleșeala dintr-un om ...

— E Diavolul curat, rosti Kemp. Epoca paleolitică într-o fiolă.

— M-am trezit înviorat, într-o stare de excitație nervoasă. Cunoști starea asta?

— O cunosc.

— Cineva bătea de zor în ușă. Era proprietarul meu, un bătrîn polonez. Purta pe el un caftan cenușiu și-și tîra picioarele în niște papuci slinoși. A început să-mi pună tot soiul de întrebări, ba chiar să mă și amenințe. Chinuisem o pisică în noaptea aceea, știa el prea bine! (Se vede că babornița pălăvrăgise.) Dorea neapărat să cunoască amănuntele în legătură cu fapta-mi infamă. îi dădea într-una cu legile din țara asta, care pedepsesc foarte aspru practica vivisecției. Dacă au să-l tragă cumva pe el la răspundere pentru asta? Am dezmințit povestea cu pisica, dar omul nu s-a lăsat cu una, cu două și s-a luat de mine pe altă temă: cum că trepidațiile motorului scuturau toată casa. Asta, între noi fie vorba, era adevărat. Mi s-a vîrit în odaie, iscodind peste tot cu ochii, pe deasupra ochelarilor lui nemțești, cu ramă de argint. Mă fulgeră deodată un gînd teribil: ăsta ar putea să surprindă ceva din secretul meu! încerc să mă strecur între el și sursa de radiații pe care-o înjghebasem. Mișcarea asta i-a ațîțat și mai mult curiozitatea. M-a luat iarăși la interogatoriu: cu ce mă ocup eu? De ce trăiesc atît de izolat, de ascuns? E legal ceea ce fac? Nu-i cumva periculos? Doar nu plătesc o para chioară peste chiria obișnuită! Și să nu uit că stau într-o casă care a fost întotdeauna foarte respectabilă, deși e situată într-un cartier rău famat. Am început să-mi ies din fire. „Cară-te de-aici!” strig eu. A protestat, a bombănit ceva în legătură cu dreptul lui de-a intra în odăile chiriașilor... Dar eu, fără să mai lungesc vorba, îl apuc de guler — i-au cam pîrîit bătrînului oasele — și-l trimit de-a berbeleacul

în propriul lui coridor. Trîntesc uşa, o încui şi mă asez pe un scaun. Tremuram de furie din cap pînă în picioare.

Cîtăva vreme, bătrînul a făcut pe afară un tărăboi, de-a sculat toată casa-n picioare, dar nu l-am luat în seamă. În cele din urmă s-a cărat.

Numai că acest incident a cam precipitat mersul lucrurilor. Nu ştiam ce are de gînd şi nici măcar ce-ar fi avut dreptul să facă. Să mă mut în altă parte, ar fi însemnat să pierd prea multă vreme. Şi, de altfel, nu mai aveam decît vreo douăzeci de lire, în bună parte depuse la bancă, aşa că nu-mi puteam îngădui cheltuiala unui mutat. Să mă fac nevăzut! Era o ispită la care nu puteam rezista! Dar după asta ar fi urmat o anchetă, o percheziţie a odăii...

La gîndul că opera mea putea fi descoperită sau întreruptă tocmai acum, cînd atinsesem desăvîrşirea, simţeam că mă apucă furia. Am pornit la acţiune; cu cele trei caiete ale mele sub braţ şi cu carnetul de cecuri în buzunar — toate astea au rămas acum în mîna vagabondului aceluia — m-am dus la cel mai apropiat oficiu poştal şi le-am expediat pe adresa unui birou din Great Portland Street, care primeşte scrisori şi colete la post-restant. Ieşind din casă, încercasem să nu fac nici un zgomot. La întoarcere, îl văd pe proprietarul meu că urcă tiptil treptele, mă auzise pesemne cînd am închis uşa. Ce-a mai sărit, ca ars, în lături, cînd m-a simţit că umblu în urma lui! Era o plăcere să-l vezi... Trec pe lîngă el. Se holbează la mine cu nişte ochi cît cepele. Intru în odaie şi trîntesc o dată uşa, de se cutremură toată hardughia. Bătrînul s-a apropiat cu frică de uşa mea. A stat puţin, s-a codit, pe urmă a coborît scările. Din acel moment am început să-mi fac preparativele.

În seara şi apoi în noaptea aceea s-a petrecut totul. Mă aflam încă sub stăpînirea senzaţiei de greaţă şi de ameţală, datorită substanţei decolorante a pigmentului sanguin pe care o înghiţisem,

cînd am auzit niște bătăi insistente în ușă. Apoi tăcere, apoi niște pași care se îndepărtau... dar care au revenit după scurtă vreme. Iarăși bătăi. Cineva încerca să strecoare o hîrtie albastră pe sub ușă. Cuprins de un acces de furie, m-am ridicat și am deschis larg ușă. „Ce este?” am întrebat.

Era proprietarul, care-mi aducea un ordin de evacuare, sau așa ceva. îmi întinse hîrtia ... Ei, dar se pare că observase ceva tare ciudat la mîinile mele, fiindcă imediat și-a ridicat ochii să-mi vadă mutra...

... Și a rămas încremenit, cu gura căscată. Din gîtlej i-a ieșit un fel de urlet nearticulat. A scăpat din mînă lumina, cu somație cu tot, și a luat-o la fugă, împleticindu-se prin coridorul întunecat.

Am încuiat ușă și m-am îndreptat spre oglindă. Privindu-mă, i-am înțeles groaza... Fața mea era albă, albă ca marmura.

M-am chinuit îngrozitor. Nu mă așteptam să sufăr atît. O noapte de torturi și de spaime, de grețuri, de leșinuri. Pielea mă ustura, de parcă stăteam pe jăritic, și întreg corpul îmi ardea. Dar mi-am încheștat dinții și am răbdat totul, fără să mă clintesc din loc. Acum înțelegeam de ce miorlăise pisica atît de jalnic înainte de i-am dat cloroform. Din fericire, locuiam singur în cameră și nu-i păsa nimănui de mine. Din cînd în cînd oftam, gemeam, vorbeam de unul singur. Dar nu m-am lăsat... într-un târziu, mi-am pierdut cunoștința.

M-am trezit în întuneric. îmi trecuseră durerile, dar eram stors de vlagă. Credeam că-mi dau sfîrșitul; ei și, puțin îmi păsa! Niciodată n-am să uit zorii acelei dimineți și senzația de groază care m-a cuprins cînd mi-am pus mîinile în fața ochilor. Păreau făcute din sticlă fumurie. Pe măsură ce afară se lumina mai tare, mîinile îmi apăreau din ce în ce mai diafane, mai subțiri... în cele din urmă” puteam să văd prin transparența lor toată dezordinea îngrozitoare din odaie... Am închis ochii, dar și

pleoapele se făcuseră străvezii. Membrele deveneau sticloase, oasele și arterele începeau să se piardă în ceață, să dispară. Cei din urmă s-au făcut nevăzuți nervii mici și albi. Scrișneam din dinți, dar nu mă mișcăm din loc... În cele din urmă, se mai vedeau doar vîrfurile unghiilor — materie moartă — albe-străvezii, și o pată cafenie de pe degete — urma unui acid.

M-am ridicat cu greu în picioare. La început mă simțeam neputincios ca un prunc — doar nu puteam să pășesc cu niște picioare pe care nu le vedeam! Mă simțeam slăbit și mă chinuia o foame cumplită. M-am tîrît pînă-n dreptul oglinzii de bărbierit. Nu vedeam nimic în oglindă, nimic altceva decît două pete de pigment, foarte slabe, mai străvezii ca ceața, care mai rămăseseră în dosul retinei. Am simțit nevoia să mă apuc cu mîinile de masă și să-mi lipesc fruntea de oglindă.

Mi-a trebuit un efort supraomenesc al voinței ca să mă smulg și să mă tîrăsc înapoi la aparat. Trebuia să înlătur și acele ultime urme vizibile. În sfîrșit, m-am culcat, după ce mi-am tras un cearșaf peste ochi, ca să-i feresc de lumină. Am dormit toată dimineața. Pe la prînz mă trezește un ciocănit în ușă. îmi recăpătasem puterile. Mă ridic în capul oaselor și trag cu urechea. Cineva șușotea în dosul ușii. Sar în picioare și, căutînd să fac cît mai puțin zgomot, mă apuc să demontez piesele aparatului și să le împrăstii prin odaie, ca să fac imposibilă reconstituirea lui; Bătăile în ușă se înteteau. Auzeam acuma distinct glasul proprietarului și încă două glasuri. „Îndată”, strig eu, ca să cîștig timp. Nimerind peste zdreanța aia de lînă și peste perna invizibilă, le-am luat și le-am aruncat pe fereastră. Or fi căzut pesemne pe capacul cisternei. În clipa în care deschideam fereastra, ușa a trosnit din toate balamalele. Cineva o împingea într-una, încercînd să spargă broasca. Dar lacătele puternice, pe care fie montasem cu cîteva zile înainte, au rezistat.

Obrăznicia lor m-a scos din fire. Tremurînd de furie, am continuat în grabă să răvășesc toate lucrurile.

Am îngrămădit în mijlocul camerei niște hîrtii, paie, carton de împachetat... tot ce era bun de ars, și am dat drumul la gaz. Ușa era zguduită de niște lovituri strașnice. Nu reușeam să găsesc chibriturile. De furie, izbeam cu pumnii în pereți. Am închis gazul, am ieșit pe fereastră, împingînd puțin oblonul în urma mea, și m-am cocoțat pe capacul cisternei. Voiam să văd ce avea să se întîmple. Fiind invizibil, eram în perfectă siguranță. Țin minte că fremătam de furie. După ce-au spart o scîndură și au smuls belciugele lacătelor, agresorii au apărut în cadrul ușii larg deschise. Proprietarul era însoțit de cei doi fii vitregi ai lui — doi găligani de vreo douăzeci și trei, douăzeci și patru de ani. În spatele lor își întindea gîtul vrăjitoarea aceea bătrînă de la parter.

Îți poți imagina figurile lor, cînd au găsit camera goală ... Unul dintre derbedei s-a repezit la fereastră, a deschis-o larg și s-a uitat afară. Mutra-i bărboasă, cu ochi iscoditori, cu buze groase se oprise la două degete de fața mea. Era cît pe aci să-i ard una în mutra aia imbecilă, dar mi-am stăpînit pumnul încleștat.

Privea de-a dreptul prin mine. La fel au privit și ceilalți, venind lîngă el. Apoi bătrînul s-a aplecat și și-a vîrît capul sub pat: nimic. S-au repezit cu toții la dulap: iarăși nimic. S-au ciorovăit multă vreme, în idiș și în *cockney*¹. În cele din urmă au ajuns la concluzia că nu se putea să le fi răspuns eu dinăuntru, că li s-o fi părut doar. Mînia mea se topise, făcînd loc unui sentiment de mîndrie extraordinară: iată-mă stînd afară, de nimeni știut, și privind la acești patru oameni — intrase și babornița înăuntru și-și rotea bănuitoare ochii de jur împrejur,

¹ Argoul londonez.

ca o pisică — acești oameni care se căzneau să pătrundă enigma existenței mele ...

Pe cît mi-am putut da seama din limbajul lui poliglot, am înțeles că proprietarul era de acord cu bătrîna, care susținea că mă ocupam cu vivisecția. „Băieții” îl contraziceau, într-o englezească stîlcită, și pretindeau că aş fi electrician, invocînd ca dovadă dinamurile și emițătoarele de radiații. Începuseră cu toții să cam dea din colț în colț, fiindcă se temeau de întoarcerea mea (deși, după cum mi-am dat seama mai tîrziu, zăvoriseră ușa de la intrare). Babornîța a ținut și ea să mi se uite în dulap și pe sub pat. Un alt chiriaș — un zarzavagiu, care împărțea camera vecină cu un măcelar — apăru pe palier; l-au chemat înăuntru și s-au apucat să-i toarne diverse aiureli.

Îmi fulgeră deodată prin cap ideea că dacă emițătoarele mele atît de ciudate la înfățișare ar cădea în mîna unui individ perspicace și bine pregătit, secretul meu ar putea fi în mare măsură dezvăluit. Pîndesc un prilej favorabil, trec pe pervazul ferestrei, sar în cameră și, ocolind-o pe bătrîna, mă reped la cele două dinamuri care erau așezate unul peste celălalt, și-l trîntesc pe cel de deasupra. Am reușit în felul ăsta să distrug amîndouă aparatele. Ce mutre îngrozite au făcut!... Și, pe cînd cei din odaie încercau să se dumirească asupra exploziei, m-am strecurat în coridor și am coborît tiptil scările.

Am intrat într-o sufragerie și i-am așteptat să vină jos. Făceau tot felul de presupuneri și aduceau la argumente cu duiumul; erau însă cam dezamăgiți, fiindcă nu găsiseră „monstruozitățile” la care se așteptau. Unde mai pui că se simțeau și puțin încurcați: din punct de vedere legal, poziția lor față de mine era destul de delicată. Cînd au coborît la parter, m-am strecurat din nou sus. cu o cutie de chibrituri, și am dat foc maldărului de hîrtii și de lesturi; am mai îngrămădit acolo scaunele și așternutul,

am dat drumul gazului și, cu ajutorul unui tub de cauciuc, l-am dirijat asupra flăcărilor.

— Și ai dat foc casei? exclamă Kemp.

— Am dat foc casei ! Era singurul mijloc de a face să mi se piardă urma ! Și apoi, casa era asigurată, fără îndoială ... Am desfăcut încet zăvoarele ușii de la intrare și am ieșit în stradă. Eram invizibil ! Abia acum începeam să-mi dau seama de avantajul extraordinar pe care mi-l oferea noua mea însușire. În minte îmi încolțeau cu miile planurile unor acțiuni temerare, gigantice, pe care acum puteam cuteza să le întreprind.

XXI. ÎN OXFORD STREET

Cînd coborîsem prima dată scările, am întîmpinat o dificultate neașteptată, datorită faptului că nu-mi vedeam picioarele; într-adevăr, m-am poticnit de vreo două ori și, cu o stîngăcie surprinzătoare, am reușit să apuc balustrada. Acuma, cînd am ajuns pe trotuarul drept, mă învățasem să merg destul de bine, pentru că-mi impusesem să nu mă uit în jos.

Ce să-ți spun, starea mea sufletească era exuberantă ! Încercam senzația unui om cu ochi buni, care s-ar fi trezit în țara orbilor! Simțeam o poftă nebună să fac farse, să sperii oamenii, să-i bat pe spate, să le arunc pălăriile din cap ... într-un cuvînt, să trăiesc din plin situația mea extraordinară.

Dar abia ieșisem în Great Portland Street (locuința mea se găsea în vecinătatea magazinului aceluia mare de pînzeturi de pe-acolo), cînd deodată primesc în spate o lovitură, să mă dărîme, nu alta, însoțită de un zdrăngănit de sticle ciocnite. Mă-ntorc și văd un om care căra un coș cu sifoane. Se uita, sărmanul, uluit la sticlele lui. Deși izbitura mă durea, nu glumă, mutra lui prostită mi s-a părut

atît de comică, încît am rîs în gura mare. „În coșul ăsta s-a băgat Dracu!” am strigat eu, i l-am smuls din mîini și l-am ridicat în aer, cu sifoane cu tot. lăsat să-i iau coșul, fără nici o împotrivire.

Dar un idiot de birjar, care stătea în fața unei cîrciumi, s-a repezit să prindă coșul, și degetele lui întinse m-au lovit după ureche cu o cruzime barbară. I-am trîntit birjarului coșul în cap, cu zgomot are. În jurul meu, văzduhul s-a umplut de țipete, a început forfoteala pașilor, oamenii ieșeau din prăvălii, trăsurile se opreau din mers... Mi-am dat seama că mă vîrșisem într-o situație periculoasă și răblestemîndu-mi dobitocia, m-am lipit cu spatele de vitrina unei prăvălii, cu gîndul să mă strecor afară din toată învîlmășeala asta. Mă temeam că în curînd aveam să fiu prins la înghesuială, și atunci aș fi fost în mod inevitabil descoperit. Am îmbrîncit un băiat de la o măcelărie — din fericire, puștiul nu s-a ostenit să se întoarcă pentru asemenea fleac — m-am furișat pe după trăsura birjarului. Nu știu ce s-a mai întîmplat acolo. Am traversat repede strada, care spre norocul meu nu era aglomerată, și, fără să-mi pese pe unde apuc, am pornit-o la drum. În urma incidentului cu birjarul, încolțise în mine teama de a nu fi descoperit. M-am pierdut în valul e oameni care se îmbulzesc în fiecare după-amiază e Oxford Street. Am încercat să intru în mulțime, dar aglomerația era prea mare, și peste cîteva minute călcîiele mele unseseră numai răni. Am căutat să merg pe marginea drumului, prin șanțul de scurgere, dar pavajul Aera prea zgrunțuros pentru tălpile mele, care mă dureau. Pe deasupra, oiștea unei cabriolete care mergea agale m-a lovit zdravăn în omoplat, amintindu-mi că mai promisem acolo un ghiont serios. M-am ferit din drumul unei trăsuri, am evitat cu mișcare pripită, un cărucior de copil și m-am trezit în spatele cabrioletei. Mi-a venit atunci o inspirație fericită, salvatoare: să mă țin pe urma trăsuricii,

care înainta încetișor. Tremuram și mă miram de întorsătura pe care o luase aventura mea; pot spune chiar că nu tremuram numai, ci dîrdîiam de-a binelea. Ia închipuie-ți, să fii gol pușcă, într-o zi senină de ianuarie ! Pojghița de noroi care acoperea strada era aproape înghețată. Astăzi mă mir cum de-am putut fi atît de idiot, dar uite că pe-atunci, totuși, nu-mi trecuse prin cap că, transparent sau nu, eram supus intemperiei și tuturor consecințelor respective !

Pe neașteptate, îmi vine o idee strălucită. Ocolesc în fugă trăsura și mă urc în ea ... Și așa, speriat, dîrdîind și smiorcăindu-mă — erau primele semne de răceală — cu spatele plin de lovituri, care se făceau din ce în ce mai simțite, am călătorit în trăsura de-a lungul străzii Oxford, pînă după Tottenham Court Road. Starea mea sufletească era cu totul opusă aceleia cu care mă avîntasem în lume abia cu zece minute mai înainte. într-adevăr, nu era ușor să fii invizibil ! Singurul gînd care mă stăpînea acum era cum să fac să ies din încurcătura în care mă băgasem.

Ne croiam cu greu drumul prin dreptul lui Mudies¹, cînd deodată o cucoană deșirată chemă trăsura. Ținea în mînă vreo cinci-șase cărți, cu etichete galbene. Am sărit jos, tocmai la timp ca să nu mă ciocnesc cu ea. în săritura mea, am scăpat ca prin urechile acului de roțile unui vagon de tramvai. Am luat-o în sus, spre Bloomsbury Square, intenționînd să tai drumul pe la nord de muzeu, ca să ies într-un cartier mai liniștit. Eram răcit cobză, și absurditatea situației mele mă enerva într-un așa hal, încît alergam și plîngeam. Cînd am ajuns în piață în dreptul „Societății farmaceutice”, un cotei alb, care tocmai o zbughise afară din clădire, s-a luat după mine, adulmecînd într-una.

¹ Bibliotecă publică din Londra.

Pînă atunci nu-mi dădusem niciodată seama că pentru un cîine nasul reprezintă ceea ce pentru om reprezintă ochiul. Cîinii percep mișcările unui om grație simțului olfactiv, așa precum cei din specia mană percep aparența vizibilă a acestui om. Ei, și începe javra asta să latre și să sară, arătînd, după cum înțelegeam eu prea bine, că e conștienta „e existența mea! Am traversat iute Great Russel Street, uitîndu-mă mereu înapoi, și am străbătut o bucată din Montague Street, pînă ce mi-am dat seama încotro mă îndreptam.

Deodată, vîntul îmi aduce la ureche o frîntură de cîntec. Mă uit în lungul străzii și văd o mulțime de oameni care înaintau dinspre Russel Square; erau costumați cu bluze roșii și purtau stindardul Armatei Salvării¹. Nu puteam spera să mă strecor printr-o mulțime atît de compactă, alcătuită atît din entuziaști care cîntau în mijlocul drumului, cît și din gloata de pe trotuare, care-și bătea joc de ei. Dar nici să fug înapoi nu voiam, mi-era teamă să mă îndepărtez iarăși de casă, și atunci am luat instantaneu o hotărîre: m-am urcat în grabă pe treptele albe ale unei case din fața grilajului muzeului. Mă gîndeam să rămîn acolo pîn' ce avea să treacă puhoiul de oameni. Noroc că javra aia de cîine s-a oprit, intimidată de vacarmul străzii, a șovăit și, ridicîndu-și coada, a întins-o înapoi spre Bloomsbury Square.

Cu o inconștientă ironie, manifestanții intonasera imnul Cînd îți vom vedea fața ? Mi s-a părut că durează o veșnicie pînă cînd valul de oameni s-a scurs de-a lungul trotuarului din fața mea. „Bum, bum, bum !” — rezonanța de tunet a tobei mă asurzea. La început n-am băgat de seamă că doi puști se opriseră în dreptul grilajului, lîngă mine. „Ia uite-aici!” face unul dintre ei. „Un' să mă

¹ Organizație cu caracter religios și pretins filantropic,, alcătuită pe baze militare în 1865.

uit ?” întrebă celălalt. „Uite, bă, aicea, la urmele astea de picioare goale. Ca atunci cînd umbli cu tălpile prin noroi.”

Îmi arunc și eu ochii în jos și văd că ținciile se zgîiau la urmele de noroi lăsate de tălpile mele goale, pe treptele proaspăt spălate. Mulțimea îi înghiontea, aruncîndu-i de colo-colo ca pe niște mingi, dar ei nici gînd să se care; blestemata lor curiozitate îi ținea pe loc. „Bum, bum, bum ! Cînd — bum, bum — îți vom vedea — bum, bum — fața ? Bum, bum!” ... „Dacă nu s-a urcat unu cu picioarele goale pe scările astea, să mă stuchi între ochi! conchide puștiul. Și n-a mai venit jos. Și îi curgea sînge dintr-un picior!”

În cele din urmă, grosul mulțimii a trecut. Deodată... „Ia uite, ia uite colo, Ted!” țipă ăl mai mic dintre cei doi detectivi, cu glasul răgușit de emoție. Arăta cu degetul exact înspre picioarele mele. Mă uit iarăși în jos, și ce văd? Conturul picioarelor îmi apărea schițat de picăturile de noroi cu care mă stropisem ! O clipă am rămas ca paralizat. „Ce chestie ! dom'le ! exclamă cel mai mare. Grozavă chestie ! Parcă-i fantoma unui picior, nu-i așa?” Stă ce stă, se codește și pe urmă vine spre mine, cu mîna întinsă. Un trecător s-a oprit locului, să vadă ce voia băiatul să prindă. S-a oprit și o fată. încă o clipă, și puștiul m-ar fi atins. Mi-am dat seama ce aveam de făcut. Am înaintat un pas Speriat, băiatul a dat un țipăt și a sărit înapoi. Iute am făcut un salt pînă sub arcada clădirii învecinate Dar celălalt puști era destul de isteț ca să-mi poată urmări mișcarea. înainte ca eu să fi apucat să cobor treptele și să ajung pe trotuar, golanul își revenise din uimire și începuse să zbiere cît îl ținea gura : „Au sărit picioarele peste zid !”

S-au repezit cu toții spre casa vecină, unde au dat de niște urme proaspete de noroi, pe treapta de jos și pe caldarîm. „Ce s-a întîmplat?” ... a întrebat cineva. „Picioare ! Ia uitați ! Picioare care umblă !”

Toată lumea de pe stradă, afară de cei patru urmăritori ai mei, se scurgea pe urmele procesiunii. Această nouă revărsare a mulțimii m-a oprit și pe mine, dar i-a ținut în loc și pe ei. Se stîrnise un adevărat potop de exclamații și de întrebări. Cu prețul de-a fi răsturnat un tînăr care-mi stătea în cale, am trecut ca fulgerul printre ei și, peste o secundă, alergam cît mă țineau picioarele ; am înconjurat în fugă rondul din Russel Square, în timp ce vreo șase-șapte indivizi, stupefiați, căscau ochii la urmele lăsate de picioarele mele. Nu prea era timp de dat explicații, pentru că întreaga adunătură ar fi fost pe urma mea.

De două ori m-am învîrtit în cerc în jurul unor colțuri de stradă ... de trei ori am traversat drumul și m-am întors pe propriile-mi urme... Și așa, încetul cu încetul, picioarele mi s-au încălzit și noroiul de pe ele s-a uscat, iar urmele au început să dispară, în cele din urmă m-am oprit, să-mi trag răsufierea, și mi-am frecat bine picioarele, pînă mi le-am curățat. în felul ăsta, dispăreau toate indiciile. Din toată ceata urmăritorilor mei nu mai rămăsese decît un grup de vreo doisprezece oameni ; cu niște mutre uluite, studiau urma unui picior gol (mai călcasem și într-o băltoacă din Tavistock Square), o urmă de picior la fel de singuratică și de enigmatică pentru ei, precum fusese pentru Robinson Crusoe solitara lui descoperire.

Alergătura asta mă încălzise întrucîtva. Am pornit cu ceva mai mult curaj prin labirintul străduțelor puțin umblate, care se întretăiau în toate sensurile prin cartierul acela. Spinarea îmi înțepenise și mă durea, iar gîtlejul mă ustura — atît de adînc se înfipseseră degetele birjarului! Nu mai vorbesc de pielea gîtului, plină de zgîrieturi lăsate de unghiile acestor degete! Cît despre picioare, parcă se jupuisese pielea de pe ele și, pe lîngă toate, mai și schiopătam, pentru că mă tăiasem la un deget. Zărind un orb care se apropia de mine, am fugit la timp, așa,

tîrîș-grăpiș, cum am putut. Ce vrei, mă temeam de intuiția lui subtilă ! O dată sau de două ori m-am ciocnit din întîmplare de cite un trecător. Auzind niște înjurături care veneau din văzduh, omul rămînea locului, înmărmurit. Deodată am simțit pe față ceva moale, catifelat ; peste grădinița în care nimerisem se lăsa încet un vâl subțire de nea. Prinsesem o răceală zdravănă și, oricît mă străduiam, nu mă puteam împiedica să strănut din cînd în cînd. Dar cîinii... Ah, fiecă cîine care-mi ieșea în cale se apuca îndată să adulmece curios, cu botul întins după mine... Ei bine, mă aduceau la disperare!

Cineva a început să alerge. După el alți cîțiva, apoi mai mulți. Oameni în toată firea și băiețandri fugeau de-a valma, strigînd prin mijlocul străzii. Ardea undeva. Parcă fugeau în direcția locuinței mele! Întorc capul și văd în josul unei străzi o trîmbă de fum negru, care se îngroșa pe deasupra acoperișurilor și a firelor de telefon. Eram încredințat că arde locuința mea; hainele, aparatele, tot ce agonisiseam, totul zăcea acolo, în flăcări! Salvasem numai carnetul de cecuri și cele trei volume de însemnări, care mă așteptau la biroul din Great Portland Street. Dacă a existat vreodată un om care și-a înecat singur corăbiile, apoi eu eram acela! Ardea toată casa, din temelii...

Omul Invizibil făcu o pauză și rămase pe gînduri.

Kemp privi nervos pe fereastră.

— Da, făcu el, continuă!

XXII. LA „OMNIUM”

— Așadar, viața asta nouă, la care sunt și acuma condamnat, a început în ianuarie, o dată cu primul viscol, și, culmea! ninsoarea, depunîndu-se pe mine, mă dădea în vileag! Eram istovit, tremuram de frig,

gemeam de durere și mă simțeam îngrozitor de nenorocit. Și, apoi, nu eram decît pe jumătate convins că sînt într-adevăr invizibil. Nu aveam nici un adăpost, nici un ajutor. Nu exista în lumea întreagă nici o ființă omenească în care să fi putut avea încredere. Dacă aș fi destăinuit cuiva secretul meu, ar fi însemnat să mă trădez singur și... să devin un specimen de panoramă, o curiozitate de bilci... Și, cu toate astea, fusesem la un moment dat aproape gata să-l opresc pe primul trecător și să mă las în voia îndurării lui. Știam însă prea bine ce spaimă, ce reacție de cruzime și de brutalitate ar fi stîrnit încercarea mea de capitulare! Cîtă vreme am rătăcit pe străzi, n-am putut înjgheba nici un plan de acțiune. Singura mea năzuință era să mă adăpostesc de ninsoare, să mă învelesc cu ceva și să simt în oase puțină căldură. Abia pe urmă aș fi fost în stare să-mi adun gîndurile și să văd ce aveam de făcut. Dar chiar și pentru mine, ființă nevăzută, casele înșirate pe străzile Londrei erau încuiate, zăvorite, baricadate, de nepătruns...

Nu simțeam, nu-mi suna în urechi și n-aveam înaintea ochilor decît frigul, scandalul care s-ar fi iscat dacă aș fi fost descoperit, spectrul mizeriei, viscolul, noaptea...

În starea asta de spirit mi-a venit deodată o idee strălucită. M-am întors pe drumul care ducea din Gower Street spre Tottenham Court Road și am ajuns în fața lui „Omnium”. Știi, hala aia imensă, unde găsești de toate, carne, articole de băcănie, rufărie, mobilă, haine, în fine, tot ce vrei, pînă și uleiuri pentru pictori! O gigantică adunătură de prăvălii îngrămădite aiurea, mai curînd decît un magazin. Crezusem că am să găsesc bazarul deschis. Dar pînă și aici erau încuiate ușile... M-am aciuat lîngă intrarea aceea spațioasă. După o vreme, s-a oprit în dreptul meu o trăsură. Imediat, un individ în uniformă — cunoști genul acela de personaje cu „Omnium” la șapcă — s-a repezit să

deschidă larg ușa. Atunci am izbutit și eu să intru. Și, tot rătăcind prin magazin (nimerisem la început în raionul de mărunțișuri — panglici, mănuși, ciorapi și altele de soiul ăsta), am ajuns în cele din urmă într-o încăpere mai largă, unde se găseau de vânzare coșulețe de excursie și mobilă de răchită.

Nu mă simțeam nici acolo în siguranță, pentru că lumea se tot învîrtea în sus și-n jos; am umblat mai departe în neștire, pînă am nimerit într-un raion imens, la un etaj mai sus, unde erau depozitate o sumedenie de paturi. M-am cățărat pe stiva de paturi și, în cele din urmă, mi-am găsit un culcuș pe un vraf de saltele de puf, împăturite. Era lumină aici, era și cald... foarte plăcut. M-am decis să rămîn în ascunzișul meu. Trebuia să fiu însă foarte atent la cele două sau trei grupuri de vânzători și de clienți care se mai foiau pe acolo, pînă la ora închiderii. Îmi ziceam că după aceea voi avea toată libertatea să fur ceva hrană și îmbrăcăminte și să găsesc niscaiva mijloace de „reîncarnare”. Îmi propusesem să hoinăresc prin magazin, ca să examinez toate posibilitățile pe care acest stabiliment mi le putea oferi, și, eventual, să dorm pe vreunul din paturi. Planul îmi părea acceptabil. Ideea mea era următoarea: să-mi procur haine și să mă înfofolesc de sus pînă jos, ca să capăt o înfățișare cît de cît omenească; apoi să-mi scot cărțile și banii de-acolo de unde mă așteptau; în sfîrșit, să-mi găsesc pe undeva o cameră și să pornesc la elaborarea planurilor pentru exploatarea cît mai deplină a avantajelor — a superiorității asupra semenilor mei — pe care mi le conferea însușirea de a fi invizibil (pe-atunci încă mai credeam așa).

Ora de închidere sosi destul de curînd. Am observat — nu trecuse mai mult de un ceas de cînd îmi găsisem culcușul pe saltelele acelea — că se trăgeau obloanele și că clienții se îndreptau spre ieșire. Apoi o trupă de tineri, tare iuți în mișcări, începu să așeze la loc, cu o agilitate puțin obișnuită, diversele

obiecte care rămăseseră pe-afară. Cînd publicul s-a mai rărit, mi-am părăsit vizuina și m-am furișat, cu băgare de seamă, prin părțile mai populate ale prăvăliei. Am rămas cu adevărat surprins de iuțeala cu care tinerii și tinerele vînzătoare strîngeau marfa, ce fusese expusă peste zi pentru vînzare. Toate cutiile cu mărunțișuri, tricotaje, festonașe de dantelă, cutiile cu dulciuri din secțiile de băcănie, toate fleacurile expuse erau împăturite și orînduite cu grijă în sertare, iar obiectele care nu puteau fi adunate și puse deoparte erau acoperite cu un soi de cearșafuri mari, dintr-o pînză aspră ca de sac. În cele din urmă, scaunele fură ridicate pe tejghele, și podeaua rămase liberă. Îndată ce-și isprăvea treaba, fiecare dintre tinerii ăștia se îndrepta rapid spre ușă cu o expresie atît de însuflețită, cum n-am mai văzut pînă atunci la vreun vînzător de prăvălie. Acum și-a făcut apariția o altă trupă de tineri; ăștia erau înarmați cu măști și cu găleți, și, nici una, nici două, s-au apucat să dea cu rumeguș pe jos. A trebuit să mă feresc din drumul lor și mi-am zgîriat gleznele. O bucată de timp, cît am rătăcit prin raioanele cufundate în întuneric, unde totul fusese strîns și împachetat, am tot auzit fișîitul măturilor în plină activitate. Abia după o oră și mai bine de la închidere s-a auzit în sfîrșit zgomot de uși încuiate. Peste întreaga hardughie s-a așternut liniștea; m-am trezit hoinărind de unul singur prin încăperile uriașe și întortocheate, prin galeriile și saloanele de expoziții. Totul era învăluit într-o tăcere adîncă — îmi amintesc că la un moment dat, ajungînd în dreptul uneia dintre ușile care dădeau în Tottenham Court Road, m-am oprit, să ascult pașii trecătorilor...

Prima vizită am făcut-o acolo unde observasem că se vindeau ciorapi și mănuși. Era întuneric beznă. Caut nebunește o cutie de chibrituri și, cu chiu, cu vai, dau de una tocmai în sertarul tejghelei casieritei. Bineînțeles, a trebuit să fac rost și de-o luminare. Apoi am fost nevoit să smulg învelitorile și să răscolesc

o mulțime de cutii și de sertare, pînă să pot scoate la iveală ceea ce căutam: pe cutie scria „Tricouri de flanelă” și „Indispensabili de flanelă”. După ce-am mai „achiziționat” niște ciorapi de lînă și un fular gros, am luat-o agale spre raionul de îmbrăcăminte, unde mi-am procurat pantaloni, o haină moale, un palton și o pălărie pleoștită — un soi de pălărie pentru popi, cu borurile lăsate. Începeam să mă simt iarăși o ființă omenească. În consecință, primul meu gînd a fost la mîncare.

La etaj era instalat raionul de aperitive. Am găsit acolo niște friptură rece. Mai era și puțină cafea în filtru. Am dat drumul la gaz și am încălzit-o. În general se pare că m-am descurcat bine. Ei, și după aceea, tot orbecăind prin magazin în căutarea unei plăpumi — pînă la urmă a trebuit să mă mulțumesc cu un teanc de cuverturi —, nimeresc într-un raion de dulciuri, unde dau peste o cantitate enormă de ciocolată și de fructe glasate, o cantitate chiar ceva mai mare decît mi-ar fi prins mie bine; mai găsesc și niște Bourgogne alb — ce-mi mai lipsea? Alături era un raion de jucării... Deodată-mi trăsnește prin cap o idee grozavă. Descopăr niște nasuri artificiale, dintr-acelea de carnaval. Stau și mă gîndesc: mi-ar trebui și o pereche de ochelari negri. Numai că magazinul universal „Omnium” nu avea și o secție de optică. Nasul meu constituia într-adevăr o problemă. Inițial, mă gîndisem să-l pictez. Dar descoperirea mea actuală mi-a sugerat ideea unei peruci, a unei măști și a altor accesorii de soiul ăsta. În cele din urmă, m-am culcat pe-o movilă de cuverturi și am dormit la căldură, în excelente condiții de confort.

Ultimul meu gînd, de-a adormi, era cel mai plăcut din cîte m-au muncit de cînd devenisem transparent. Mă găseam într-o stare de destindere fizică, fapt care se reflecta și în starea mea de spirit. Eram sigur că dimineța voi reuși să mă strecor neobservat, cu hainele pe mine și cu fața ascunsă în fularul alb, pe care îl achiziționasem; cu banii furați urma să-mi

cumpăr niște ochelari, și astfel să-mi desăvîrșesc „reîncarnarea”.

În somn m-au chinuit niște vise încîlcite, în a căror urzeală se împleteau toate întîmplările fantastice trăite în ultimele zile: caricatura aceea de proprietar umbla vociferînd prin maghernițele lui, iar cei doi vlăjgani căscau gura de mirare... Babornița, cu mutra-i zbîrcită și plină de negi, mă întreba de pisica ei... Am încercat iarăși senzația stranie de a vedea cum dispare zdreanța de lînă; apoi am fost purtat spre coasta aceea de deal, bătută de vînturi. Pastorul, hodorogit și frînt, bolborosea în fața gropii tatălui meu: „Țărîna se întoarce la țărînă, cenușa la cenușă, pulberea la pulbere”...

„E rîndul tău!” rostește o Voce. Și, deodată, mă simt tîrît cu de-a sila spre groapă. Mă zbat, strig, cer ajutor... dar toți cei care erau de față stăteau ca niște stane de piatră, ascultînd slujba funebră; netulburat, bătrînul popă zumzăia și fîrîia pe nas mai departe... Atunci mi-am dat seama că nimeni nu mă poate vedea, nici auzi și că mă aflu în prada unor forțe ineluctabile. În zadar mă zvîrcoleam; am fost îmbrîncit de pe marginea gropii și am căzut peste sicriul care a răsunat a gol; o ploaie de bulgări de pămînt a prins să se rostogolească asupra mea. Nimeni nu mă lua în seamă, nimeni nu știa că exist.

Am început să mă zvîrcolesc și m-am trezit.

Zorii lăptoși se revărsaseră deasupra Londrei, iar vastul bazar era scîldat într-o lumină rece și cenușie, cernută prin crăpăturile obloanelor. M-am ridicat în capul oaselor. O bucată de vreme n-am putut să-mi dau seama ce caut în încăperea asta uriașă, printre pilaștri de fier, printre rafturi, mormane de baloturi, munți de pături și de perne... Tocmai cînd începusem să mă dezmeticesc, aud deodată niște glasuri.

Depart, în fundul magazinului, în lumina mai limpede a unor ferestre ale căror obloane fuseseră ridicate, zăresc doi indivizi, care veneau spre mine.

Sar în picioare, căutînd o posibilitate de a scăpa, dar zgomotul pe care-l fac le atrage atenția asupra mea. Presupun c-au observat o siluetă nedeslușită, care se mișcă iute încolo, și încoace. „Care ești acolo?” strigă unul. „Stai pe loc!” răcnește celălalt. Mă furișez după un colț și mă ciocnesc nas în nas — imaginează-ți cum arătam eu, o mogîldeață fără cap! — cu un băiețandru jigărit, de vreo cincisprezece ani. Băiatul scoate un urlat; îl dau peste cap, o zbughesc pe lîngă el, trec după un colț și, printr-o inspirație fericită, mă arunc sub o tejghea. Peste cîteva clipe, o droaie de picioare tropăie în fugă pe lîngă mine. Pretutindeni, strigăte: „Toată lumea la ușil!”, voci care întrebau ce s-a întîmplat... Urmăritorii mei își dădeau unul altuia sfaturi cum să mă prindă.

Cum zăceam așa la pămînt, mă apucase o frică fără de margini. Dar oricît de curios ar părea, în momentul acela nici nu mi-a dat prin minte să-mi scot hainele — și doar ăsta era actul cel mai logic pe care ar fi trebuit să-l îndeplinesc! Cred că o dată ce-mi băgasem în cap să plec cu toate bulendrele pe mine, nu mai eram în stare să acționez altfel, orice s-ar fi întîmplat. Pe neașteptate, de peste tejghea izbucnește un răcnet: „Aicea el!”

Sar în picioare, înșfac un scaun de pe tejghea, îl azvîrl drept în capul idiotului care zbierase și fac stînga împrejur. Dar cînd să mă pitulez după colț, odată îmi iese înaintea alt individ. îi trag și lui una și, fuga, sus pe scări... Individul, însă, parc-avea pe dracu în el, scoate un chiot strident și pornește să urce în goană după mine. Sus pe scară erau îngrămădite o sumedenie de oale dintr-acelea pictate în culori vii, cum le spune?

— Ceramică artistică? sugeră Kemp.

— Așa! Ceramică artistică. Ei bine, cum ajung sus, mă întorc, apuc o oală din grămadă și o sparg în capul lui de zezec, tocmai cînd dădea să pună mîna pe mine. în clipa aceea, tot muntele de oale s-a prăvălit de-a dura pe scări. Iarăși țipete. Din toate

părțile veneau pași în fugă. într-un suflet, mă reped spre secția de aperitive, dar acolo nimeresc peste un om îmbrăcat în alb, ca un bucătar. Bineînțeles, s-a luat și ăsta după mine. Disperat, mai cotesc o dată și mă trezesc într-o încăpere plină cu lămpi și cu articole de fierărie. Mă furișez după o tejghea și aștept să se ivească bucătarul. Când a apărut, în fruntea urmăritorilor mei, l-am doborât, aruncându-i o lampă în cap. Omul s-a năruit pe podea, iar eu, chircindu-mă sub tejghea, am început să-mi smulg hainele, cât puteam de repede. în doi timpi și trei mișcări, paltonul, haina, pantalonii, pantofii erau jos de pe mine, dar tricoul nu voia să iasă. Un tricou vătuit se lipește de om ca pielea. Se apropiiau câțiva indivizi; bucătarul meu zăcea liniștit, de cealaltă parte a tejghelei, leșinat, sau poate amuțit de spaimă; mă străduiam din răspuțeri să scap de flanele. Eram ca un iepure gonit dintr-o stivă de lemne.

„Pe-aici, domnule sergent”, a strigat cineva. M-am pomenit iarăși în raionul cu paturi, de unde țin minte c-am ajuns într-un labirint de dulapuri. Am fugit eu cât am fugit printre ele, pînă am căzut cu fața în jos... în sfîrșit, am izbutit să scap de tricou, după ce m-am zvîrcolit mult și bine; iată-mă din nou liber, dar mort de spaimă și cu răsuflarea tăiată, tocmai în clipa în care un polițist, însoțit de trei vînzători, își făcea apariția pe după colț. Se reped ei la tricou și la izmene și înhață pantalonii. „își leapădă prada pe drum”, zice unul dintre vînzători. „Trebuie să fie pe undeva pe-aici.”

Cu toate astea, nu m-au găsit.

O bucată de vreme, am stat și m-am uitat la ei cum mă căutau; îmi blestemam ghinionul de a-mi fi pierdut hainele. M-am întors apoi la raionul de aperitive, am băut puțin lapte și m-am așezat lingă sobă, chibzuind asupra situației mele.

Peste puțin timp s-au oprit în apropierea mea doi imbecili de ucenici-vînzători, care s-au apucat să comenteze cu aprindere întreaga întîmplare. Am ascultat

o amplă și gogonată trecere în revistă a jafurilor mele și o serie de presupuneri cu privire la locurile în care m-aș putea ascunde. I-am lăsat în plata Domnului și-am început din nou să chibzuiesc. Greutatea cea mai mare — mai ales acum, cînd întregul magazin se găsea în stare de alarmă — era să scot de-acolo boarfele furate. Am coborît la parter, să văd dacă există vreo posibilitate de-a face un pachet și de-a-l expedia pe o adresă oarecare, dar n-am izbutit să înțeleg sistemul de livrare. Pe la orele unsprezece, văzînd că zăpada se mai topise și luînd notă de faptul că era o zi mai senină și mai caldă decît precedenta, am hotărît că șederea mea în acest stabiliment nu mai era justificată de nici o speranță. Drept care, am pornit din nou în pribegie; eram descurajat de înfrîngerea suferită, și prin minte nu-mi umblau decît frînturi de idei.

XXIII. ÎN DRURY LANE

— Cred că începi să-ți dai seama cît de disperată era situația mea, continuă Omul Invizibil. Nu aveam adăpost, eram dezbrăcat, iar dacă-mi făceam rost de haine, însemna să renunț la toate avantajele mele, să devin o apariție stranie și înspăimîntătoare. Posteam; într-adevăr, dacă aș fi mîncat, dacă m-aș fi umplut cu materii neasimilate, ar fi însemnat să devin vizibil, și încă într-un chip grotesc.

— La asta nu m-am gîndit... murmură Kemp.

— Nici eu nu mă gîndisem. Zăpada însă m-a făcut să-mi dau seama și de alte pericole. Nu puteam să merg pe ninsoare — fulgii se așezau pe mine și mă dădeau de gol. Chiar și ploaia mă prefăcea într-un soi de fantomă, de apariție fluidă, de suprafață lucioasă amintind forma unui om. La fel și ceața —

în ceață arătam ca o fantomă ceva mai estompată, ca o vagă schiță de contur omenesc. Afară de asta, tot umblînd pe caldarîmul și în aerul Londrei, mi se mînjeau gleznele cu noroi, iar pe piele mi se depuneau firicele de funingine și de praf. Mă întrebam cît va mai dura pînă voi deveni vizibil grație atmosferei londoneze — și îmi dădeam seama că nu va putea să mai treacă mult timp.

Mai ales dacă rămîneau în Londra.

M-am îndreptat spre mahalalele din jurul străzii Great Portland și m-am pomenit la capătul străduței pe care locuiam eu. N-am putut înainta din pricina mulțimii care se strînsese pînă în mijlocul drumului. Căscau cu toții gura la ruinele încă fumegînde ale casei căreia îi dădusem eu foc.

Problema cea mai urgentă era cum să fac rost de haine. Mi-au căzut ochii pe o dugheană dintr-acelea care țin fel de fel de mărunțișuri — *nouveautes*-uri — dulciuri, jucării, papetărie, fleacuri rămase de pe la Crăciun și așa mai departe. Ce crezi c-am văzut acolo? O garnitură întregă de măști și de nasuri false. Imediat mi-a venit în minte ideea pe care mi-o sugeraseră jucăriile de la „Omnium”. M-am întors, de astă dată mînat de un țel precis, și am plecat pe un drum ocolit, evitînd străzile mai aglomerate și îndreptîndu-mă spre ulicioarele dosnice de la nord de Strand; nu-mi aminteam deslușit unde anume, dar știam că prin părțile acelea trebuie să fie cîteva prăvălii cu costume și recuzită de teatru.

Era o zi tare friguroasă. Vîntul te șfichiuia zdravăn prin străduțele acelea orientate spre nord. Mergeam repede, ca nu cumva să dea peste mine cineva din urmă. Fiecare răs_pîntie însemna o primejdie, fiecare drumet, o eventualitate de ciocnire. Umblam cu atenția încordată la culme. Pe la capătul străzii Bedford, un cetățean pe lîngă care treceam s-a răsucit pe loc, așa, fără veste, și a dat peste mine, împingîndu-mă în mijlocul drumului, cît pe ce să mă vîre sub roțile unei trăsuri. Vizitiul a simțit chiar că trăsura

s-a ciocnit de ceva. Eram atît de enervat de pe urma acestui incident, încît am intrat în piața Covent Garden și m-am așezat, ca să mă liniștesc, într-un colț mai puțin umblat, unde am rămas cîtva timp lîngă un coș cu flori. Gîfiam, tremuram din toate măduarele. Mi-am dat seama că prinsesem iarăși o răceală. Nu după mult timp a trebuit să plec de-acolo, căci altfel, tot strănutînd, riscam să atrag atenția asupra mea.

În cele din urmă am descoperit obiectul căutărilor mele: o magherniță murdară, cu pereții pătați de muște, pitită într-o străduță laterală de pe lîngă Drury Lane; în vitrină erau trîntite, claie peste grămadă, rochii cu paiete, bijuterii false, peruci, pantofi, dominouri, fotografii cu scene din diverse piese de teatru. Maghernița era veche, scundă, întunecoasă; peste ea se înălța o casă cu patru etaje, cenușie și mohorîtă. Mă uit prin geamul prăvăliei și, văzînd că nu e nimeni înăuntru, dau să intru. Cînd am deschis ușa, s-a pus în mișcare un clopoțel, care, firește, a sunat. Las ușa deschisă și mă ascund după un cuier gol, care era așezat într-un colț, în spatele unei oglinzi mari. Cîteva clipe nu s-a arătat nimeni. Apoi aud niște pași greoi bocănind prin odaia alăturată, și în prăvălie se ivește un bărbat.

Planurile mele erau acum perfect puse la punct, îmi ziceam: Pătrund în casă, mă ascund bine și pîndesc un prilej potrivit, cînd, netulburat de nimeni, am să pot cotrobăi peste tot, pîn-oi găsi o perucă, o mască, niște ochelari și un costum ... Apoi aveam să-mi fac apariția în lume — o figură grotescă poate, dar verosimilă. Și, bineînțeles, cu acest prilej puteam să pun și mîna pe toți banii pe care i-aș fi găsit în teighea.

Omul care intrase în prăvălie era un tip mărunțel, cam adus de spate, cu sprîncenele stufoase; brațele-i lungi contrastau cu picioarele scurte și crăcănate. După toate aparențele, îl deranjasem de la masă. S-a uitat de jur împrejur prin prăvălie: nimic. Expresia

de așteptare de pe mutră s-a schimbat în mirare, apoi în furie. „Lua-i-ar dracii de derbedei!” A ieșit afară, s-a uitat în dreapta, s-a uitat în stînga... După o clipă s-a întors înauntru, a împins ușa cu piciorul și, bombănind, a mers spre ușa care ducea în casă. Era turbat de furie. Eu ies atunci din ascunziș, ca să mă iau după el, dar deodată piticul se oprește ca ținuit. Mă auzise mișcînd. Mă opresc și eu, speriat de o asemenea ascuțime de auz. Și, pînă una-alta, mă pomenesc că-mi trîntește ușa în nas.

Am rămas locului, șovăind. Deodată, îl aud că se întoarce iute-iute. Ușa se deschide din nou. O clipă, omul a rămas nemișcat, scrutînd dugheana cu privirea, așa cam ca unul care nu prea se simte liniștit. Pe urmă, bombănind într-una, a început să examineze spatele tejghelei, ba chiar și-a vîrît capul și în dosul cîtorva mobile. În fine, s-a oprit. Nu mai știa ce să creadă. Lăsase ușa dinspre locuință deschisă, așa că între timp m-am strecurat înauntru.

Am pătruns într-o cămăruță bizară, mobilată sărăcăcios; într-un colț zăcea o grămadă de măști grotești. Pe masă era gustarea de dimineață, pe care omul meu o lăsase neisprăvită. Crede-mă, Kemp, era exasperant pentru mine să fiu obligat să suport mirosul cafelei lui și să-l privesc cum se apucă de mestecat... Pînă și felul în care mînca era enervant. Cămăruța asta avea trei uși, dintre care una ducea sus, iar alta spre subsol; toate erau însă încuiate. Cît a stat la masă negustorul de vechituri, n-am putut ieși din odaie; ba nici măcar nu îndrăzneau să mă mișc — mi-era teamă de auzul lui drăcesc —, și trebuie să știi că acolo unde încremenisem trăgea al naibii! De vreo două ori, abia-abia am reușit să-mi innăbuș cite un strănut.

Senzațiile mele ar fi fost inedite și interesante pentru cineva care le-ar fi cunoscut în calitate de spectator; eu, însă, cu mult înainte ca omul meu să-și fi isprăvit masa, mă simțeam îngrozitor de obosit și de iritat. În cele din urmă, s-a oprit din mestecat, a

dat la o parte ceainicul de pe tava neagră de tinichea și și-a trîntit pe ea tacîmurile dogite, a strîns fața de masă, pătată cu muștar, în mijlocul căreia adunase toate fărîmiturile, și s-a cărat jos cu tot calabalîcul ăsta. Avînd amîndouă mîinile ocupate, n-a mai putut să închidă ușa în urma lui, așa cum desigur ar fi dorit să facă. N-am pomenit în viața mea un om care să închidă cu atîta grijă toate ușile după el! L-am urmat la subsol, într-o bucătărie tare murdară, care ținea loc și de spălătorie. Aici am avut plăcerea să asist la spălatul vaselor, după care — negăsind nici o rațiune de a mai rămîne acolo (mai ales că pardoseala de cărămizi era cam prea rece pentru picioarele mele) — m-am reîntors în odăiță și m-am așezat pe scaunul lui de lîngă sobă. Focul ardea mocnit. Fără să-mi dau seama ce fac, am zvîrlit cîțiva cărbuni în sobă. Omul meu a auzit și a venit fuga sus. A rămas o clipă nemișcat, la pîndă, apoi s-a învîrtit prin toată încăperea. Puțin a lipsit să nu mă atingă. Dar nici această explorare nu l-a satisfăcut, după cît se părea. Cînd să coboare scara, s-a mai oprit o dată în prag și iar a făcut o inspecție prin odaie.

Aveam impresia că stau de un secol în cămăruța aceea, pînă s-a îndurat telalul să vină iarăși sus și să deschidă ușa care ducea la etaj. Imediat m-am luat după el.

Pe cînd urca scara, s-a oprit pe neașteptate. Era cîte pe aci să mă ciocnesc cu el. S-a uitat peste umăr, drept în fața mea, și a tras cu urechea. Bodogănea: „Să juri, nu alta, că...” își tot trăgea buza de jos cu laba-i lungă și păroasă; ochii se plimbau ba sus, ba jos. A mai bombănit nu știu ce și a urcat mai departe. Cînd să pună mîna pe clanța ușii de sus, s-a mai oprit o dată. Pe mutra lui uluită se întipărise o expresie de indignare feroce. Devenise conștient de zgomotul abia perceptibil al mișcărilor mele. Piticul ăsta avea un auz de o ascuțime drăcească! Deodată, l-a apucat o criză de furie: „Dacă e careva aici, în

casă...“ a răcnit el, pe un ton care nu făgăduia nimic bun... dar și-a lăsat amenințarea în suspensie. Și-a vîrît mîna în buzunar, însă n-a găsit ce căuta; și atunci, mînat de intenții agresive, s-a repezit ca o furtună în jos pe scară, trecînd în goana mare pe lîngă mine. De data asta nu m-am mai luat după el, ci am rămas în capul scării, așteptîndu-l să se întoarcă.

Îl văd că urcă din nou, bombănind într-una. Ajunge sus, deschide ușa camerei și, înainte ca eu să pot intra, mi-o trîntește în nas.

M-am gîndit atunci să explorez puțin casa. Căutînd să fac cît mai puțin zgomot posibil, mi-am pierdut o bună bucată de timp cu treaba asta. Clădirea, veche de cînd lumea și dărăpănată, era atît de igrasioasă, încît pînă și la mansardă se cojise tapetul de pe pereți; șobolanii mișunau pretutindeni, ca la ei acasă. Clanțele ușilor erau aproape toate înțepenite, și mi-era teamă să le forțez. Multe dintre încăperile pe care le-am inspectat erau goale. În alte cîteva odăi am găsit aruncate, claie peste grămadă, o sumedenie de hîrburi — recuzită de teatru —, care păreau cumpărate de ocazie. Într-o odăiță din vecinătatea vizuinii lui dau peste o grămadă de haine vechi și mă apuc să scotocesc printre ele. Dar în graba mea am uitat că omul ăsta are un auz de iepure. Deodată, aud că umblă cineva în vîrfurile picioarelor. Am ridicat ochii tocmai la timp: telalul se holba înăuntru, la grămada aceea de boarfe răscolite. Ținea în mînă un revolver de tip vechi. Am stat perfect liniștit pînă s-a cărat. Își tot rotea bănuitor ochii de jur împrejur și, nu știu de ce, căsca gura. „Ea trebuie să fi fost!” a mormăit el în barbă. „S-o ia dracu!”

A închis ușa încet. După o secundă, am auzit cheia întorcîndu-se în broască. Apoi pașii s-au îndepărtat. Rămăsesem înăuntru, ca prins în capcană. O clipă, n-am știut ce să fac. Mă învîrteam de la ușă la fereastră și îndărăt; era o situație cu adevărat idioată.

M-a năpădit un val de furie. Hotărîsem însă ca, înainte de a întreprinde ceva, să inspectez toată hăinăria. Numai că de la prima încercare am răsturnat un maldăr de țeale de pe raftul de sus. La moment, monstrul a și alergat înapoi, cu o mutră mai sinistă ca oricînd. De data asta m-a atins de-a binelea. Făcea să-l vezi cum a sărit ca fript și cum a rămas încremenit în mijlocul încăperii!

După un răstimp s-a mai liniștit puțin. „Șobolanii!” Vorbea în șoaptă, cu mîna la gură. Se vedea cît de colo că-i cam speriat... Mă strecor încetișor afară din odaie, dar... se putea să nu scîrție o scîndură din podea? Ei bine, atunci bruta asta infernală s-a pornit să colinde prin toată casa, cu revolverul în mînă, încuind ușă după ușă și vîrîndu-și fiecare cheie în buzunar! Cînd mi-am dat seama ce face, m-au apucat iarăși furiile — nu puteam să mă mai stăpînesc ca să aștept un prilej favorabil. Știam că omul meu e singur în casă, așa că n-am mai stat mult la gînduri și i-am tras una în cap.

— I-ai tras una în cap? exclamă Kemp.

— Da, ca să-l amețesc. În timp ce cobora scările, l-am lovit pe la spate cu o unealtă care zăcea aruncată pe palier. S-a rostogolit ca un sac cu ciubote vechi.

— Dar, cum să spun?! Legile elementare ale umanității...

— Sînt excelente pentru oamenii elementari. Dar nu uita, Kemp, că cel mai important lucru era să scap din maghernița aceea, îmbrăcat și cu o mutră omenească, fără ca negustorul să mă vadă. Nu aveam altă cale pentru realizarea acestui scop imediat. Așa... în sfîrșit, i-am confecționat victimei mele un căluș, dintr-o vestă Louis Quatorze, și am legat-o într-un cearșaf!

— L-ai legat pe omul ăla într-un cearșaf!

— Am făcut un soi de balot din el. Era o idee bună, grație căreia puteam să-l mențin pe acest idiot într-o stare de permanentă groază, ba să-i închid și

gura, ceea ce era destul de greu de obținut, dacă-i ieșea amicului capul afară din legătură. Dragul meu Kemp, degeaba stai și te uiți la mine, de parc-aș fi comis un asasinat... înțelege că individul avea un revolver. Și apoi, o singură dată să mă fi văzut, și-i era de-ajuns să mă zugrăvească în toate amănuntele...

— Totuși..., obiectă Kemp, trăim în Anglia, într-un veac înaintat! Și apoi, omul se găsea în propria lui casă, pe când dumneata, în sfârșit... îl jefuiai.

— Îl jefuiam! Dă-o dracului de treabă! Ai să-mi strigi în curînd că-s un hoț! Îmi închipui, Kemp, că nu ești atît de redus, încît să te conformezi unor prejudecăți. Nu poți să-ți reprezîți situația în care mă găseam?

— Dar îmi reprezint și situația în care se găsea celălalt, replică Kemp.

Griffin sări iute în picioare.

— Ce vrei să spui?

Fața lui Kemp se înăspri ușor. Era pe punctul de a răspunde, dar se opri și-și schimbă brusc atitudinea.

— Îmi închipui că n-aveai încotro. Erai la strîmtoare. Totuși...

— Desigur că eram la strîmtoare, o strîmtoare nenorocită. Și bruta aia mă înnebunise — mă hăituise prin toată casa, cu revolverul în mînă, încuind și descuind uși! Mă exaspera, pur și simplu. Nu mă condamni, nu-i așa? Nu mă condamni?

— Nu condemn niciodată pe nimeni. Ar fi ceva prea învechit. Și, pe urmă, ce-ai mai făcut?— Mi-era foame. Jos, am găsit o bucată de piine și niște brînză mucegăită. Bun și asta! Ca să-mi potolesc foamea, era prea de-ajuns. Am băut și puțin rachiu, tăiat cu apă. Pe urmă am urcat iarăși sus, am trecut pe lîngă balotul meu improvizat — zăcea încă în nesimțire — și am intrat în odaia cu haine vechi. Fereastra odăii, întunecată de două perdele de dantelă, negre de murdărie, răspundea în stradă.

M-am îndreptat spre fereastră și am privit prin ochiurile perdelei. Era o zi luminoasă. Prin contrast cu obscuritatea din cocioaba mizerabilă, în care mă aflam, lumina de afară părea orbitoare. Circulația vehiculelor era foarte animată — căruțe cu fructe, o trăsură, un camion încărcat cu un maldăr de cutii, căruța unui negustor de pește... Când am întors capul spre mobilele mohorâte din spatele meu, îmi jucau pete colorate în fața ochilor. Furia îmi dispărea treptat, făcând iarăși loc îngrijorării. Situația mea mă neliniștea serios. Prin odaie plutea un miros slab de benzină. Probabil că negustorul meu își curăța boarfele cu benzină.

M-am apucat să cercetez sistematic casa. Cred că piticul trăise singur în ultima vreme. Era un tip tare curios... Am adunat din odaia cu vechituri tot ce mi-ar fi putut folosi, apoi am selecționat materialul. Am găsit o servietă, pe care mi-am însușit-o, considerînd-o printre bunurile de strictă necesitate; la fel am procedat cu niște pudră, ruj și pastă de lipit.

La început aveam de gînd să-mi pictez și să-mi pudrez fața, ca de altfel fiecare păticească din corp care era expusă vederii, așa încît să devin vizibil; treaba asta avea însă și un neajuns: ori de cîte ori aș fi vrut să mă fac iarăși nevăzut, ar fi trebuit să-mi fac rost de terebentină și de alte substanțe decolorante. Unde mai pui timpul pe care aș fi fost silit să-l pierd! în cele din urmă, mi-am ales un nas mai acceptabil, cam caraghios (dar nu mai mult decît nasurile multor oameni), niște ochelari negri, o pereche de favoriți cărunți și o perucă. N-am izbutit să găsesc rufărie de corp, dar asta puteam cumpăra ulterior. M-am înfășurat într-un domino de stambă și în niște eșarfe de cașmir alb. N-am găsit nici ciorapi, dar ghetetele telalului erau destul de bune, și m-am mulțumit cu ele. Am luat din tezgheaua dughenii trei *sovereign* de aur și vreo treizeci de șilingi de argint, iar în odaia de alături am mai găsit încă opt *sovereign*, într-un dulap încuiat, pe care

I-am spart. Echipat cum eram, puteam acum să ies în lume. Curios lucru, însă: ezitam. Oare înfățișarea mea era destul de verosimilă? Am încercat să mă privesc într-o oglinjoară din dormitor și m-am examinat din toate unghiurile, ca să descopăr vreun amănunt omis, dar totul părea în regulă. Arătam ca un personaj grotesc de pe scenă — cel care joacă roluri de calici —, dar nu mai constituiam o imposibilitate din punct de vedere fizic. Căpătînd puțină încredere, am luat oglinda în prăvălie, am tras obloanele și am început să mă studiez pe îndelete, în toate pozițiile, cu ajutorul oglinzii mari din colț.

Mi-au mai trebuit cîteva minute ca să-mi adun curajul. În sfîrșit, am descuiat ușa prăvăliei și am ieșit în stradă, lăsîndu-l pe nenorocit să se dezlege din cearșaf, cînd avea să găsească el de cuviință. După cinci minute, mă despărteau de dugheana cu haine vechi nu mai puțin de douăsprezece colțuri de stradă. Nimeni nu părea să mă ia prea mult în seamă. Cea din urmă dificultate părea rezolvată.

Griffin tăcu.

— Și de omul acela nu te-ai mai sinchisit de loc? întrebă Kemp.

— Nu. Nici n-am mai auzit vreodată de el. Presupun c-a reușit în cele din urmă să se dezlege, sau că s-a zbătut atîta, pîn-a ieșit afară din cearșaf. În orice caz, nodurile erau bine strînse...

Se îndreptă în tăcere spre fereastră și privi afară.

— Și ce s-a mai întîmplat cînd ai ieșit pe Strand?

— O nouă dezamăgire! Credeam că se isprăvise cu necazurile mele. În sinea mea nutream convingerea că, în sfîrșit, eram liber să fac orice-mi plăcea, tot ce-mi trăsnea prin cap, cu condiția de a nu-mi divulga secretul. Așa credeam. Imaginează-ți, să faci orice vrei, fără să-ți pese de consecințe! N-aveam decît să azvîrl de pe mine hainele și să mă fac nevăzut... Nimeni nu mă putea prinde. Aveam latitudinea să-mi procur, de oriunde i-aș fi găsit, banii care-mi erau necesari. Hotărîsem să-mi ofer o masă

copioasă, să trag la un hotel ca lumea și apoi să-mi sporesc inventarul cu un echipament mai acătării! Mă simțeam plin de încredere în mine. Ei bine, nu mi-e prea plăcut să-mi amintesc acum cît de imbecil am putut să fiu. Am intrat într-un restaurant, începusem să comand mîncarea, cînd mi-am dat seama că nu puteam mîncă, fără să-mi descopăr fața invizibilă! Am isprăvit de comandat bucatele, i-am spus chelnerului că mă întorc în zece minute și am plecat în culmea exasperării. Nu știu dac-ai simțit vreodată ce înseamnă să fii silit să-ți înfrînezi foamea...

— Chiar în felul ăsta nu, răspunse Kemp, dar pot să-mi închipui.

— Eram în stare să-i ucid pe acești oameni stupizi. În cele din urmă, înnebunit de pofta unei mîncări gustoase, intru în alt restaurant și cer un *separé*. Le-am explicat: sînt tare desfigurat. S-au uitat la mine cu niște mutre curioase, dar în definitiv asta nu-i privea pe ei. Și așa, am reușit să-mi iau prînzul. N-a fost prea bine servit, dar cel puțin mi-a potolit foamea. După ce-am mîncat, am fumat o țigară de foi, încercînd să schițez un plan de acțiune. Afară începuse să viscolească.

Cu cît mă gîndeam mai adînc, dragul meu, cu atîta îmi dădeam seama ce absurditate iremediabilă, înseamnă un om invizibil într-un climat rece, nesuferit și într-un oraș civilizat și supraaglomerat. Înainte de a fi pornit la experiența asta nebunească, visasem o mie de privilegii. Și acum, în după-amiaza asta, totul mă dezamăgea crunt. Am trecut în revistă lucrurile pe care o ființă umană le socotește demne de invidiat. Fără îndoială că fiind invizibil ai posibilitatea să le capeți, dar, o dată obținute, ți-e imposibil să te bucuri de ele, exact din aceeași pricină. Ambiția... Ce rost are orgoliul unei situații înalte, cînd nu te poți arăta semenilor tăi? Ce rost are dragostea unei femei, cînd numele ei nu poate fi decît

Dalila¹?... Nu simt nici o înclinație pentru politică, nici pentru deșertăciunea celebrității, pentru filantropie sau pentru sport. Și, atunci, ce-mi rămîne de făcut? Pentru ce m-am prefăcut într-un mister ambulant, într-o caricatură de om, înfofolită și bandajată?

Făcu o pauză și-și îndreptă întîmplător privirea spre fereastră.

— Dar cum ai ajuns la Iping? întrebă Kemp, vrînd neapărat să-i distragă atenția și totodată să-l facă să vorbească.

— Am plecat acolo ca să lucrez. Aveam o speranță. O idee abia încolțise pe jumătate. N-am abandonat-o, dimpotrivă, am dus-o pînă la un punct destul de avansat. E vorba de o cale de întoarcere. Vreau să obțin un mijloc de a corija erorile pe care le-am comis, de a redeveni vizibil de cîte ori am poftă! Asta, bineînțeles, după ce aduc la îndeplinire tot ce-mi propun să realizez cîtă vreme sînt invizibil. Și tocmai despre asta aș dori să-ți vorbesc, acum, în primul rînd.

— Ai plecat direct la Iping?

— Da. Nu trebuia decît să-mi scot de la biroul acela caietele de însemnări și carnetul de cecuri.

Mi-am comandat și o cantitate mare de chimicale — aveam nevoie de ele pentru a trece la realizarea proaspetei idei (am să-ți arăt calculele îndată ce-mi recapăt caietele) — și, după aceea, am pornit la drum. Dumnezeu! îmi amintesc și acuma viscolul pe care am venit. Prin ce mizerie am trecut! Mereu mi-era teamă ca nu cumva zăpada să-mi moaie nasul de carton!

— Și pînă la urmă... judecînd după ziare, alaltăieri, cînd te-au descoperit, ai cam ...

— Da. E drept. L-am omorît pe dobitocul acela de polițist?

¹ Aluzie la legenda lui Samson și Dalila.

— Nu, răspunse Kemp. Sînt speranțe că-și va reveni.

— Atunci, are noroc. Imbecilii! Mă scosese ră cu totul din sărite. De ce nu m-au lăsat în pace? Dar bădăranul ăla de băcan?

— A scăpat cu viață.

— Nu știu dacă se va întîmpla la fel și cu vagabondul meu... glumi Omul Invizibil, cu un rîs sinistru. Kemp, oamenii de felul dumitale habar n-au ce-i aia furie turbată!... Să trudești ani de zile ca să dai viață unei idei, să-ți frămînti mintea, să născoci, să crezi... ei, și, odată să te împiedici de un năîng, de un zevzec, de un chior care-ți vîră bețe-n roate... Toate soiurile de creaturi imbecile care populează lumea asta mie mi-a fost dat să le întîlnesc... Dacă mai dura mult, turbam de-a binelea, i-aș fi secerat pînă la unul.

Și așa mi-au îngreuiat de o mie de ori situația...

XXIV. UN PLAN CARE A DAT GREȘ

Kemp aruncă pe furiș o privire spre fereastră.

— Și acum, întrebă el, ce-avem de făcut? Veni mai aproape de oaspetele lui, ca să-l împiedice să observe cele trei siluete care suiau coasta dealului, înaintau cu o încetineală insuportabilă, cel puțin așa se părea lui. Și ce gîndeai să faci cînd te-ai îndreptat spre Port Burdock? Aveai vreun plan?

— Voiam să părăsesc țara. Dar mi-am schimbat proiectele de cînd te-am întîlnit pe dumneata. Chibzuisem c-ar fi mai cuminte să plec undeva în Sud, cît mai era vremea caldă și puteam rămîne invizibil în bune condiții. Mai ales acum, cînd secretul meu a fost dat în vileag și cînd toată lumea o să caute, pe

toate drumurile, indivizi deghizați și încotoșmănați... Știam că există o linie navală din Burdock spre Franța. Planul meu era să mă urc pe un vapor și să încerc riscul unei traversări. Din Franța aș fi putut pleca apoi cu trenul în Spania sau, mai curînd, spre Alger. N-ar fi fost prea greu. Acolo poți rămîne invizibil o viață întreagă! Și se pot realiza multe. Pe vagabondul acela l-aș fi folosit drept casă de bani și portbagaj, pînă aveam să găsesc modalitatea în care să-mi parvină acolo caietele și celelalte lucruri.

— Asta-i limpede!

— Și acestei brute infecte s-a năzărit să încerce să mă fure! Mi-a dosit caietele, Kemp. A ascuns însemnările mele! Ah, dac-aș pune mîna pe el!...

— Mai bine gîndește-te cum să scoți caietele de la el...

— Dar unde o fi acum? Știi cumva?

— E la sediul poliției locale, arestat, la propria lui cerere, și închis în celula cea mai bine păzită.

— Fir-ar să fie!

— Asta-ți cam încurcă planurile.

— Trebuie să obținem însemnările, Kemp, însemnările sînt de o importanță vitală!

— Desigur, aprobă Kemp, cu o urmă de nervozitate în glas. Tocmai se întreba dacă auzise într-adevăr pași afară. Sigur că trebuie să punem mîna pe ele. Dar asta n-o să fie greu, dacă omul n-o să miroasă că sînt cerute pentru dumneata...

— Da, sigur...

Omul invizibil tăcu. Căzuse pe gînduri, după cît se părea.

.....

Kemp încercă să găsească un pretext ca să prelungească conversația, dar Griffin o reluă de bunăvoie.

— După cum ți-am spus, faptul că am intrat din întîmplare în casa dumitale îmi schimbă toate planurile. Căci dumneata, Kemp, ești un om capabil să înțelegi, în ciuda a tot ce s-a întîmplat, în ciuda

publicității care mi s-a creat și a faptului că mi-am pierdut caietele, în ciuda a tot ce-am suferit, ne rămîn încă posibilități mari, perspective uriașe... N-ai spus nimănui că sînt aici? întrebă brusc.

Kemp șovăi.

— Asta-i de la sine înțeles, răspunse el, după o mică pauză.

— Nimănui? insistă Griffin.

— Nici unui suflet de om.

— Ah! Acum... Omul Invizibil se ridică în picioare și, înfigîndu-și mîinile în șolduri, începu să se plimbe prin odaie. Am făcut o greșeală, Kemp, o greșeală imensă, încercînd să duc singur la capăt toată povestea asta. Am irosit forță, timp, prilejuri favorabile... Singur! E uimitor cît de puține lucruri poate realiza un om singur. Doar să fure puțin, să lovească puțin, și atîta tot. Ceea ce caut eu, Kemp, e un asociat, un ajutor și un adăpost; am nevoie de un aranjament grație căruia să pot dormi, mînca și să mă pot odihni în liniște, fără să fiu suspectat. Trebuie să am un colaborator. Cu un asociat, cu hrană și cu odihnă, devin posibile o mie de lucruri.

Pînă acum n-am avut un plan bine determinat. Trebuie să luăm în considerație toate avantajele însușirii mele, ca și toate dezavantajele ei. Ca să tragi cu urechea, sau pentru alte acțiuni de soiul ăsta, nu-i de mare folos să fii invizibil, fiindcă fără să vrei faci zgomot. E de oarecare ajutor, dar în foarte f mică măsură, la efectuarea unei spargerii sau a altor treburi similare.

O dată ce ai pus mîna pe mine, e foarte ușor să mă arestezi. Dar, pe de altă parte, e foarte greu să pui mîna pe mine... De fapt, însușirea de a fi invizibil e bună numai în două împrejurări. E foarte folositoare dacă vrei să fugi de cineva; e la fel de folositoare cînd vrei să te apropii de cineva. Prin urmare, e extrem de utilă cînd vrei să ucizi. Pot să mă învîrtesc în jurul unui om, indiferent ce armă ar avea, să-mi aleg pe-ndelete punctul în care am să-l

ating, să-l lovesc cum îmi place, să mă depărtez cînd îmi convine, să fug cînd am chef.

Kemp își duse mîna la mustață. Oare se auzeau zgomote jos?

— Și va trebui să ucidem, Kemp.

— Va trebui să ucidem... repetă mașinal doctorul. Stau și-ți ascult proiectele, Griffin, dar nu te supăra, nu sînt de acord. De ce să ucidem?

— Nu asasinate la nimereală, ci omoruri judicioase. Scopul e următorul: lumea știe că există un Om Invizibil, tot așa de bine cum știm și noi că există o asemenea ființă — și omul acesta invizibil, Kemp, trebuie să instituie un regim de teroare. Da! Fără îndoială că ideea te înspăimîntă, dar asta trebuie să facem. Să instituim un regim de teroare. Acest om trebuie să pună stăpînire pe un oraș — cum e Burdock al vostru, de pildă — să-l terorizeze și să-l domine. Trebuie să emită ordine. Difuzarea ordinelor poate fi efectuată într-o mie de moduri, dar e suficient ca Omul Invizibil să recurgă la sistemul biletelor strecurate pe sub uși. Toți cei care nu vor asculta de ordinele lui vor trebui uciși, iar toți cei care le vor lua apărarea vor trebui, de asemenea uciși.

— Hm! făcu Kemp, fără să-l mai asculte pe Griffin.

Ciuli urechea la zgomotele de afară. Se deschidea ușa de la intrare.

— Mi se pare, însă, spuse el grăbit,, ca să-și mascheze lipsa de atenție, că asociatul dumitale o să se găsească într-o situație dificilă, nu crezi, Griffin?

— Nimeni n-o să știe că e asociatul meu, răspunse precipitat Omul Invizibil. Apoi, dintr-o dată: Dar, ssst! Ce se aude jos?

— Nimic! Kemp începu să vorbească repede și cu glas tare. Nu sînt de acord cu asta, Griffin. Înțelege-mă, cu asta nu sînt de acord! De ce să uneltești asemenea acțiuni diabolice împotriva speciei umane? Cum poți crede că asta o să-ți aducă fericirea?

Nu fi un lup singuratic. Publică-ți cercetările destăinuiește-i lumii secretul tău, încredințează-i-l poporului nostru, măcar! Gîndește-te ce-ai putea realiza dacă ai avea un milion de oameni care să te ajute...

Întinzînd brațul, Griffin îl întrerupse.

— Stai! Se aud pași care urcă...

— Ți se pare! făcu Kemp.

— Lasă-mă să văd!

Cu brațul întins, Omul Invizibil înaintă spre ușă.

Tot ce-a urmat s-a petrecut cu iuțeala fulgerului! O clipă, Kemp șovăi, apoi dădu să-l împiedice. Griffin tresări și se opri în loc.

— Trădătorule! strigă Vocea.

Deodată, haina de casă prinse să se descheie. Așezîndu-se, nevăzutul aruncă toate de pe el. Kemp făcu cîțiva pași repezi spre ușă, iar Omul Invizibil — partea de jos îi și dispăruse — sări în picioare, cu un strigăt.

Kemp deschise larg ușa.

De jos venea tropăitul unor pași grăbiți. Se deslușeau și niște glasuri.

Cu o mișcare iute, Kemp îl împinse înapoi pe Omul Invizibil, sări afară și trînti ușa după el. Cheia era pregătită în broască, pe dinafară. într-o clipă, Griffin ar fi rămas singur, prizonier în camera de lucru din verandă, dacă n-ar fi intervenit un amănunt neprevăzut. Cheia fusese introdusă în broască, pe dinafară, chiar în dimineața aceea, pe furiș. Dar cînd Kemp a trîntit ușa, cheia a căzut cu zgomot pe covor. Kemp se îngălbeni. încercă să țină clanța cu amîndouă mîinile. Un moment a stat nemișcat, opintindu-se din răsputeri. Apoi ușa s-a crăpat cam de cîteva degete. Dar Kemp reuși s-o împingă la loc. A doua oară, ușa, smucită cu furie, se deschise cam de un cot, iar halatul apăru în deschizătură. Degete nevăzute se înfipseră în grumazul lui Kemp, care-și desprinsese mîna de pe clanță, ca să se apere. Fu aruncat cît colo, se împiedică și căzu mototol

în colțul palierului. Haina de casă îi fu azvîrlită în cap.

Tocmai atunci ajunsese la jumătatea scării destinatarul scrisorii lui Kemp, colonelul Adye, șeful poliției din Burdock.

Sub ochii lui înspăimîntați se desfășura o scenă teribilă: apariția subită a lui Kemp, urmată de privedea extraordinară a unui halat, care zboară singur prin aer... Kemp cade, se luptă ca să se ridice în picioare... se clatină, se repede înainte și se năruie iarăși, ca o vită înjunghiată...

Pe neașteptate, colonelul primi și el o lovitură năprasnică. De unde, oare? Dar pînă să se dumirească, simți că un corp greu se năpustește asupra lui. Se rostogoli orbește pe scări, cu gîtlejul încheștat de o mînă nevăzută și cu senzația unui genunchi înfipt în pîntec. Călcîndu-l pe spinare, un picior invizibil a trecut peste el. Niște pași fantomatici au coborît scările. Jos, în hol, cei doi ofițeri de poliție cu care venise colonelul alergau zăpăciți de colo pînă colo. Strigătele lor fură o clipă acoperite de bufnitura ușii din față.

Adye se răsuci și se sculă în picioare. Kemp venea spre el, bălăbănindu-se pe scări, plin de praf, cu părul vîlvoi, cu obrazul învinețit de o lovitură, cu buza sîngerîndă. Strîngea în brațe un halat de casă și alte cîteva piese vestimentare.

— Dumnezeuule! gîfii doctorul. Totul e pierdut. A fugit!

XXV. URMĂRIREA OMULUI INVIZIBIL

O bucată de timp, doctorul s-a simțit prea distrus, ca să-i poată explica lui Adye înțelesul peripețiilor vertiginoase prin care trecuse. Au rămas în capul scării; Kemp vorbea precipitat, ținînd încă în brațe

bulendrele caraghioase ale lui Griffin. Adye începea să priceapă cite ceva din cele petrecute.

— E nebun, înțelegi? E inuman. Egoismul personificat. Nu se gîndește decît la profitul lui, la securitatea lui. Am ascultat azi-dimineață o istorioară cumplită, străbătută de un cinism revoltător... A rănit oameni. Dacă nu-l împiedicăm, are să treacă la crime. Are să răspîndească panică în tot ținutul. Nimic nu-l poate opri. Acum a evadat, și e turbat de furie!

— Trebuie să-l prindem! decise Adye. Asta-i sigur.

— Dar cum? întrebă Kemp. Deodată simți că-i vin ideile cu grămada. Trebuie să începi numaidecît! Trebuie neapărat să-l împiedicăm să părăsească districtul. Toți oamenii valizi să participe la această acțiune. Dacă scapă de aici, o să cutreiere regiunea după bunul lui plac, asasinînd și schilodind oameni. Visează să instituie un regim de teroare! Un regim de teroare, auzi ce-ți spun? Trebuie supravegheate trenurile, drumurile, vapoarele... Vom cere să ne ajute și garnizoana. Telegrafiază îndată după ajutoare... Un singur mobil poate să-l rețină aici: are neapărată nevoie de niște caiete de însemnări, care i-au fost luate. Am să-ți vorbesc despre asta. Aveți un individ la voi, la secție, unul Marvel...

— Știu, îl întrerupse Adye. Caietele acelea. Știu. Numai că vagabondul...

— Spune că nu le are, nu-i așa? Dar el e convins că vagabondul le are. Și, acum, bagă de seamă: trebuie împiedicat să mănînce și să doarmă. Toată lumea va sta zi și noapte la pîndă. Alimentele — absolut tot ce este comestibil — să fie ținute la loc sigur, sub cheie, și atunci el n-are să-și poată face rost de hrană decît comițînd o spargere. Să fie baricadate toate așezările omenești, pretutindeni. Cerule, trimite-ne noști reci și ploii întreaga populație din regiune trebuie să înceapă urmărirea, cu toată perseverența. Îți repet, Adye, omul ăsta reprezintă un

pericol, o calamitate obștească! Dacă nu punem mîna pe el și nu-l închidem... e îngrozitor numai și gîndul la ce s-ar putea întîmpla...

— Ce altceva am mai putea face? întrebă Adye. Plec imediat, să mă apuc să organizez toată afacerea asta. Dar ce-ar fi să vii și dumneata cu mine? Da, ai să vii și dumneata! Vino, și o să ținem un fel de consiliu de război, o să-i cerem și lui Hopps să ne ajute, și administrației Căilor Ferate. Să nu pierdem un minut! Haide, ai să-mi continui povestirea pe drum. Ce-ar mai fi de făcut? Spune! Să mergem pînă la capăt!

Între timp, Adye începuse să coboare scările. Ușa din față era deschisă. Polițiștii stăteau afară și, plini de zel, scrutau aerul.

— A scăpat, domnule, îi raportă unul din ei.

— Trebuie să mergem imediat la centrală, îi spuse Adye. Unul dintre voi să caute o trăsură, care să ne iasă în întîmpinare, dar repede! Ei, Kemp, ce mai e de făcut?

— Cîini... Fă rost de vreo cîțiva. Un cîine nu-l vede, dar îl simte. Fă rost de cîini.

— Bine, nu-i un procedeu uzual, dar o să-l folosim. Funcționarii închisorii din Halstead cunosc pe cineva care are cîini de vînătoare. Așadar, cîini. Altceva?

— Ține minte: mîncarea din stomacul lui poate fi văzută. Hrana mestecată și înghițită rămîne vizibilă în pîntecul lui pînă cînd e asimilată. Trebuie dar să scotociți într-una. Fiecare tufiș, fiecare colțișor. A! încă ceva. Dosiți toate armele și toate uneltele care pot fi folosite ca arme. E drept că el n-are posibilitatea să se plimbe prea multă vreme cu o armă asupra lui. Dar există atîtea obiecte pe care-ar putea să pună mîna așa, din întîmplare, și să le arunce în capul oamenilor. Ei bine, astea trebuie ascunse!

— Bun, e-n regulă. O să punem noi mîna pe el!

— Iar prin mijlocul drumurilor... Kemp șovăi.

— Ei?

— Presărați sticlă pisată. E crud, știu. Dar gîndește-te numai la ce-ar putea el să facă.

Adye șuieră printre dinți.

— Asta nu-i prea onest. Nu știu ce să spun... În sfîrșit, am să pregătesc sticla pisată. Și în cazul cînd are să meargă prea departe ...

— Îți spun că s-a dezumanizat cu totul! Sînt sigur, cum te văd și cum mă vezi, că, îndată ce-are să se liniștească puțin, o să instituie un regim de teroare. Singura noastră șansă ar fi să i-o luăm înainte. Ființa asta s-a rupt de umanitate. Fie ca sălbatica-i cruzime să cadă asupra capului său!

XXVI. ASASINAREA DOMNULUI WICKSTEED

Se pare că Omul Invizibil fugise din capcana lui Kemp într-o stare de furie oarbă. Un copilăș care se juca pe lîngă poarta casei doctorului a fost apucat și zvîrlit în lături cu atîta violență, încît și-a fracturat glezna. Dar după asta, timp de cîteva ore, Griffin a dispărut din sfera percepției omenești. Nimeni nu știe încotro a luat-o sau ce-a făcut. Dar nu e greu să ne imaginăm: în dimineața aceea caldă de iunie, el suie în fugă dealul, apoi coboară în cîmpia din spatele orășelului Port Burdock. Turbează, spumegă de furie din pricina soartei lui potrivnice. Nădușit, istovit, se adăpostește în desișurile din Hintondean. Încearcă să-și reconstituie proiectele spulberate — proiectele lui de distrugere a omenirii...

După toate probabilitățile, acolo s-a refugiat el, pentru că acolo și-a făcut simțită prezența pe la ceasurile două, într-un chip înfiorător de tragic.

Care să fi fost starea lui de spirit din acest răstimp? Ce planuri o fi urzit? Fără îndoială că trădarea doctorului îl aruncase într-un hal de furie vecină cu nebunia; deși cunoaștem motivele care-l determinaseră pe Kemp să-și calce cuvîntul, ne putem totuși închipui, ba chiar putem înțelege în oarecare măsură mînia pe care i-o pricinuise lui Griffin atacul prin surprindere. Poate că era la fel de consternat și de zăpăcit ca la început — pe vremea pățaniilor de pe Oxford Street; într-adevăr, el se bizuise fără rezerve pe participarea lui Kemp la înfăptuirea monstruosului vis de terorizare a semenilor săi. Cert este, însă, că dispariția lui din raza simțurilor omenești s-a petrecut cam pe la amiază, și nici o făptură vie nu poate spune cu ce s-a îndeletnicit el pînă la orele două și jumătate. Dacă pentru omenire acest răgaz a avut poate consecințe fericite, lui însă i-a fost fatal.

În tot acest răstimp, grupuri din ce în ce mai numeroase de cetățeni se împrăștiaseră prin ținut și se găseau în plină activitate. În dimineața acelei zile, Omul Invizibil fusese doar o simplă legendă, o sperietoare; după-amiază, însă, datorită unui apel laconic al lui Kemp, „Nevăzutul” apărea ca un adversar concret, care trebuia răpus într-un fel oarecare — fie rănit, fie prins nevătămat. Cu o repeziciune uimitoare, întregul ținut începuse să se organizeze. Pînă pe la ceasurile două, Omul Invizibil ar mai fi putut încă să scape din regiune, strecurîndu-se în vreun tren; dar după aceea, evadarea lui a devenit imposibilă, pentru că toate trenurile care treceau pe liniile cuprinse în teritoriul — de forma unui paralelogram — dintre Southampton, Winchester, Brighton și Horsham călătoreau cu ușile încuiate, iar circulația mărfurilor fusese aproape în întregime suspendată. Afară de asta, pe o rază de douăzeci de mile în jurul orașelului Burdock, drumurile și cîmpiile erau împînzite de oameni înarmați cu puști și cu bîte,

adunați în grupuri de câte trei-patru și însoțiți de cîini.

Polițiștii călări străbăteau drumurile ținutului, oprindu-se la fiecare gospodărie și recomandîndu-le locuitorilor să-și încuie ușile și să nu iasă din casă neînarmați. Toate școlile elementare își întrerupseră cursurile pe la ora trei, iar copiii, speriați, umblau în grup, grăbindu-se să ajungă acasă. Pe la ora patru sau cinci, apelul lui Kemp — semnat de Adye — fusese răspîndit prin poștă în întregul ținut. Textul apelului enumera și expunea, pe scurt, dar foarte clar, toate condițiile luptei; Kemp insista asupra necesității ca Omul Invizibil să fie împiedicat de a-și face rost de hrană și de a putea dormi pe undeva. Cetățenii erau îndemnați să fie neconținut cu ochii-n patru și cu urechile ciulite, ca să prindă cel mai mic semn care ar trăda vreo mișcare de-a „Nevăzutului”. Atît de rapidă și de hotărîtă fusese acțiunea autorităților, atît de promptă și de răspîndită s-a arătat a fi convingerea că această stranie făptură există într-adevăr, încît, înainte de căderea nopții, un teritoriu de cîteva sute de kilometri pătrați se găsea într-o severă stare de asediu. Dar, tot înainte de căderea nopții, un fior de groază a străbătut întregul ținut alarmat, care nu mai știa ce-i somnul; în șoaptă, din gură în gură, de-a lungul și de-a latul ținutului, s-a răspîndit, cu iuțeala fulgerului, vestea uciderii domnului Wicksteed.

Dacă supoziția noastră că Omul Invizibil s-a refugiat în desișurile din Hintondean este justă, atunci trebuie să presupunem mai departe că pe la începutul după-amiezii el a ieșit de acolo, mînat de un gînd pentru a cărui realizare avea nevoie de-o armă. Nu putem ști anume ce l-o fi scos din bîrlogul lui; un lucru, însă, constituie, cel puțin pentru mine, o certitudine: Griffin pusese mîna pe drugul de fier înainte de a-l fi întîlnit pe *mr.* Wicksteed.

Desigur că nu s-a putut afla nici un amănunt asupra acestei întîlniri, care avusese loc în preajma unei

gropi cu pietriș, la vreo două sute de metri de conacul lordului Burdock. Toate indiciile — iarba călcată în picioare, numeroase răni primite de *mr. Wicksteed*, bastonul lui rupt în bucăți — dovedeau că se dăduse o luptă disperată. Totuși, nu ne putem închipui ca mobilul atacului să fi fost altul decât furia unui nebun. Într-adevăr, ipoteza nebuniei se impune în mod indiscutabil. *mr. Wicksteed*, intendentul lordului Burdock, era un bărbat de vreo patruzeci și cinci sau patruzeci și șase de ani, a cărui înfățișare și apucături de om foarte așezat n-ar fi putut stîrni pentru nimic în lume un dușman atît de cumplit. Se pare că Omul Invizibil îl ucisese cu un drug smuls dintr-un gard de fier dărîmat. L-a oprit pe omul acesta liniștit, care mergea agale spre casă, la masa de prînz, s-a năpustit asupra lui, i-a înfrînt rezistența, i-a rupt un braț, l-a trîntit la pămînt și i-a sfărîmat capul, prefăcîndu-l într-un terci.

Desigur că-și făcuse rost de drugul acela înainte de a-și fi întîlnit victima. În afară de cele expuse pînă acum, doar două argumente pledează pentru această ipoteză. Primul: groapa cu pietriș nu se găsea chiar în drumul spre casă al domnului Wicksteed, ci în plin cîmp, la vreo două sute de metri depărtare de acest drum. Al doilea argument îl constituie mărturia unei fetețe care trecuse în după-amiaza aceea pe-acolo, mergînd spre școală; ea îl văzuse pe *mr. Wicksteed* părăsindu-și drumul și luînd-o peste cîmp, spre groapa cu pietriș. „Nu umbla ca un om în toată firea...” zicea feteța. Imitîndu-i gesturile, ea căuta să sugereze mișcările unui om care urmărește ceva ce se tîrîie pe jos înaintea lui și care lovește din cînd în cînd cu bastonul în obiectul acela tîrîtor. Feteța asta era ultima făptură care-l văzuse pe Wicksteed în viață. Cînd l-a pierdut din vedere, omul pășise spre moarte; din pricina unui desîș de fagi și a unei ușoare înclinări a terenului, ea nu putuse observa că s-a mai întîmplat.

Aceste indicii constituie — măcar pentru cel ce scrie aceste rânduri — dovada cea mai sigură că omorul n-a fost înfăptuit din simplă poftă de a ucide. Probabil că Griffin își luase cangea ca să aibă o armă, dar fără intenția premeditată de a o folosi ca unealtă ucigașă. Pesemne că victima trecuse pe acolo și observase drugul, care — minune nemaiauzită! — se mișca singur. Omul nu aflase încă nimic despre cele petrecute cu o zi înainte. (Port Burdock era la o depărtare de zece mile.) Ba se poate să nici nu fi auzit măcar de „Nevăzutul”. Așadar, *mr. Wicksteed* s-a apucat să urmărească drugul mișcător... Să ne imaginăm scena: Omul Invizibil se strecoară cu mare grijă, ca nu cumva prezența lui prin împrejurimile acelea să fie descoperită, iar domnul Wicksteed, a cărui curiozitate era ațîțată la culme, se ține scai după bucata aceea de fier, care — minune nemaiauzită — umblă singură. În cele din urmă, nu se mai poate stăpîni și începe să dea cu bastonul în drugul cel miraculos.

Fără îndoială că în împrejurări obișnuite, „Nevăzutul” ar fi putut foarte ușor să fugă, scăpînd de urmăritorul lui, care nu mai era tinerel; dar după poziția în care a fost găsit corpul, ne dăm seama că *mr. Wicksteed* avusese nenorocul să-și fugărească prada pînă într-o surpătură, între o tufă de urzici și groapa cu pietriș. Pentru cei care cunosc nefireasca iuțeală la mînie a Omului Invizibil, restul e lesne de închipuit.

Dar aceasta este o simplă ipoteză. Singurul element corect — pentru că rareori poți pune temei pe mărturia copiilor — rămîne descoperirea corpului lui Wicksteed și a drugului de fier, pătât de sînge și aruncat printre urzici. Faptul că aruncase arma denotă că în viitoarea emoțiilor resimțite în urma crimei lui, Griffin a renunțat la scopul pentru care o luase — dacă într-adevăr existase vreun scop. Desigur, Griffin era un monstru de egoism, o ființă

lipsită de sensibilitate, dar se poate ca în fața victimei — a primei lui victime, care-i zăcea plină de sînge la picioare, vrednică de milă — să-l fi năpădit remușcările, adînc îngropate în suflet, și să-i fi zădărnicit orice plan de acțiune.

După asasinarea lui *mr. Wicksteed*, se pare că ar fi pornit prin împrejurimi, apucînd-o spre cîmpie. Se povestește că, pe la asfințit, doi oameni care se aflau pe un cîmp de lîngă Fern Bottom ar fi auzit o voce. Și vocea asta ba se văicărea, ba țipa, ba rîdea cu hohote, și rîsul ei se împletea cu suspine și gemete!... Trebuie să fi fost nu tocmai plăcut s-o auzi. Vocea s-a îndepărtat în direcția unui cîmp de trifoi, și apoi s-a pierdut înspre dealuri.

Între timp, se vede că Griffin aflate cîte ceva despre promptitudinea cu care se folosisese Kemp de confidențele lui. Pesemne că a găsit toate casele, la rînd, încuiate și baricadate; a hoinărit de bună seamă prin gări, a dat tîrcoale hanurilor și ,a citit apelurile, așa încît și-a dat seama cam ce fel de campanie se desfășura împotriva lui. A observat, desigur, că pe măsură ce se întuneca, apăreau ici-colo, pe cîmp, grupuri de cîte trei-patru oameni, însoțiți de cîini, care umpleau văzduhul cu lătratul lor. Acești vînători fuseseră special instruiți cum să se ajute unul pe altul dacă s-ar fi întîlnit cu Omul Invizibil. Dar fugăritul îi ocolea pe toți. Înțelegem lesne cît era de exasperat, mai ales că el singur furnizase informațiile, care erau acum folosite cu atîta cruzime împotriva lui. În această zi și-a pierdut și el cumpătul; vreme de douăzeci și patru de ore — afară doar de clipele cînd s-a năpustit asupra lui Wicksteed —, „Nevăzutul” a fost într-adevăr o fiară hăituită. Totuși, se pare că peste noapte găsisese de mîncare și izbutise să doarmă, deoarece a doua zi dimineața și-a revenit; era din nou activ, puternic, minios și rău și se pregătea pentru ultima lui mare ofensivă împotriva omenirii.

XXVII ASEDIUL CASEI LUI KEMP

Doctorul Kemp citi un mesaj straniu, scris cu creionul pe un petec soios de hîrtie.

„Ai fost uimitor de energic și de inteligent, spunea scrisoarea, deși nu reușesc să-nțeleg ce urmărești să câștigi prin acțiunile tale. Ești împotriva mea. O zi întreagă m-ai hăituit — ai încercat să mă lipsești pînă și de odihna nopții. Dar am găsit de mîncare și am dormit, în ciuda măsurilor pe care le-ai luat, iar jocul abia începe. Jocul abia începe. Nu-mi rămîne nimic altceva de făcut decît să instaurez Teroarea. Prin prezenta anunț prima zi de Teroare. Spune-le colonelului tău de poliție și celorlalți că Port Burdock nu mai stă sub jurisdicția reginei, ci intră sub stăpînirea mea — a Teroarei! Aceasta este ziua cea dinții din anul întîi al unei epoci — Epoca Omului Invizibil. Eu sînt Omul Invizibil întîiul!... Pentru început, legislația va fi cît se poate de blîndă. În prima zi va avea loc numai o singură execuție, cu titlu de exemplu: execuția numitului doctor Kemp. Astăzi moartea se îndreaptă spre el. Poate să se încuie, să se ascundă, să-și pună strajă, să se îmbrace în armură, dacă-i place, Moartea, Moartea nevăzută se îndreaptă spre el. N-are decît să-și ia toate măsurile — asta are să-i impresioneze cu atît mai mult pe supușii mei. Moartea va purcede la ora prînzului, din cutia poștală. Scrisoarea va cădea în cutie chiar” în clipa sosirii poștașului, și apoi va pleca mai departe! Jocul începe — moartea pornește. Nu-i da ajutor, popor al meu, căci altfel moartea va cădea și asupra-ți. Astăzi Kemp trebuie să moară!”

Reluă scrisoarea de la început. „Asta nu-i o farsă, își zise el, sînt cuvintele lui! Și are s-o facă.”

Întoarse foaia împăturită, pe partea unde era scrisă adresa. Ștampila Oficiului poștal din Hintondean era însoțită de prozaicul amănunt „de plătit doi pence”.

Se ridică încet, lăsându-și prânzul neterminat — scrisoarea îi sosise cu curierul de la ora unu — și se duse în camera lui de lucru. Chemă femeia de serviciu și-i porunci să cerceteze de îndată încuietorile ferestrelor din fiecare cameră și să închidă toate obloanele. Se duse apoi în dormitor, și dintr-un sertar pe care-l ținea încuiat scoase un revolver mic, îl examinează cu grijă și-l vîrî în buzunarul hainei. Se apucă repede să scrie cîteva înștiințări scurte, dintre care una adresată colonelului Adye. Chemă din nou slujnica și o trimise să ducă epistolele, după ce-i dădu o serie de instrucțiuni clare asupra drumului pe care trebuia să-l urmeze.

— Nu-i nici un pericol... o liniști el și adăugă, surîzînd cu înțeles: pentru dumneata.

După aceste preparative, rămase cîtva timp” pe gînduri. Apoi se întoarse la mîncarea lui, care între timp se răcise.

Mîncă puțin, și iar căzu pe gînduri. Deodată izbi cu putere în masă. „O să-l prindem! Și eu am să fiu momeala. O să se avînte prea tare, și-o să-și rupă gîtul!”

Intră în odaia de lucru, închizînd cu grijă fiecare ușa în urma lui. „E un joc, un joc bizar, dar șansele sînt de partea mea, domnule Griffin, în ciuda faptului că dumneata ești invizibil. Curaj! Griffin *contra mundum*¹ ... plus o răzbunare!”

Se opri la fereastră, privind spre coasta dealului pîrlit de arșiță. „Trebuie să se canonească în fiecare zi, ca să-și facă rost de hrană, nu-l invidiez. Oare o fi dormit într-adevăr noaptea trecută? Undeva pe cîmpul gol, pesemne, ca să nu dea cineva peste el. De ce-i așa cald afară? Aș vrea să vină un val de frig și de umezeală! Poate că acuma mă pîndește.”

Se apropie de fereastră. Auzind o ciocănitură ușoară în zid, deasupra pervazului, tresări ca fript și să dădu iute înapoi.

¹ Griffin împotriva lumii întregi (lat.).

„Devin nervos”... își spuse el. Dar trecură mai bine de cinci minute pînă să se apropie iarăși de fereastră.

„O fi fost vreo vrabie...”

Se auzi soneria de la intrare. Coborî în grabă, trase zăvoarele și descuie ușa, cercetă lanțul de siguranță, îl ridică și deschise încet, cu multă grijă, fără să-și arate fața. Un glas cunoscut îl strigă pe nume. Era Adye.

— Servitoarea dumitale a fost atacată, Kemp, îi comunică el, prin ușă.

— Cum asta? exclamă doctorul.

— s-a smuls din mînă nota aceea pe care i-ai dat-o. Se vede că el e pe undeva pe-aproape. Dă-mi drumul înăuntru.

Kemp dădu lanțul în lături, și Adye intră printr-o deschizătură strimță, doar atîta cît să poată trece. Rămase în coridor și, răsuflînd ușurat, privi la Kemp, care zăvorea la loc ușa.

— Hîrtia i-a fost smulsă din mînă. Fata a tras o spaimă de moarte. A rămas jos, la secție. Are o criză de nervi. Se vede că el e pe-aici, prin apropiere. Ce s-a întîmplat?

Kemp înjură.

— Ce idiot am fost! Trebuia să-mi dau seama. De la Hintondean pînă aici nu-i mai mult decît o oră de mers. Așadar, a început!

— Dar ce s-a întîmplat?

— Citește asta! îi înmînă mesajul Omului Invizibil.

Adye citi și fluieră ușor.

— Și dumneata ce-ai de gînd? întrebă el.

— Îți propuneam să-i întindem o cursă, și, ca un idiot ce sînt, ți-am trimis propunerea prin servitoarea mea. I-am trimis-o lui, de fapt...

Adye se gîndea că doctorul făcuse într-adevăr o prostie.

— Acum o s-o șteargă ...

— Griffin? făcu Kemp. Ți-ai găsit!

Un zăngănit asurzitor de sticlă spartă. Venea de sus. Adye zări licărirea argintie a unui revolver micuț, care ieșea pe jumătate din buzunarul lui Kemp.

— E o fereastră de sus! strigă Kemp și urcă iute scările.

Erau încă pe scară, când auziră iarăși un zăngănit de cioburi. Intrînd în camera de lucru, găsiră sparte două din cele trei ferestre; jumătate din încăpere era presărată cu cioburi de sticlă, iar pe masa de scris zăcea un pietroi cît toate zilele. Consternați, cei doi se opriră în ușă. Kemp înjură pentru a doua oară. Chiar în acea clipă plesni încă o fereastră, cu o pocnitură ca de pistol, rămase o clipă în suspensie, toată numai stele, apoi se risipi pe podea, în mii de triunghiuri dințate, scînteietoare.

— La ce-i folosește asta? se miră Adye.

— E un început...

— Există vreo posibilitate să se cațere pînă aici?

— Nici o pisică n-ar izbuti.

— Nu-s obloane?

— Aici nu. Doar la ferestrele de jos... Hei!

Iarăși zdrăgănit de geamuri sparte — acum venea de jos —, dominat de niște trosnituri de scînduri lovite cu sete.

— Lua-l-ar dracii! strigă Kemp. Asta trebuie să fie... da, e o fereastră din dormitor. S-a apucat să-mi spargă toate geamurile, dar e un idiot. Toate cioburile au să cadă în afară. O să-și taie picioarele.

Alte geamuri făcute țandări. Cei doi dădură fuga și rămaseră pe palier, zăpăciți.

— Am găsit! exclamă Adye. Dă-mi un baston sau altă armă, și mă duc pînă în vale, la secție, să aduc cîinii de vînătoare. Cu asta îl dăm gata.

Încă o fereastră urmă calea celorlalte.

— N-ai un revolver? întrebă Adye.

Mîna doctorului se îndreaptă spre buzunar — și se opri.

— N-am, cel puțin n-am unul de prisos.

— Ți-l aduc înapoi, insistă Adye. Aici doar ești în siguranță ...

Rușinat de ușoara-i tresărire de egoism, Kemp îi dădu arma.

— Acum să fim atenți la ușă, șopti Adye.

Se opriră în coridor, șovăind. Iarăși un pocnet, iarăși zdrăngănit de cioburi. Altă fereastră de la etajul întâi se prefăcuse în țandări. Kemp se îndreptă spre ușă și trase zăvoarele, cât putu de încet. Fața-i era ceva mai palidă ca de obicei.

— Trebuie să mergi drept înainte, îi recomandă el lui Adye.

O clipă mai târziu, colonelul se găsea în prag. În urma lui, zăvoarele reintrau în tecile lor. Șovăi o clipă, simțindu-se mai în siguranță cu spatele lipit de ușă. Apoi coborî treptele, silindu-se să meargă drept și țeapăn. Traversă pajiștea din fața casei și se apropie de poartă. Deodată, iarba fremătă, ca înfiorată de un vînt ușor. Alături de el se mișca ceva.

— Oprește-te puțin, spuse o Voce.

Adye încremeni; mîna se încleștă pe minerul revolverului.

— Ei bine?

Fața colonelului era albă și crispată. își simțea nervii încordați la extrem.

— Fii atît de bun și întoarce-te în casă! îi porunci Vocea, pe un ton la fel de încordat și de mînios, ca și al lui.— Iartă-mă, dar nu pot, răspunse Adye, puțin răgușit, umezindu-și buzele cu limba.

„Glasul vine din stînga”, se gîndea el. „Ce-ar fi să încerc să trag?”

— Unde te duci? întrebă Vocea.

În clipa aceea, omul și năluca făcură o mișcare grăbită. Din buzunarul deschis al lui Adye scînteie ceva, în bătaia unei raze de soare.

Adye renunță să tragă și rămase o clipă pe gînduri.

— Unde mă duc, răspunse el tărăgănat, mă privește numai pe mine.

Cuvintele nu se desprinseseră încă bine de pe buze, cînd un braț îi înconjură grumazul și un genunchi se înfipse în spate, trîntindu-l lat la pămînt. Bîjbîind, scoase revolverul din buzunar și trase prostește. O clipă mai tîrziu, primea un pumn peste gură, iar revolverul îi era smuls din mînă. încercă zadarnic să apuce un picior, care-i tot luneca din mînă, se zbătu, vrînd să se ridice, și căzu înapoi.

— Drace! strigă el.

Vocea rîse.

— Te-aș omorî chiar acum, dar nu vreau să risipesc un glonte.

Adye văzu revolverul suspendat în aer, deasupra lui. Se ridică în șezut.

— Ce vrei de la mine?

— Scoală în picioare! porunci Vocea.

Colonelul se ridică în picioare.

— Bagă de seamă! Vocea îi vorbea pe un ton categoric. Nu încerca nici un truc. Amintește-ți că eu îți vād figura și că dumneata nu mi-o vezi. Ai să intri înapoi în casă.

— N-o să-mi dea drumul.

— Atunci, e păcat de dumneata ... Ești o persoană cu care n-aveam nici o răfuială.

Adye își umezi iarăși buzele. Luîndu-și ochii de la țeava revolverului, zări în depărtare marea, care în bătaia soarelui de amiază părea de un albastru întunecat; cuprinse cu privirea verdele catifelat al cîmpiei, stîncile albite de pe țărm, furnicarul orașului ... și dintr-o dată simți că viața îi era tare dragă. își întoarse ochii spre obiectul acela micuț, de metal, suspendat între cer și pămînt, la vreo șase yarzi depărtare.

— Ce trebuie să fac? întrebă el posomorit.

— Ce trebuie să faci? îi replică Omul Invizibil. Dumneata ai să fii ajutat. Singurul lucru pe care-l ai de făcut este să te întorci în casă.

— Am să încerc. Dacă mă lasă înăuntru, promiți să nu dai năvală pe ușă?

— Cu dumneata n-am nici o răfuială, îți repet!

După ce închisese ușa în urma lui Adye, doctorul urcase în goană sus, în odaia de lucru. Ghemuit printre cioburile de sticlă, își scotea cu teamă capul peste pervazul ferestrei, ca să privească afară. îl văzu pe Adye parlamentînd cu văzduhul. „De ce dracu nu trage?” murmură el. Revolverul se mișcă puțin. Scînteierea armei îl orbi o clipă. Cu mîna streășină la ochi, încercă să urmărească punctul de unde venea raza de lumină.

— Ha! Bineînțeles, exclamă el, Adye nu mai are revolverul!

— Promite că n-ai să te năpustești pe ușa, spunea Adye. Nu abuza prea mult de avantajele dumatiale. Dă-i omului o posibilitate de scăpare.

— Intră înapoi în casă. Îți spun cîstit că nu promit nimic.

Colonelul părea să fi luat subit o hotărîre. Se întoarse spre casă, mergînd încet, cu miinile la spate. Kemp îl urmărea cu ochii, fără să înțeleagă nimic. Revolverul dispăru, apoi străluci în bătaia soarelui și iarăși dispăru. Privind însă atent, doctorul izbuti să zărească un obiect mic, negru, care-l urma pe Adye. Deodată, lucrurile se precipitară. Adye făcu o săritură înapoi, se întoarse, dădu să apuce revolverul, dar nu-l nimeri, ridică miinile și căzu cu fața-n jos. în urma lui se risipea încet un noruleț de fum albăstrui. Kemp nu auzise pocnetul împușcăturii. Adye se răsuci, se sprijini într-un cot, căzu iarăși și rămase nemișcat.

Kemp nu-și putea lua ochii de la trupul acela încremenit.

Era o după-amiază tare caldă. Pretutindeni, o liniște desăvîrșită. Părea că întreaga fire adormise. Doar o pereche de fluturi aurii se zbenguiau printre tufele care mărgineau aleea. Colonelul Adye zăcea pe pajiște, nu departe de poartă. Toate vilele de la poalele dealului aveau storurile trase. Numai la fereastra unei căsuțe verzi se zărea chipul unui om cu

păr alb, pesemne vreun bătrîn, care adormise... Kemp scrută împrejurimile casei, dar nu mai văzu revolverul. Privirile îi căzură iarăși asupra lui Adye. Jocul începuse cum nu se putea mai frumos!

Deodată țirii soneria. Ușa de la intrare fu zguduită de niște bătăi din ce în ce mai insistente. Dar nimeni nu se duse să deschidă (urmînd instrucțiunile lui Kemp, servitorii se încuiaseră în odăile lor). Apoi se făcu liniște. Kemp rămase nemișcat, ascultînd cu încordare. După o vreme, trecu pe lîngă fiecare dintre cele trei ferestre, trăgînd hoțește cu ochiul afară. Posomorit, alergă pînă în capul scării, se postă acolo și rămase iarăși să asculte. într-un tîrziu. coborî, se înarmă cu vîtraiul din dormitor și merse să examineze din nou închizătorile ferestrelor de la parter. Peste tot, liniște. Părea că totul e în siguranță. Se întoarse în odaia de lucru. Adye zăcea la marginea prundișului, așa cum căzuse. Pe drum, strecurîndu-se pe lîngă case, venea slujnica lui, însoțită de doi polițiști.

Totul era învăluit într-o liniște de mormînt. Kemp se întreba ce-o fi făcînd adversarul lui. Tare încet mai înaintau cele trei siluete ...

Tresări. Jos se spărgeau niște obloane. Șovăi puțin, înainte de a coborî din nou. Deodată răsunară prin toată casa niște trosnituri zdravene. Omul Invizibil izbea cu nădejde. Printre trosniturile lemnăriei, doctorul desluși zăngănitul închizătorilor de metal. Descuie ușa care da spre bucătărie. în clipa aceea, oblonul se prăbuși pe podea, împrăștiînd o puzderie de așchii și de țandări. Kemp rămase împietrit de groază. Cercevelele nu erau prea vătămăte, numai crucea ferestrei fusese ruptă, dar în chenar nu rămăseseră decît vreo cîțiva colți de sticlă. Oblonul fusese sfărîmat cu un topor, care acum lovea în chenarul ferestrei și în zăbrelele de fier care o apărau. Deodată, toporul sări într-o parte și se făcu nevăzut.

Kemp zări revolverul afară, pe cărare. Pe neașteptate, arma făcu un salt în aer. Doctorul sări iute

înapoi. O detunătură — o secundă prea târziu. O bucată din marginea ușii zbură peste creștetul lui. Trînti ușa și o încuie. Pe afară Griffin urla și hohotea de rîs. Apoi reîncepură loviturile de topor, cu acompaniamentul lor de cioburi și de trosnituri.

Kemp rămase în hol, străduindu-se să-și adune gîndurile. Peste cîteva clipe, Omul Invizibil va pătrunde în bucătărie. Ușa care-l mai despărțea pe agresor de cel condamnat n-avea să-i mai reziste nici un minut, și apoi...

Din nou țîriitul soneriei de la ușa din față. Polițiștii, de bună seamă. Alergă la intrare, ridică lanțul și trase zăvoarele. înainte de a scoate cu totul lanțul, ceru să audă glasul fetei. Cei trei năvăliră grămadă înăuntru, și Kemp trînti iute ușa la loc.

— Omul Invizibil! gîfii el; are un revolver și i-au mai rămas două gloanțe ... L-a omorît pe Adye, sau... oricum, l-a doborît. Nu l-ați văzut pe pajiște? Zăcea acolo, întins...

— Cine? întrebă unul din polițiști.

— Cum cine? Adye, colonelul!

— Am venit pe drumul din spatele casei, domnule, spuse fata.

— Ce-i gălăgia asta? întrebă celălalt polițist.

— *El...* e în bucătărie, sau o să fie îndată. A găsit, nu știu unde, un topor...

Deodată, toată casa răsună iarăși de trosnituri. Omul Invizibil lovea acum în ușă ce despărțea bucătăria de restul locuinței. Însăpăimîntată, fata intră fuga în sufragerie. Kemp încercă să-i lămurească pe cei doi prin frînturi de frază. Ușa de la bucătărie începea să cedeze.

— Pe-aici! strigă Kemp, pornind brusc la acțiune, și-i împinse pe polițiști spre ușa sufrageriei.

Vătraiul!

Se repezi spre apărătoarea din fața sobei.

Unul din agenți căpătă vătraiul, pe care pînă atunci îl ținea doctorul, iar camaradul său îl primi pe cel din sufragerie.

Dintr-o săritură, Kemp se trase înapoi.

— Hop! strigă unul din polițiști.

Se aruncă înainte și prinse toporul cu vâtraiul. Atunci revolverul trase penultimul foc, spintecînd o pînză valoroasă a lui Sidney Cooper¹. Celălalt polițist izbi cu vâtraiul în revolver, așa cum ai doborî o viespe. Arma căzu cu zgomot pe jos. Fata, care țipa ca din gură de șarpe, se lipi de sobă, apoi alergă să deschidă obloanele — îi venise pesemne gîndul să sară prin geamul spart.

Toporul se retrăsese în coridor și se oprise în aer, la vreo două picioare de podea. , Se auzea răsuflarea nevăzutului.

— În lături voi doi! strigă el. îl vreau pe omul acesta, pe Kemp.

— Și noi te vrem pe tine!

Primul polițist lovi cu vâtraiul în direcția de unde venea Vocea.

Dar se vede că Omul Invizibil sărise înapoi, pentru că vâtraiul a dărimat un suport de umbrele.

Luat de avîntul loviturii, care nimerise în gol, agentul se clătină o clipă. Atunci nevăzutul îl izbi cu toporul. Sub greutatea loviturii, casca polițistului se turti ca un coif de hîrtie, și omul se rostogoli pînă în capul scării de serviciu.

Dar camaradul lui, izbind cu vâtraiul pe urma toporului, a lovit în ceva moale. Un sunet sec, un strigăt ascuțit de durere. Toporul a căzut. Polițistul și-a rotit iarăși vâtraiul în aer, dar n-a mai dat de nimic; și-a pus atunci piciorul pe topor și a lovit din nou. Apoi a rămas locului, ținînd vâtraiul ca pe o bîtă. Ascultă cu încordare, ca să prindă cel mai mic zgomot.

Auzi deschizîndu-se fereastra de la sufragerie, apoi zgomotul unor pași grăbiți. Tovarășul lui se răsuci și se ridică în șezut; pe timplă se prelingea

¹ Pictor animalier englez (1806—1902).

o șuviță de sînge, care pornea de la ochi înspre ureche.

— Unde-i? întrebă omul de pe podea.

— Nu știu. L-am lovit. S-a aciuat pe undeva prin coridor, dacă nu s-o fi furișat prin spatele tău. Domnule doctor Kemp! Nici un răspuns. Doctor Kemp!

Cel căzut se căznea să se scoale. în cele din urmă izbuti să se ridice. Deodată se auzi un lipăit ușor de picioare goale pe scara de serviciu.

— Stai! strigă primul agent. Zvîrli vătraiul, care nimeri într-o policioară, sfărîmînd-o. Dădu să pornească pe urmele nevăzutului. Apoi se răzgîndi și intră în sufragerie. Doctore Kemp... începu el, dar se întrerupse. Doctorul Kemp e un erou! făcu el către celălalt, care se uita în odaie peste umărul lui.

Fereastra sufrageriei era larg deschisă. Servitoarea și stăpînul ei se făcuseră nevăzuți.

Caracterizarea lui Kemp era limpede și sarcastică.

XXVIII. URMĂRITORUL URMĂRIT

Cînd a început asediul vilei Kemp, domnul Heelas, vecinul cel mai apropiat al doctorului, tocmai adormise în pavilionul din grădina dumisale. Domnul Heelas făcea parte din acea puternică tagmă a persoanelor care refuzau să creadă în „toate prostiile astea” (adică în existența Omului Invizibil). Soția lui credea totuși în ele, și asta avea să i-o amintească mai tîrziu ... Domnul Heelas se încăpățînase să se plimbe prin grădină, ca și cum n-ar fi existat nici o primejdie, iar după masă a mers la culcare în pavilion, așa cum era obișnuit de ani de zile. Dormi toată vremea în care la vila Kemp se spărgeau geamurile. Deodată se deșteptă cu convingerea ciudată că ceva nu-i în regulă. Privi înspre casa lui Kemp. Se

frecă la ochi, privi din nou. Apoi sări în picioare și trase cu urechea. Se gîndi: „Asta-i vrăjitorie, ce mai încoa-încolo!” Totuși, imaginea stranie pe care o văzuse nu se ștergea din fața ochilor.

Casa arăta de parcă ar fi fost părăsită de săptămîni de zile, după un dezastru violent: toate geamurile sparte, și toate ferestrele, în afara celor de la verandă, astupate de obloane interioare.

— Aș fi putut jura că totul era în perfectă ordine acum... (își privi ceasul) vreo douăzeci de minute!

Pe urmă auzul lui a prins să deslușească o serie de trosnituri ritmice și un zăngănit de sticlă spartă, care veneau de departe. Și, pe cînd stătea așa cu gura căscată, s-a întîmplat ceva și mai extraordinar! Deodată, obloanele de la sufragerie s-au trîntit de perete, și în chenarul ferestrei s-a ivit slujnica lui Kemp, cu pălărie și în haine de oraș. Fata se lupta din răputeri să deschidă fereastra, ajutată de un bărbat, doctorul Kemp, care a răsărit în spatele ei. Un minut mai tîrziu, fereastra s-a deschis. Slujnica s-a căznit puțin ca să sară; în sfîrșit, izbutind să se arunce jos, a dispărut printre tufișuri. În fața acestor nemaivăzute întîmplări, domnul Heelas s-a pomenit scoțînd o serie de exclamații nedeslușite, care exprimau desigur surpriza. Îndată s-a suit și Kemp pe pervazul ferestrei, a rămas o clipă în picioare, apoi a sărit și a reapărut aproape instantaneu. Alerga de-a lungul unei poteci care ducea spre tufișuri, dar se oprea mereu, ca un om care se ferește să fie observat. S-a pierdut apoi pe după o tufă de bobițel, dar s-a ivit îndată din nou, cățărîndu-se pe un zid care răspundea în plin cîmp. O clipă mai tîrziu, se prăvălea la pămînt și, cu o iuțeață nebună, începea să coboare povîrnișul care ducea spre vila Heelas.

— Dumnezeuule! răcni *mr.* Heelas, fulgerat de un gînd, o fi bestia aceea de Om Invizibil! Va să zică e adevărat!

Un astfel de gînd era menit să-l pună în mișcare pe *mr.* Heelas: bucătăreasa lui, care-l privea prin

fereastra de la mansardă, s-a mirat foarte văzîndu-l că aleargă spre casă ca o furtună, cu o viteză de nouă mii pe oră. Peste bufniturile ușilor trîntite și țîrîitul soneriilor se înălțau mugetele de taur ale domnului Heelas: .

— Închideți ușile, închideți ferestrele, închideți totul, vine Omul Invizibil!

După un minut, întreaga casă vuia de țipete, ordine și pași grăbiți. Chiar stăpînul, în persoană, a alergat să închidă ușile de cristal care dădeau pe terasă. Tocmai atunci, capul, umerii și grumazul lui Kemp se iviră pe muchia zidului ce împrejmuia grădina. Peste cîteva secunde, Kemp își croia drum prin straturile de sparanghel și alerga prin terenul de tenis, îndreptîndu-se spre casă.

— Nu poți intra, îi strigă *mr. Heelas*, împingînd zăvoarele. Îmi pare rău că se ține după dumneata, dar nu pot să te las înăuntru!

Fața schimonosită de groază a lui Kemp se lipi de geam; începu să bată în ușa de cristal și să scuture nebunește clanța. Văzînd că eforturile lui sînt zadarnice, alergă pînă la capătul terasei, sări jos și bătu la ușa laterală. Nimic. Ocoli în fugă vila, trecînd prin porțița laterală, ajunsese în fața casei și de acolo ieși pe strada care ducea în vale. Cu fața ca o mască de groază, *mr. Heelas* se uita pe fereastră după el. De îndată ce l-a pierdut din privire pe Kemp, a observat că sparanghelul se culca ici și colo la pămînt, călcat de niște picioare nevăzute. Înnebunit de spaimă, *mr. Heelas* a fugit sus la etaj. Restul urmăririi s-a petrecut în afara razei dumisale vizuale. Doar cînd a trecut pe lîngă fereastra care da spre scară, stăpînul casei a mai auzit ceva: s-a trîntit porțița laterală.

Ieșind în stradă, Kemp a apucat-o, firește, în jos. Ajunsese să reconstituie pe propria-i piele goana pe care o urmărise cu un ochi atît de amuzat, numai cu două zile în urmă, de la fereastra odăii sale de lucru! Alerga destul de iute — dacă ținem seama că nu era antrenat — și, deși era galben ca un mort și

leoarcă de nădușeală, izbutea totuși să judece limpede. Alerga în salturi mari și o lua numai pe unde zărea un petic de pământ zgrunțuros, sau vreo piatră tăioasă, sau vreun ciob strălucitor, lăsînd nevăzutele picioare desculțe care-l urmăreau să apuce pe unde-or crede.

Pentru prima dată în viața lui, Kemp a descoperit că drumul era nespus de lung și de pustiu și că primele case ale orașului, care se zăreau la poale, se aflau la o depărtare uriașă. Nicicînd n-a existat un mijloc de deplasare mai enervant de încet și mai greoi decît alergătura! Toate vilișoarele, posomorite și adormite sub soarele după-amiezii, erau încuiate și baricadate; fără îndoială, toată lumea se încuiase și se zăvorise, conform propriilor lui recomandări! „Ar fi fost totuși de dorit să se mai uite cineva din cînd în cînd pe-afară, tocmai pentru o eventualitate de felul acesta!” Orașul apărea din ce în ce mai aproape, pe măsură ce marea pieră din vederea fugarului. Jos se zăreau oameni care umblau de colo-colo. Tocmai sosise un tramvai la poalele dealului. Puțin mai încolo se zărea secția de poliție. Se auzeau oare pași în urmă?

— Înainte, mai iute!

De jos, lumea începuse să se uite la el; unul sau doi o luară la fugă. Simțea că începe să se înnăbușe. Tramvaiul era acum foarte aproape; circiuma „La jucătorii de crichet” își zăvora cu zgomot ușile. În spatele tramvaiului se vedeau niște stîlpi și niște grămezi de pietriș. „Lucrări de canalizare...” gîndi el. Îi trăsni prin cap să sară în tramvai și să închidă ușile, dar în clipa următoare se răzgîndi. Se va îndrepta spre secția de poliție. Un minut mai tîrziu trecuse de ușa „Jucătorilor de crichet” și se găsea în capătul străzii, unde casele erau mai rare. În sfîrșit, vedea oameni în jur! Conducătorul tramvaiului și ajutorul său stăteau locului și se uitau după el, uimiți de asemenea goană disperată. Puțin mai

încolo se zăreau fețele mirate ale lucrătorilor de la canalizare, apărînd peste movilele de pietriș.

Pe nesimțite își încetini pasul, dar, auzind lipăitul neostenit al picioarelor nevăzute, o porni iar în fuga mare. Trecînd pe lîngă ceata lucrătorilor, strigă: „Omul Invizibil!” și le făcu un semn vag în direcția dealului. Avu deodată o inspirație fericită: sări peste șanțul proaspăt săpat, interpunînd astfel între el și următorul său un grup compact de oameni. Apoi, răsîndîndu-se iarăși, renunță să mai alerge spre poliție, coti într-o străduță laterală, trecu în fugă pe lîngă căruța unui fructar, șovăi o zecime de secundă la ușa unei prăvălii de dulciuri și o luă pe o alee care ducea înapoi, spre strada principală. La apariția lui, doi sau trei copilași, care se jucau pe-acolo, s-au împrăștiat în fugă, țipînd de mama focului; ca la un semn, prin ușile și ferestrele deschise au apărut mame îngrijorate, care și-au descărcat pe el tot năduful inimii.

Kemp năvăli din nou în strada principală, la vreo trei sute de metri depărtare de capătul liniei de tramvai. Imediat își dădu seama că se stîrnise zarvă și că oamenii alergau din toate părțile.

Privi în susul străzii, înspre deal. La vreo cincisprezece pași mai încolo alergea un lucrător de la canal; era o namilă care striga felurite crîmpeie de înjurături și învîrtea cu furie o sapă prin aer. Imediat în urma lui venea conductorul tramvaiului, amenințînd cu pumnul încheștat. După el se îmbulzea mulțimea, îndemnîndu-se cu lovituri și răcnete. Din josul străzii, dinspre oraș, veneau în fugă bărbați și femei; Kemp zări în treacăt un bărbat cu un baston în mînă, ieșind dintr-o prăvălie. „Lărgiți rîndurile! Lărgiți rîndurile!” striga cineva. Kemp își dădu seama deodată de schimbarea totală a condițiilor urmăririi. Se opri gîfîind și privi de jur împrejur.

— Băgați de seamă, e pe-aici! urlă el. Formați un cordon de-a curmezișul...

Un pumn strașnic, aplicat sub ureche, îi curmă urletul. Clătinându-se, se învîrte pe loc, încercînd să se apere. Abia ținîndu-se pe picioare, izbi și el cu pumnul — o lovitură zadarnică, în gol. Primi încă un pumn, sub fălci, și se prăvăli la pămînt. Pînă să se dezmeticească, un genunchi îl și apăsă pe stomac, iar o pereche de mîini grăbite îl strîngeau de gît. Strînsoarea uneia era însă mai slabă decît a celeilalte. Kemp își încheștă mîinile de încheieturile nevăzute. Griffin scoase un strigăt de durere. În clipa aceea, sapa namilei s-a învîrtit prin aer deasupra lui și a lovit în ceva care a bufnit surd. Kemp simți un strop cleios picurîndu-i pe față. Strînsoarea care-i încheșta gîtul slăbi. Zvîrcolindu-se, cu un ultim efort izbuti să se elibereze, înșfăcînd un umăr, care nu-i mai opunea rezistență, și se rostogoli pe pămînt. Acum venise el deasupra. Prinse coatele nevăzute, ținîndu-se lipite de pămînt.

— L-am prins! țipă el. Ajutor! Ajutor, țineți-l! E pe jos! Țineți-i picioarele!

Toată lumea dădu năvală; un străin care ar fi trecut pe acolo ar fi putut crede că asistă la un joc sălbatic de *rugby football*¹ în plină desfășurare. Nu se mai auzea nici un strigăt, doar bufniturile surde ale loviturilor și șuieratul unei respirații chinuite. Cu o sforțare supraomenească, Griffin izbuti să se ridice în picioare, clătinându-se, dar Kemp se și agăță de el, ca un cîine de pradă. Zeci de mîini înșfăcară și traseră de niște mădule nevăzute. Conducătorul tramvaiului îl înhăță de gît pe nenorocit și-l doborî. Gloata bătaușilor se lăsă iarăși în jos. Cred că au fost cîteva lovituri cam crude. Izbucni un urllet neomenesc:

— Îndurare, îndurare! care se stinse repede într-o icnitură slabă, ca un fel de sughiț.

— Dați-vă înapoi, nebunilor! strigă Kemp cu glasul sugrumat; îndată, zecile de corpuri robuste ce

¹ Variante ale jocului de fotbal, la care se permit procedeele mai violente ale jocului de rugby.

s-au înghesuit care mai de care se traseră înapoi. E rănit! Dați-vă înapoi, vă spun!

Oamenii se îmbrînciră la repezeală, ca să lase puțin loc liber. Înconjurat din toate părțile de mutrele întăritate ale bătaușilor, care-i urmăreau fiecare mișcare, doctorul se lasă în genunchi. Părea că se sprijină în aer. Fluierul piciorului se opri aproape de sol. Mîinile lui țintuiră la pămînt niște brațe imagine. În spatele lui, un polițist apucase ceva, pesemne gleznele nevăzutului.

— Nu-l lăsați să vă scape, strigă lucrătorul cel mătăhălos, se prefacă!

Sapa din mîna lui era plină de sînge.

— Nu se prefacă, n-aveți teamă! Kemp își ridică cu grijă genunchiul. De altfel, am să-l țin eu. Fața îi era toată zgîriată. și începuse să se înroșească; vorbea greu, din pricină că-i singera buza. Eliberă una din mîinile rănitului și pipăi ceva care părea să fie fața. Gura îi e năclăită, înecată în sînge... Apoi deodată: Dumnezeule mare!

Sări în picioare și imediat îngenunche din nou lîngă corpul acela nevăzut. În spatele lui, gloata se îmbulzea și fremăta fără încetare. Mereu se apropiau pași greoi, și noi cete de curioși îngroșau mulțimea îngrămădită acolo. De pretutindeni, oamenii ieșeau afară din case. Ușile de la „Jucătorii de crichet” se deschiseră larg. Se făcu liniște. Kemp pipăi mai departe; mîna lui părea că se plimbă prin aer.

— Nu mai respiră, nu-i simt inima. Coastele lui, ah!

O bătrînă care-și vîrîse capul pe sub brațul lucrătorului celui voinic scoase un țipăt ascuțit:

— Ia uitați acolo!

Privind încotro arăta degetul zbîrcit al babei, văzură cu toții schițîndu-se pe pămînt un contur cețos și translucid: era conturul unei mîini făcute parcă din sticlă, dar în a cărei grosime se distingeau vine, artere, oase și nervi. Chiar sub ochii lor, mîna aceasta întinsă, fără viață, deveni fumurie și opacă.

— Hei! strigă polițistul, începe să se arate și picioarele.

Și astfel, încetul cu încetul, s-a desăvârșit acest proces de reîncarnare, începînd cu mîinile și picioarele și înaintînd încet de-a lungul membrelor, către centrii vitali. Părea că o subtilă otravă se răspîndește lent prin tot corpul. Întîi au apărut niște vinișoare mici, albe, care schițau conturul pîcios al unui picior, apoi oasele sticloase și arterele încîlcite, pe urmă carnea și pielea — la început ca o ceață slabă, care însă devenea repede densă și opacă. Acum puteai desluși pieptul, umerii zdrobiți și conturul vag al unui obraz, sfîrtecat și stîlcit.

Cînd în cele din urmă mulțimea i-a făcut loc lui Kemp să se ridice în picioare, jos pe caldarîm s-a ivit, gol și mizer; trupul plin de răni și de fracturi al unui tînăr de vreo treizeci de ani. Părul și sprîncenele îi erau albe — nu încărunțite de bătrînețe, ci lipsite de pigment — iar ochii lui aveau culoarea granitului. Mîinile îi erau încleștate, ochii larg deschiși, iar fața-i purta întipărită o expresie de furie și de disperare.

— Acoperiți-i fața! strigă unul din mulțime. Pentru numele lui Dumnezeu, acoperiți figura asta!

Cineva a făcut rost de un cearșaf de la „Jucătorii de crichet”. L-au acoperit pe cel ucis și l-au dus în cîrciumă. Și acolo, pe un pat murdar dintr-o odaie ponosită și prost luminată, înconjurat de o droaie de creaturi ignorate, înnebunite de curiozitate, stîlcit, cu trupul numai răni, trădat de semenii lui și de nimeni plîns, acest Griffin, primul om care a devenit invizibil, Griffin, cel mai talentat fizician din cîți au trăit vreodată, și-a încheiat, într-o cumplită prăbușire, ciudata și extraordinara lui carieră.

EPILOG

Așa se sfîrșește povestea straniei și diabolice experiențe a Omului Invizibil. Dacă doriți să aflați mai multe despre el, trebuie să vă osteniți pînă la un mic han de pe lîngă Port Stowe și să intrați în vorbă cu stăpînul. Hanul are drept emblemă o tablă goală, pe care vezi numai o pălărie și niște ghete; iar numele lui este același ca și titlul povestirii noastre.

Hangiul e un omuleț îndesat și burtos, cu un nas ca o trompetă și cu țeasta acoperită de un păr sîrmos. Din cînd în cînd, obrații se colorează în roșu-viu. Dacă nu ești zgîrcit la băutură, n-are să fie nici el zgîrcit la vorbă și are să-ți povestească din belșug despre toate cîte s-au întîmplat de atunci încoace. Are să-ți spună mai întîi cum au încercat avocații să-l „stoarcă” de averea găsită asupra lui.

— Hehei, da’ cînd a văzut ei că nu poa’ să iasă de la cines banii, să fiu al naibii dacă n-a vrut să mă scoată c-am găsit o comoară! Adică am eu mutra lu unu care a dat de-o comoară? Și după aia, vine un barosan și-mi zice: „Ai o guinee pe seară, la «Empire, la *music-hall*, ca să ne povestești totul așa cum a fost...” Uite, voia să mă umple de biștari, numai așa, ca să zic cu vorbele mele cum a fost!

Vrei să-i curmi valul de amintiri? N-ai decît să-ntrebi dacă în toată pățania asta n-au existat cumva și trei volume de manuscrise. Dumnealui are să admită că au existat, dar pe urmă va începe să-ți explice, cu toată seriozitatea, cum că toată lumea crede că el le-ar deține. (Da’ pe ce-are el mai sînt că habar n-are de ele!) „*Invizibilu* le-a luat și le-a ascuns

atuncea cînd eu am șters-o și m-am cărat la Port Stowe. Dacă vrei să știi, domnul Kemp ăsta le-a băgat la oameni în cap că eu le-aș avea”.

Cade pe gînduri, se uită la tine pe furiș, își face de lucru cu paharele, ciocnindu-le cu furie, și iese din local.

E celibatar — totdeauna a simțit înclinație pentru viața de holtei. La el în han n-ai să găsești niciodată personal feminin. Pe dinafară, hainele lui sînt încheiate cu nasturi — așa cum e și de așteptat —, dar prin locșoarele mai ascunse, la bretele de pildă, omul nostru mai recurge încă la sforicele. își gospodărește hanul fără prea multă dibăcie, dar cu mult tîmbălău. Are mișcări calme, lente, precum îi șade bine unui mare gînditor. În sat îi merge vestea pentru înțelepciunea și respectabila lui cumpătare; iar prin cunoștințele dumisale cu privire la drumurile din sudul Angliei, îl întrece pînă și pe Cobbett¹.

În dimineața de duminică — dar regulat în fiecare duminică dimineața — cînd hanul este închis pentru muritorii din lumea exterioară, precum și în fiecare noapte după ora zece, hangiuul cel înțelept intră în odaia de oaspeți a localului. în mîină ține un pahar cu gin, botezat cu cîteva picături de apă; pune paharul jos, încuie ușa, cercetează obloanele, se uită chiar și sub masă. După ce se încredințează că e singur-singurel, descuie dulapul, apoi descuie o cutie din dulap, pe urmă descuie un sertar din această cutie și scoate la iveală trei ceasloave legate în piele cafenie, pe care le depune solemn în mijlocul mesei. Coperțile sînt mucegăite și pline de pete verzi (o vreme au zăcut într-un șanț). Unele pagini sînt chiar șterse și pătate de apă murdară. Omul nostru se așază într-un fotoliu, își umple pe îndelete o lulea lungă, de lut, și în tot răstimpul ăsta se uită galeș

¹ William Cobbett (1763—1835), om politic și publicist englez.

la cele trei ceasloave. în sfîrșit, își trage în față unul dintre ele și începe să-l studieze, întorcînd foile înainte și înapoi.

Sprîncenele se încruntă și buzele se mișcă anevoie. „Un semn, un doi mic sus* în aer, o cruce și un hocus-pocus. Maică Precistă!. Ce intilect mai avea și ăsta!”

Pe urmă se întinde, se lasă pe speteaza scaunului și se uită prin odaie. Clipind din pricina fumului, ochii lui se îndreaptă către niște tărîmuri de nevăzut pentru alți ochi. „Sînt doldora de taine hîrtoagele astea! Și ce taine! Da’ dacă le prind firul — mamă Doamne!”

„Da’ eu n-aș face ce-a făcut el; eu m-aș mulțumi să... hm, hm!”

Și trage din lulea. «

Și, încet-încet, se lasă prins în mrejele unui vis — veșnicul, minunatul vis al vieții lui. Cu toate că Kemp a scormonit multă vreme, nici o făptură omenească, afară de hangiu, nu știe că manuscrisele se găsesc acolo, închizînd în filele lor taina subtilă a transparenței corpului omenesc și o sumedenie de . alte stranii secrete. Și nimeni nu va ști asta, atîta timp cît va fi el în viață.

POSTFAȚĂ

Primul „om invizibil”, a cărui existență semilegendară o consemnează scrierile antice, a fost păstorul lidian Gyges. În acea vîrstă de aur a omenirii, era de ajuns să răsucești pe deget inelul magic, ca să te faci nevăzut...

E o poveste, desigur, ca și aceea cu tichia fermecată, ca atîtea altele, semănate în cele patru vînturi de fantezia generoasă a creatorilor anonimi. Și cu toate că sfîrșitul ei nu e tocmai recomandabil pentru mințile fragede (Gyges îl omoară pe regele Candaule, binefăcătorul său, ca să-i ia locul), nici măcar acestea nu se înfioară de altceva decît de plăcerea unei lecturi captivante.

Lucrurile se schimbă îndată ce tema migrează pe tărîmul fantasticului. Nu mă gîndesc la nenumăratele legiuni de fantome, plimbîndu-și spleenul pe coridoarele castelelor englezești, și nici la magicienii lui Hoffmann, ci la „monstrul invizibil”, care-și face apariția în povestirea „Ce-a fost asta?” a scriitorului american Fitz James O’Brien, unul dintre primii și cei mai buni discipoli ai lui Edgar Allan Poe. Demonstrînd că a înțeles în profunzime lecția maestrului, O’Brien pregătește cu minuțiozitate

intruziunea extraordinarului în curgerea obișnuită a vieții. Harry, povestitorul, amator de insolit și fumător de opiu, căutându-și zadarnic somnul alungat de o obsesie morbidă, este atacat de o ființă invizibilă pe care, învingându-și teroarea, izbutește s-o captureze. Prietenul său, doctorul Hammond, consideră evenimentul „înfricoșător”, dar „nu atât de straniu”, și încearcă o explicație: „Avem aici un corp solid, pe care-l putem pipăi, dar nu și vedea. Faptul este atât de neobișnuit, încît ne îngrozește. Nu există totuși vreun fenomen asemănător? la o bucată de sticlă: e tangibilă și transparentă, dar numai tratamentul chimic grosolan la care a fost supusă o împiedică să fie într-atît de transparentă, încît să devină în întregime invizibilă. Gîndește-te, teoretic, nu-i imposibil să fabrici o sticlă care să nu reflecte nici o rază de lumină, o sticlă de o compoziție atomică atît de pură și de omogenă, încît soarele să treacă prin ea ca prin aer, refractat, dar nu reflectat”.

Hammond se oprește aici, dar raționamentul său va fi într-un fel reluat și apoi dus pînă la ultima consecință de Griffin, în discuția cu Kemp: „... unele sorturi de sticlă sînt mai ușor vizibile decît altele; o cutie de cristal, de pildă, va fi mai bine vizibilă decît una făcută din sticlă ordinară, de geamuri, nu-i așa? Bun. Să mergem mai departe. O cutie din sticlă ordinară, foarte subțire, va fi greu de văzut într-o lumină slabă, pentru că va absorbi, refracta și reflecta o cantitate foarte mică de lumină”.

Coincidență? În definitiv, tentativa de a explica invizibilitatea unui corp solid pornind de la proprietățile optice ale sticlei pare absolut firească, fără a presupune un ecou livresc. Pe de altă parte, cronologic vorbind, acest ecou e întru totul posibil: operele lui Fitz James O'Brien — poet, nuvelist, dramaturg, critic — au fost publicate în volum în 1881 (la 19 ani după moartea lui), iar „Omul invizibil” a apărut în 1897. Să lăsăm însă speculațiile minate de o incertitudine poate definitivă. Esențial este faptul că similitudinile rămân la suprafață, fiind menite parcă să sublinieze o divergență programatică, fundamentală.

Monstrul lui O'Brien constituie un mister impenetrabil. Cîteva elemente, dozate abil, ne sugerează o natură neumană: corpul diform și chipul hidos revelate de mulajul în ghips, refuzul oricărui aliment, însăși invizibilitatea obstinată, dăinuind și după moartea prin inaniție. Nu ni se oferă însă nici o explicație coerentă, convingătoare, în afara aluziilor spiritiste sau vampirești ale autorului.

Omul invizibil, în schimb, e un miracol științific demontat metodic și minuțios în fața noastră. Comparația fugară a doctorului Hammond e reluată, sau reinventată, doar ca punct de plecare al unei demonstrații ample și riguroase — dacă acceptăm convenția substanței care decolorează pigmentul roșu al sîngelui și radiațiilor care reduc pînă la transparență indicele de refracție. Reușita experienței nu alterează datele fizice ale lui Griffin, care va fi redat lumii vizibile, prin moarte, cu înfățișarea dintotdeauna (doar „părul și sprîncenele îi erau albe

— nu încărunțite de bătrînețe, ci lipsite de pigment — iar ochii lui aveau culoarea granitului”.) Se produce însă o altfel de prefacere, mai profundă și mai subtilă, afectînd comportamentul moral al eroului. Dar, despre asta, mai tîrziu.

Anterioare romanului lui Wells sînt și cîteva povestiri conjecturale ale lui Maupassant. încă din „Scrisoarea unui nebun” (1885), scriitorul francez se referă la o făptură invizibilă, lansînd și o ipoteză generalizatoare: „ ... dacă am avea cîteva organe (de simț), în plus, am descoperi în jurul nostru o înfînitare de alte lucruri pe care nu le vom bănuî niciodată, neavînd mijlocul de a le constata (prezența)”. În prima versiune a celebrei „Horla” (1886), ideea se precizează: făptura invizibilă este „ ... un corp nou, căruia îi lipsește fără îndoială numai proprietatea de a opri razele luminoase”. Un corp material, deci și nu o halucinație obsesivă, cum susțin unii comentatori. De altfel, în versiunea definitivă, Horla culege trandafiri, bea lapte și apă, iar povestitorul o vede în oglindă ca „un fel de transparență opacă”.

A cunoscut Wells povestea lui Maupassant? Răspunsul indirect ni-l dă un roman posterior „Omului invizibil”, „Războiul lumilor” (1898), în care se afirmă: „Nimeni nu se gîdea la toate celelalte planete din spațiu ca la niște surse de primejdie pentru omenire... „Or, un pasaj din „Horla” exprimă explicit ideea a cărei paternitate o revendică Wells: „În adîncul cerului întunecat, stelele aveau sclipiri fremătătoare. Cine locuiește în aceste lumi? Ce

forme, ce ființe, ce animale, ce plante sînt acolo? Ce știi, mai mult ca noi, cei care gîndesc în aceste universuri îndepărtate. Ce sînt în stare să facă, mai mult ca noi? Ce văd ei, din ceea ce noi nu cunoaștem? într-o zi sau alta, traversînd spațiu, nu va apare unul dintre ei pe Pămîntul nostru că să-l cucerească, așa cum normanzii traversau marea ca să-și aservească popoarele mai slabe?

Demonstrația e, poate, superfluă: între „Horla” și „Omul invizibil” nu există nici măcar puncte de contact posibile, ca în cazul povestirii lui O’Brien. În general, mă îndoiesc că Wells a cunoscut literatura conjecturală franceză a epocii, cu excepția „Călătoriilor extraordinare” ale lui Jules Verne. Altfel n-ar fi susținut, tot în „Războiul lumilor”, că „... pînă la sfîrșitul secolului al nouăsprezecelea, nici un scriitor nu a exprimat ideea că viața rațională, dacă exista, s-ar fi putut dezvolta pe Marte mii presus de nivelul ei pămîntesc”. Pentru că, implicit sau explicit, această idee apare în cărțile lui H. de Parville („Un locuitor din planeta Marte”, 1865), L. Boussenard („Zece mii de ani într-un bloc de gheață”, 1886), H. de Graffigny („Aventuri extraordinare ale unui savant rus”, 1889), C. Flammarion („Sfîrșitul lumii”, 1893)...

În studiul introductiv la o antologie alcătuită de el cu ani în urmă¹, Roger Caillois rezervă două pagini de considerații subtile temeii invizibilității, scriind, printre altele: „Omul devenit permeabil la razele luminoase, cu ajutorul unor mijloace dematerializante sau chimice, nu

¹ „Fantastique, 60 recits de terreur...” Paris, 1958.

provoacă nici un fior de groază. El este privit mai curînd ca un amator de farse, decît ca emisarul Forțelor Implacabile. Libertatea de a dispărea sau apărea după bunul său plac îl face să semene mai mult cu un conspirator, decît cu un instrument al destinului”. Singurul nume de scriitor citat în legătură cu acest pasaj este cel al lui Wells — dar Griffin nu are „libertatea de a dispărea sau apărea după bunul său plac”, pe care tocmai o caută cu deznădejde. Iar scenele de un haz manifest sau intrinsec nu fac decît să reliefeze, prin contrast, coloratura tragică a romanului. „Amator de farse”, pare, mai curînd, un alt personaj, invizibil într-adevăr, „după bunul său plac”, dintr-o narațiune puțin cunoscută a lui Jules Verne, „Secretul lui Wilhelm Storitz”. Acțiunea se desfășoară în secolul al XVIII-lea și ne înfățișează tribulațiile unui îndrăgostit nenorocos, care încearcă să-și înlăture rivalul cu ajutorul invizibilității dobîndite prin procedee cvasialchimice. Apărută în 1910, această lucrare postumă a constituit, o vreme, obiectul unei controverse privind anul elaborării. Grație scrisorilor lui Jules Verne către Mario Turiello, știm acum că e vorba de 1902 — deci o jumătate de deceniu după publicarea romanului lui Wells. Nici în acest caz argumentul cronologic nu justifică însă vreo altfel de apropiere decît cea tematică. Storitz nu e decît un excentric cu ambiții modeste. Pe cînd Griffin ...

Încă de la începuturile ei, literatura științifico-fantastică s-a arătat preocupată de soarta savantului genial, într-o lume potrivnică. „Frankenstein, sau Prometeul modern” al lui Mary Wollstonecraft Shelley este silit să-și

realizeze pe ascuns himera — omul artificial, asamblat din elemente luate de la diferite cadavre — care desfide prerogativele divinității. „Hans Phaál” al lui Edgar Allan Poe, urmărit de creditorii nemiloși, se refugiază în... Lună. Personajele julesvernienne sînt confruntate deseori cu o incomprehensiune care îmbracă forme brutale. Continuînd această direcție critică, Wells adîncește și nuanțează analiza relațiilor dintre individul deosebit de înzestrat și societate. Relatarea Exploratorului Timpului este primită de oaspeții săi cu o neînțelegere amuzată și ironică. Experiențele doctorului Moreau nu se pot desfășura decît pe o insulă pustie, evoluînd în mod fatal spre finalul tragic. Iar individualismul latent al lui Griffin erupe datorită unei acumulări de resentimente datînd dinaintea invizibilității: „Eram nevoit să lucrez în niște condiții îngrozitoare — îi spuse el lui Kemp. Hobema, profesorul meu, era un escroc științific, un hoț de idei — mă spiona într-una! Cunoști, cred, escrocheriile din lumea științifică”. Adăugați sărăcia cumplită, înjositoare, exasperantă, violentîndu-i conștiința exacerbată a propriei valori. Retras la Iping, în căutarea unui mijloc de a redeveni vizibil după plac, Griffin suferă ultimul șoc, agresiunea mărginirii și meschinăriei mic-burgheze, la care reacționează prin violență și crimă.

Alinierea Omului invizibil, degradarea ireversibilă a fibrei lui morale apar astfel ca o culminație a unui proces urmărit în datele lui esențiale, cu o economie de mijloace compensată de arta reliefării amănuntului definitoriu. Este un procedeu caracteristic literaturii științifico-fantastice de bună calitate, pe care Wells

îl va explicita mai târziu: „De îndată ce trucul magic a reușit, tot ce-i mai rămîne de făcut scriitorului fantast este să mențină celelalte elemente într-un cadru uman și real. Sînt imperios necesare notații de detaliu prozaice și o aderență riguroasă la ipoteză¹” într-adevăr, anticipația nu poate convinge, nu poate scăpa de primejdia artificialității recurgînd doar la o cît de riguroasă argumentație științifică. Scheletul logic are nevoie de carnea „notațiilor de detaliu prozaice”: comentariile tîrgoveților din Iping, necazurile lui Marvel, strănutul lui Griffin — „supraomul” bolnav de guturai...

Realismul finalului constituie încă o dovadă a superiorității lui Wells, față de predecesorii săi, în redarea adevărului vieții: Să ne amintim cum se petrec lucrurile, de pildă, în romanele lui Jules Verne: Schultze este victima unui accident posibil datorită tocmai intențiilor lui tenebroase („Cele cinci sute de milioane ale begumei”); Camaret se distruge și își distruge opera, cuprins de remușcări („Uimitoarea aventură a misiunii Barsac”); Robur dispare într-o apoteotică înclăștare cu Natura pe care o sfidează („Stăpînul lumii”). în flagrant contrast cu această viziune romantic-moralizatoare, Griffin e hăituit și ucis ca un cîine turbat, plătind astfel pierderea sentimentului solidarității umane, încercarea de a se situa în afara societății și deasupra ei.

Este greu de înțeles cum poate Kingsley Amis să ignore toate aceste semnificații, destul de străvezii, și să susțină că romanul „se referă doar cu totul întîmplător la faptul că o

¹ Din prefața la „Seven famous novels” by H. O. W Alfred A. Knopf, New York, 1931

descoperire științifică ar putea să aibă două tăișuri; el se referă exclusiv mai întâi la modul în care cineva poate deveni invizibil și apoi la modul în care acest cineva poate fi prins¹. Se pare că demarajul rapid, ritmul alert și caracterul captivant al acțiunii l-au orbit pe scriitorul transformat în exeget al fantasticului-științific. De vină este, probabil, și concepția academizantă (destul de stranie, la un fost „tînăr furios” ca Amis!), potrivit căreia despre probleme serioase nu se poate scrie decît „serios”, în forme așa-zis clasice, după un calapod monumental, capabil să reziste oricărui vînt potrivnic — uneori chiar și plictiselii cititorilor.

Din păcate, aprecierea eronată a „Omului invizibil” nu constituie un accident, în eseul „Noi hărți ale iadului”. Amis consideră că, în general, lucrările lui Wells „sînt folosite doar pentru a stîrni uimirea, teroarea și emoția și nu pentru vreun scop alegoric sau satiric”. Spațiul nu-mi îngăduie să ripostez așa cum s-ar cuveni acestei afirmații stupefiante, pe care sînt tentat să o atribui unor impresii de lectură din prima tinerețe, dacă nu chiar mai dinainte. Voi reproduce doar un pasaj din prefața lui Wells la romanul „Nocturne” de Frank Swinnerton: „Niciodată nu m-am mulțumit să descriu viața. Operele mele aparent cele mai neutre nu sînt decît critici ale actualei stări de lucruri și îndemnuri de a o schimba”.

„Omul invizibil” a jucat un rol important în destinul literar al lui Wells, contribuind substanțial

¹ „New Maps of Hell”, London, 1962.

la creșterea și perpetuarea unei popularități încă neatinse de rugina timpului. O dată cu el, tema invizibilității a pătruns în universul științifico-fantastic și a proliferat vertiginos, îmbogățindu-se cu variațiuni de o sclipitoare ingeniozitate. „Pericolul albastru” al lui Maurice Renard ne înfățișează, de pildă, o rasă de ființe inteligente, cu înfățișare de păianjeni, locuind un glob invizibil și penetrabil, care constituie un fel de cămașă a Pământului, situată la 50 de kilometri înălțime. Iar făpturile marțiene, jumătate caracatiță, jumătate liliac, din „Războiul Vampirilor” al lui Gustave Le Rouge, devin vizibile printr-o casca de opal găsită de Robert Darvel în subteranele gigantului turn de sticlă. „Am înțeles de ce foștii stăpîni ai căștii o socoteau atît de prețioasă — spune Darvel, întors pe Pămînt; ea avea proprietatea de a permite reținerii să fie impresionată de radiațiile obscure ale spectrului și alte radiații de același fel. Mi-ar fi făcut desigur perceptibile efluviiile mortale ale radiului sau ale razelor X și alte vibrații luminoase, încă mai subtile, care vor scăpa poate totdeauna ochiului omenesc.”

În felul acesta, ciclul se încheie. Știința imaginară care i-a permis lui Griffin să dobîndească invizibilitatea a născocit și riposta infailibilă. De altfel, riposta nici nu mai e doar imaginară: detectoarele de radiații infraroșii l-ar „vedea” astăzi perfect pe eroul lui Wells, datorită pur și simplu temperaturii emanate de corpul său. Și pentru că am fost cam brutal cu bătrînul Verne în această postfață, voi

încerca să-mi răscumpăr vina amintind că, depășit sau nu în anumite privințe, el este cel care a spus, acum aproape un secol: „Tot ceea ce poate să-și imagineze un om, alții vor fi în stare să înfăptuiască“.

ION HOBANA

Cuprins

I.	Sosirea unui personaj straniu.....	5
II.	Primele impresii ale lui <i>mr. Teddy Henfrey</i>	12
III.	Cele o mie și una de sticle.....	18
IV.	<i>Mr. Cuss</i> îi pune străinului câteva întrebări....	25
V.	Spargerea de la sediul parohiei.....	33
VI.	A înnebunit mobila.....	35
VII.	Demascarea străinului.....	40
VIII.	În trecere.....	51
IX.	<i>Mr. Thomas Marvel</i>	52
X.	Vizita lui <i>mr. Marvel</i> la <i>Iping</i>	59
XI.	Ce s-a întâmplat la „Poștalionul de cai.....	62
XII.	Omul Invizibil își iese din fire.....	66
XIII.	<i>Mr. Marvel</i> vrea să-și dea demisia.....	73
XIV.	La Port Stowe.....	76
XV.	Omul care aleargă.....	83
XVI.	„La jucatorii de crichet“.....	85
XVII.	Musafirul doctorului Kemp.....	90
XVIII.	Omul Invizibil doarme.....	100
XIX.	Câteva noțiuni elementare.....	104
XX.	În casa de lângă Great Portland Stret.....	111
XXI.	În Oxford Street.....	124

XXII.	La „Omnium“.....	130
XXIII.	În Drury Lane.....	138
XXIV.	Un plan care a dat greș.....	150
XXV.	Urmărirea Omului Invizibil.....	155
XXVI.	Asasinarea domnului Wicksteed.....	158
XXVII.	Asediul casei lui Kemp.....	164
XXVIII.	Urmăritorul urmărit.....	174
	Epilog.....	182
	Postfață.....	185

Fantastic Club

Lei 5,25

ÎN ACEEASI COLECȚIE

au mai apărut:

MIRON SCOROBETE:

Femeia venită de sus

RADU NOR:

Mister în zece ipostaze

* * *

Repauzatul inspector Narbon
acționează

Sub tipar:

VLADIMIR SAVCENKO:

Uluitoarea descoperire
a lui V.V. Krivoșein